

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Socialudvalg

MODTAGET

- 8 OKT. 2004

14/15

Dato: - 8 OKT. 2004

Den Centrale Indlevering

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

NEH/ J.nr. 217-512

Vedr. L 8 Lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Anbringelsesreform).

Til Socialudvalgets orientering følger hermed - i 70 eksemplarer - hørings svar og Socialministeriets notat om høringssvarene til L 8 om anbringelsesreformen.

Socialministeriet har efter høringsrunden modtaget en supplerende henvendelse om udkastet til lovforslaget fra Plejefamiliernes Landsforening. Denne henvendelse vedlægges ligeledes. Selve henvendelsen er ikke behandlet i høringsnotatet, da henvendelsen er modtaget godt en måned efter høringsperiodens afslutning. Flere af Plejefamiliernes Landsforenings konkrete kommentarer, fx om betaling af netværksplejefamilier og om ikrafttrædelsesbestemmelsen, er imidlertid behandlet i høringsnotatet, da andre høringsparter har haft lignende kommentarer.

Eva Kjer Hansen

Lone Larsen

9. august 2004

Høring af forslag til lov om ændring af lov om social service (anbringelsesreform)

Høring

Forslaget til ændring af lov om social service – anbringelsesreformen – blev sendt i høring den 11. juni 2004 med svarfrist den 5. august 2004.

Socialministeriet har fået 30 skriftlige høringssvar fra diverse organisationer, myndigheder m.v. Det drejer sig om Børnesagens Fællesråd, Advokatrådet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Amdsrådsforeningen, KL, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, FBU Forældrelandsforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund – Forbundet for pædagogerne og klubfolk (BUPL), Forbundet af offentligt ansatte (FOA), Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud (LOS), Det Centrale Handicapråd, Landsforeningen LEV, Arbejdsdirektoratet, Landsforeningen af Polio-, Trafik-, og Ulykkesskadede (PTU), De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI), Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Dansk Socialrådgiverforening/ HK/kommunal, Socialpædagogernes Landsforbund (SL), Socialpolitisk Forening/ Retspolitisk Forening, Ankestyrelsen, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Red Barnet, Børnerådet, Københavns Byret, Børne- og Kulturchefforeningen, Familieplejen Danmark, Jørgen Lauterbach, cand. psych. Lars Rosborg og lektor Bente Adolphsen.

Generelt roser høringssvarerne lovforslaget om anbringelsesreformen og giver udtryk for, at de mener, at ændringerne vil styrke indsatsen over for udsatte børn og unge. Derudover har høringssvarerne en række forskellige betragtninger og forslag, der vil blive gennemgået og kommenteret nedenfor.

Indhold

1. Generelle kommentarer	3
1. Indsatsen for at styrke sagsbehandlingen	3
2. Udvalget om børns og forældres retssikkerhed	3
3. Vederlag til plejefamilier.....	4
4. Fokus på børn og unges skolegang.....	4
5. Børns retssikkerhed	5
6. Tidlig indsats	6
7. Efteruddannelse	7
8. Forskning og praksisundersøgelser	7
9. Handicappede børn og unge	7
2. Kommentarer til enkelte paragraffer	9
1. § 4 – om en sammenhængende børnepolitik	9
4. § 39 – om tvangsmæssige undersøgelser.....	14
5. § 40 – om foranstaltninger.....	15
6. § 42 a – om udskydelse af hjemgivelse	16
7. § 46 – om hjemgivelse.....	17
8. § 47 – om Ankestyrelsens og de sociale nævns egen drift-kompetence	18
9. § 49 – om kurser til plejefamilier og netværksplejefamilier.....	20
10. § 50 – om aflønning af netværksplejefamilier	24
11. § 53 – om støtte til transportudgifter	25
12. § 55 – om tilsyn med anbragte børn og unge	26
13. § 56 – om revision af handleplan og vurdering af indsatsen	27
14. § 57 – om samvær under en anbringelse	28
15. § 57 a – om inddragelse af familie og netværk.....	29
16. § 58 – om samtale med barnet.....	30
17. § 58 a – om handleplaner.....	30
18. § 60 – om gratis advokatbistand	31
19. § 61 – om at gøre forældremyndighedsindehaveren bekendt med forvaltningsloven.....	32
19. § 62 a – om efterværn	32
20. § 122 – om klage	34
21. § 123 – om transport til møder i Ankestyrelsen	35
22. § 72 i retssikkerhedsloven – om opsættende virkning af klage over valg af anbringelsessted.....	35
3. Kommentarer til ikrafttrædelsesregler	36
4. Kommentarer til økonomien	37
5. Øvrige kommentarer	38
1. Rådgivning til kommunerne	38
2. Ret til advokatbistand eller uvildig rådgivning	38

1. Generelle kommentarer

1. Indsatsen for at styrke sagsbehandlingen

Der er fra flere sider ros til lovforslagets bestræbelser på at styrke sagsbehandlingen. Det gælder bl.a. Ankestyrelsen, Foreningen af Socialchefer i Danmark, LOS, Red Barnet, Landsforeningen LEV, FOA/LFS og Børne- og Kulturchefforeningen.

Samtidig peger bl.a. Dansk Socialrådgiverforening/ HK/Kommunal, KL og Foreningen af Socialchefer i Danmark på, at god sagsbehandling ikke alene kan sikre kvaliteten i indsatsen, samt at lovregulering ikke er den eneste måde at styrke sagsbehandlingen på. I tråd med dette mener Dansk Socialrådgiverforening/ HK/Kommunal og FOA/LFS, at der bør udvikles kvalitetsstandarder for andre dele af indsatsen end sagsbehandlingen.

Frederiksberg kommune finder generelt, at lovforslaget bærer præg af, at en række kommuner ikke opfylder de allerede gældende forvaltningsmæssige forpligtelser, og at dette har ført til en detaljeret lovgivning om sagsbehandlingen, der burde være overflødig.

Socialministeriets kommentar:

Først og fremmest skal det understreges, at der er fuld forståelse for, at god sagsbehandling ikke alene kan sikre kvaliteten i indsatsen. En god sagsbehandling er et nødvendigt, men ikke tilstrækkeligt middel til at sikre en ordentlig kvalitet i indsatsen. Derfor indeholder lovforslaget og de aktiviteter, der i øvrigt sættes i værk i forbindelse med forliget omkring anbringelsesreformen, også elementer, der fokuserer på andet end sagsbehandlingen. Det gælder fx uddannelse af sagsbehandlere og plejefamilier.

Det er tanken, at kvalitetsstandarderne i første omgang skal dække kommunernes sagsbehandling, fordi det er her, problemerne er mest veldokumenterede. Erfaringerne fra processen omkring kvalitetsstandarder for sagsbehandlingen vil efterfølgende kunne bruges i forhold til kvalitetsstandarder på andre områder.

Endelig skal det anføres, at det netop har været nødvendigt at opstramme og præcisere de forskellige krav til sagsbehandlingen, fordi flere undersøgelser har peget på, at kommunerne ikke leverer en tilfredsstillende sagsbehandling – at der fx ikke har været tilstrækkeligt kendskab til, hvad en god § 38-undersøgelse skal indeholde. De øgede krav følges samtidig af mere kontrol og mere efteruddannelse. Der anvendes altså flere forskellige midler til at sikre en god sagsbehandling.

2. Udvalget om børns og forældres retssikkerhed

Foreningen af Socialchefer i Danmark, Børnerådet og Børne- og Kulturchefforeningen og Københavns Kommune roser, at der skal gennemføres et arbejde

omkring forskellige problemstillinger i forhold til børns og forældres retssikkerhed.

Foreningen af Socialchefer i Danmark mener samtidig, at det ikke i den nuværende lovgivning er defineret tilstrækkeligt klart, hvordan disse to hensyn skal afvejes.

Børne- og Kulturchefforeningen vil gerne have, at udvalget samtidig behandler spørgsmål om delt forældremyndighed, mens KL foreslår, at udvalget ser på spørgsmålet om tvangsadoption. Endelig foreslår Lars Rosborg, at man lader udvalget foretage en vurdering af mulighederne for at vejlede forældre til at undlade at få (flere) børn, når det må regnes for sandsynligt at børnene vil blive anbragt uden for hjemmet.

Socialministeriets kommentar:

I forhold til Børne- og Kulturchefernes, KL og Lars Rosborgs ønsker om at inddrage yderligere spørgsmål i udvalgets arbejde, skal det fremhæves, at udvalgets arbejde allerede er ganske omfattende. Det vurderes derfor ikke at være hensigtsmæssigt at udvide arbejdsfeltet yderligere.

I forhold til Foreningens af Socialchefer kommentar om, at afvejningen mellem forældrenes og børnenes retssikkerhed ikke er klar i den nuværende lovgivning, er det Socialministeriets vurdering, at det især er relevant at få vurderet denne afvejning i forhold til længerevarende anbringelser. I den gældende lovgivning fremgår det allerede af § 32, stk. 5, at der skal lægges afgørende vægt på, at støtten ydes ud fra barnets eller den unges bedste. Dette betyder, at der skal lægges afgørende vægt på hensynet til barnet eller den unge, hvis der er konflikt mellem forældrenes interesser og hensynet til barnets eller den unges bedste. Dette fremgår allerede i dag af vejledningen til kommunerne.

3. Vederlag til plejefamilier

Flere høringsparter er tilfredse med, at der iværksættes et arbejde omkring vederlagsbetalingen til plejefamilier. KL og Københavns Kommune bemærker, at det forudsætter, at en eventuel ny aflønningsstruktur vil være udgiftsneutral for kommunerne.

Socialministeriets kommentar:

Baggrunden for at der skal udarbejdes forskellige modeller for en ny aflønningsstruktur, er et ønske om at skabe mere hensigtsmæssige incitamentsstrukturer, ikke at ændre niveauet for vederlagsudbetaling. De relevante organisationer og herunder kommunale parter vil i øvrigt blive inddraget i arbejdet.

4. Fokus på børn og unges skolegang

Flere høringsparter, bl.a. Børne- og Kulturchefforeningen, LOS, KL og SL mener, at det er meget positivt, at der sættes mere fokus på de anbragte børn og unges skolegang.

LOS påpeger dog samtidig, at det er vigtigt, at kravet om stillingtagen til skolegang ikke kan bruges af den enkelte kommune til at afholde børn og unge fra at blive anbragt i den pågældende kommune – fx ved at være usamarbejdsvillig i forbindelse med skolevalg.

Socialministeriets kommentar:

Det er naturligt centralt, at en kommune ikke kan bremse for, at kommunen modtager børn, som skal anbringes. Dette vil heller ikke kunne ske, da det stadig er den anbringende kommune, som har ansvaret og beslutningskompetencen i forhold til anbringelsen. Fordelingen af ansvar og kompetencer mellem anbringende kommune og stedlige kommune, særligt i forhold til skolegang, volder til tider kommunerne problemer. Derfor er det hensigten, at dette beskrives grundigt i den kommende vejledning.

5. Børns retssikkerhed

Der er generelt ros til bestræbelsen på at øge børns retssikkerhed.

Red Barnet, Børnerådet, LOS, Dansk Socialrådgiverforeningen/HK/Kommunal og Familieplejen Danmark ønsker, at man udvider børns rettigheder yderligere, og at aldersgrænsen for at få partsbeføjelser, fx klageret, generelt nedsættes til 12 år. Nogle høringsparter, herunder Red Barnet, Børnerådet og Socialpolitisk Forening / Retspolitisk Forening mener yderligere, at det ville være nyttigt at give alle børn en bisidder eller anden tilknyttet voksen, der uafhængigt af kommunen kan være barnets fortaler.

Omvendt mener KL, at tendensen til retsliggørelse af området er betænkelig, og at man bør analysere området mere, inden man giver børn ned til 12 år klageret over valg af anbringelsessted. Ligeledes påpeger Københavns Kommune, at familiens og samfundets ansvar over for barnet kan svækkes, hvis barnet tildeles flere selvstændige juridiske rettigheder.

Socialministeriets kommentar:

Det har været et udbredt ønske blandt Folketingets partier, at man sikrer og forbedrer retssikkerheden hos både børn, unge og forældre.

Samtidig skal man være opmærksom på den pointe, som Københavns Kommune nævner, nemlig at barnet har brug for forældrenes og samfundets omsorg. Ligeledes skal man ved tildelingen af klagerettigheder til børn være opmærksom på, om børnene har forudsætningerne for at benytte klageretten, og at børnene ikke sættes i situationer, de ikke kan overskue.

Det er intentionen med lovforslaget at finde balancen mellem de forskellige hensyn. Socialministeriet mener således ikke, at klageadgangen bør udvides yderligere og generelt nedsættes til 12 år. Samtidig skal Socialministeriet gøre opmærksom på, at lovforslaget også øger inddragelsen af børn ved at lægge mere vægt på, at der skal være en samtale med barnet eller den unge, før der træffes afgørelser som berører barnet/ den unge. Dermed kommer barnet/den unges holdninger og synspunkter til at indgå i sagen, uden at barnet/ den unge tildeles en juridisk klageret, med de ulemper dette kan have.

I forhold til give alle børn en fast tilknyttet fortaler, har dette været drøftet indgående under forhandlingerne. Samlet set har det været vurderingen, at disse børn og unge ikke har brug for endnu en professionel i deres tilværelse.

Derimod har disse børn og unge brug for at bevare tilknytningen til de voksne, der betyder noget for dem – især under en anbringelse. Derfor er lovgivningen strammet op, så det i højere grad sikres, at dette sker. For det første foreslås det tilføjet i § 38, at barnets eller den unges relationer til betydningsfulde personer i netværket skal være afdækket i undersøgelsen af barnets situation. For det andet understreges det i § 55, at kommunen træffer afgørelse om samvær med personer fra netværket, når der er behov for dette. De to ændringer skal ses i sammenhæng: ændringen i § 38 sikrer kommunen et godt grundlag for at tage stilling til behovet for kommunens bidrag til at understøtte barnets eller den unges kontakt til en eller flere voksne. Det foreslås samtidig at ændre på § 40, så der bliver bedre muligheder for at yde økonomisk støtte til transport i forbindelse med et sådant samvær.

6. Tidlig indsats

Bestræbelserne på at fremme en tidlig indsats roses af mange høringsparter.

Børnerådet foreslår dog, at den tidlige indsats styrkes yderligere ved at sætte fokus på børn af forældre med misbrugsproblemer eller psykiske lidelser. Børnerådet foreslår også, at der føres mere tilsyn med forholdene for børn, der bor eller er på besøg hos forældre i fængsel

Dansk Socialrådgiverforening/ HK/kommunal mener ligeledes, at den forebyggende indsats skal styrkes yderligere. De peger særligt på, at normalsystemets rummelighed bør øges gennem nye former for samarbejde mellem skoler, dagsinstitutioner og socialforvaltninger.

BUPL anbefaler, at der lægges vægt på, at normalsystemet både formelt og reelt er udrustet ressourcemæssigt og kompetencemæssigt til at rumme børn med vanskeligheder. BUPL foreslår derfor, at personalet i daginstitutionerne får del i de midler, der afsættes til undervisningsinitiativer i forbindelse med reformens gennemførelse.

Socialpolitisk Forening / Retspolitisk Forening foreslår, at det bliver fremhævet i anbringelsesreformen, at kommunerne skal stille den nødvendige anonyme rådgivningsmulighed tilgængelig for børn og unge.

Socialministeriets kommentar:

I forhold til forslagene fra Børnerådet, skal Socialministeriet pege på, at der allerede er iværksat mange tiltag for at styrke indsatsen over for børn af forældre med misbrugsproblemer eller psykiske lidelser – både i Socialministeriets regi og i Indenrigs- og Sundhedsministeriets regi. Bl.a. yder Indenrigs- og Sundhedsministeriet støtte til, at amterne kan ansætte børne-familie-sagkyndige, der skal skabe rutiner som sikrer, at børn af misbrugere får vurderet deres behov for støtte. Vedrørende børn af forældre i fængsel skal Socialministeriet understrege, at det allerede følger af Servicelovens § 6, at kommu-

nen har pligt til at føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge i kommunen lever.

I forhold til forslaget fra Dansk Socialrådgiverforening og HK/Kommunal skal der gøres opmærksom på forslaget om, at kommunerne skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik. Som det fremgår af bemærkningerne er hensigten netop, at kommunen skal beskrive den rolle, som dagtilbudene og skolens tilsigtes at spille i den forebyggende indsats. Den sammenhængende børnepolitik er således en oplagt anledning for kommunerne til at beskrive og planlægge nye former for samarbejde mellem skoler, daginstitutioner og socialforvaltning.

Omkring BUPL's ønske om at personalet i daginstitutioner får del i de midler, der er afsat til efteruddannelse m.v., kan Socialministeriet oplyse, at efteruddannelsen primært rettes mod sagsbehandlerne i socialforvaltningen.

I forhold til forslaget fra Socialpolitisk Forening / Retspolitisk Forening skal Socialministeriet understrege, at det allerede i den gældende lovgivning er et krav, at kommunerne har gratis og anonym rådgivning til børn, unge og deres familier.

7. Efteruddannelse

Flere høringsparter udtrykker tilfredshed med, at der sættes midler af til efteruddannelse af sagsbehandlerne.

KL påpeger, at det er vigtigt, at efteruddannelsen støtter lovforslagets intentioner om bl.a. større brugerinddragelse og mere fokus på familiens ressourcer.

Socialministeriets kommentar:

Det er vigtigt, at efteruddannelsen understøtter de tanker og intentioner, som ligger bag anbringelsesreformen. De forskellige efteruddannelsesforløb vil blive tilrettelagt, så dette sikres bedst muligt.

8. Forskning og praksisundersøgelser

Flere høringsparter er enige i, at der i højere grad er brug for viden om indsatsen på dette område og støtter derfor tanker om såvel mere forskning som flere praksisundersøgelser. Høringsparterne har forskellige forslag til, hvad der bør sættes fokus på. Bl.a. anbefaler FBU, at der sættes fokus på kommunernes regulering af forældrenes samvær med barnet.

Socialministeriets kommentar:

Høringsparternes anbefalinger vil indgå i tilrettelæggelsen af de kommende undersøgelser af indsatsen over for de udsatte børn og unge.

9. Handicappede børn og unge

De Samvirkende Invalideorganisationer, Det centrale Handicapråd, PTU, ARF og Landsforeningen LEV peger alle på, at der i reformen ikke er nok fokus på de særlige vanskeligheder og behov, som børn og unge med nedsat fysisk eller

psykiskfunktionsevne har. Det kritiseres bl.a., at det ikke fremhæves, at der skal tages hensyn til de særlige forhold for denne gruppe ved gennemførelsen af § 38 undersøgelser, i efteruddannelsesindsatsen over for sagsbehandlere og i forhold til samtaler og formidling af information til disse børn og unge.

Ligeledes er der kritik af, at der ikke stilles krav om krav om § 38-undersøgelse, handleplan, partsstatus for 15-årige og børnesamtale i forbindelse med de forskellige særlige støtteordninger til denne gruppe, fx § 28 om merudgifter, § 30 om personlig hjælp og pleje, §§ 97 og 98 om hjælpemidler og § 103 om boligændringer.

Endelig er der kritik af, at handicapkompensationen til anbragte børn bortfalder i forbindelse med en anbringelse.

Socialministeriets kommentar:

Baggrunden for anbringelsesreformen har været et ønske om, at styrke indsatsen over alle udsatte børn og unge. Der har særligt været fokus på en række påviste problemstillinger omkring kommunernes sagsbehandling, tidlig indsats og inddragelse af børn, unge og familier.

Lovgivningen på dette område dækker indsatsen over for børn og unge med en række forskellige problemer, herunder også bemærkningerne til lovforslaget, ligesom de særlige forhold, der gør sig gældende for børn og unge med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne. Selvom de enkelte typer af problemstillinger ikke nævnes særskilt – og børn og unge med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne heller ikke fremhæves som en særlig målgruppe - er det Socialministeriets vurdering, at forslagene vil betyde, at indsatsen styrkes over for alle de forskellige grupper. For at imødekomme organisationernes ønsker, er det i bemærkningerne til lovforslaget understreget, at indsatsen efter denne lovgivning altid skal tilpasses det enkelte barn og den enkelte families behov. Det betyder, at indsatsen i forhold til børn og unge med væsentlige fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser skal tage hensyn til og indrettes efter de særlige forhold, der gør sig gældende for denne gruppe.

Familier, der passer et svært handicappet barn hjemme, har behov for rådgivning om barnets udviklingsmuligheder og de potentielle støttemuligheder og fremtidsudsigter m.v. Det er dog Socialministeriets vurdering, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at stille krav om handleplaner, alene fordi forældre modtager støtte, fx til merudgifter ved pasningen af et handicappet barn.

Det forekommer ikke relevant at indføre en pligt i bestemmelserne for det offentlige til også at tale med barnet, før der ydes støtte. Hjælp efter §§ 28 og 29 mv. er jo netop en hjælp til, at familierne kan leve så normalt som muligt. Handicapkompensationen er således - bortset fra ledsageordningen - en hjælp, der gives til forældrene til de ekstra udgifter, der er i forbindelse med forsørgelsen af et handicappet barn.

Organisationerne beklager som nævnt, at handicapkompensationen til anbragte børn bortfalder i forbindelse med en anbringelse. Socialministeriet skal imidler-

tid påpege, at dette hænger sammen med, at kompensationen til et handicappet barn er betinget af, at det er forældrene, der passer og varetager omsorgen for barnet i hjemmet. Er der særlige merudgifter i forbindelse med, at barnet er hjemme i weekender og ferier, vil der være mulighed for dækning af merudgifter i den sammenhæng.

2. Kommentarer til enkelte paragraffer

1. § 4 – om en sammenhængende børnepolitik

Generelle bemærkninger

Red Barnet, SL, Børnerådet, KL, Dansk Socialrådgiverforening/HK/Kommunal, Frederiksberg kommune og Børne- og Kulturchefforeningen er meget positive over for, at kommunerne skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik.

Red Barnet og Børnerådet foreslår, at det skal fremgå af lovtæksten, at kommunernes børnepolitik skal være i overensstemmelse med Børnekonventionen.

Børnerådet foreslår derudover, at sundhedsplejerskens rolle i den tidlige indsats fremhæves i bemærkningerne og i vejledningen.

Socialministeriets kommentar:

Kommunernes børnepolitik skal naturligvis være i overensstemmelse med de konventioner, som er gældende i Danmark.

Sundhedssektoren er allerede fremhævet i bemærkningerne. Potentialet ved sundhedsplejerskers indsats vil endvidere blive fremhævet i den kommende vejledning.

Børnepolitikken og kravet om konkrete vurderinger i enkelt sager

SL understreger, at den særlige støtte til børn og unge skal ske efter en konkret vurdering af barnets/ den unges behov, og at det vil være i strid med dette, hvis den sammenhængende børnepolitik fastlægger et generelt serviceniveau.

Socialministeriets kommentar:

Indsatsen over for konkrete børn og unge med behov for særlig støtte skal fortsat ske efter en individuel konkret vurdering. Det ændres der ikke ved, selv om kommunerne får pligt til at lave en børnepolitik, der beskriver kommunens generelle politik på området. Ligeledes kan kommunen naturligvis ikke have en generel børnepolitik, som betyder, at kommunen ikke lever op til servicelovens regler, herunder reglerne om en konkret vurdering i den enkelte sag.

Børnepolitikken i forhold til den statslige koordination og styring

KL opfordrer til, at de relevante udvalg i Folketinget og på ministerielt plan på samme måde arbejder med sammenhængende planer. KL mener i øvrigt, at bestemmelsen går meget tæt på det kommunale selvstyre, ved at beskrive, hvordan kommunernes børnepolitik skal se ud.

Socialministeriets kommentar:

Der er fra ministeriel side ved flere lejligheder lavet handlingsplaner for forskellige typer af indsatser, fx seksuelt misbrug af børn. Handlingsplanerne har bl.a. det formål at koordinere indsatsen.

Det fremgår ikke klart, hvorfor KL mener, at bestemmelsen i for høj grad fastlægger, hvordan kommunernes børnepolitik skal se ud. Hensigten med bestemmelsen er netop at sikre, at kommunerne selv forholder sig til, hvordan de vil skabe en sammenhængende børnepolitik og sammenhæng mellem indsatsen i de forskellige systemer.

Tidsfristen

BUPL finder, at der er forudsat så stor overensstemmelse mellem kommunens børnepolitik og praksis, at det er afgørende, at børnepolitikken hurtigst muligt kommer på plads. BUPL foreslår derfor, at kommunerne tildes kortere tid til at udarbejde denne politik, fx 6 måneder.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriet mener ikke, at det vil være hensigtsmæssigt, at kommunerne skal have udarbejdet den sammenhængende børnepolitik allerede 6 måneder efter lovens ikrafttrædelse. God tid til at udarbejde den sammenhængende børnepolitik kan således give en mere grundig proces.

Processen omkring udarbejdelsen af den sammenhængende børnepolitik

FOA/LFS ønsker præciseret, at udfærdigelsen af en sammenhængende børnepolitik skal ske i dialog og samarbejde med de lokale parter, herunder forældreorganisationer, institutioner og de relevante faglige organisationer. De vurderer, at dette vil sikre ejerskab til politikken og gøre den mere handlingsrettet.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriet mener, at det er mest hensigtsmæssigt, hvis kommunerne har vide rammer til at tilrettelægge processen, så den tilpasses de lokale forhold. Derfor mener ministeriet ikke, at der bør stilles yderligere proceskrav til udarbejdelsen af den sammenhængende børnepolitik.

2. § 36 – om kvittering for underretning

Generelle bemærkninger

Flere høringsparter, bl.a. SL, Københavns kommune og Dansk Socialrådgiverforening/ HK/Kommunal roser den nye bestemmelse.

Frederiksberg kommune mener, at en hurtig kvittering er en naturlig del af sagsarbejdet, og at dette krav derfor ikke bør opstilles i lovgivningen, men i stedet i de kommende kvalitetsstandarder.

Socialministeriets kommentar:

Kravet opstilles i lovgivningen frem for i kommunernes kvalitetsstandarder, for at sikre et tydeligt og ensartet krav i hele landet.

Henvendelser fra børn

Familieplejen Danmark mener ligeledes, at den nye bestemmelse er et godt første skridt. De mener dog, at det i højere grad bør tænkes ind, at børn også selv kan henvende sig, således at man sikrer, at børnene får både svar og ankesmulighed.

Socialministeriets kommentar:

Ifølge bestemmelsen skal kommunen svare alle, som underretter kommunen. Det betyder, at også børn eller unge vil få et svar, hvis de henvender sig om deres egen sag. Bestemmelsen giver ikke nogen ankesmulighed, hverken for børn eller voksne, da den alene handler om underretninger. Derimod har alle, både børnene selv, naboen, pædagogen m.v. mulighed for at henvende sig til de sociale nævn eller Ankestyrelsen, hvis en kommune ikke foretager sig noget efter en henvendelse. De sociale nævn eller Ankestyrelsen kan herefter tage sagen op ad egen drift.

Tidsfristen

KL oplyser, at det er typisk er kommunal praksis at have en frist på 10 dage. KL opfordrer derfor til, at fristen sættes til 10 dage.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriet fastholder, at fristen bør sættes til 6 dage, da det vurderes, at være centralt, at underrettere hurtigt modtager en bekræftelse, på at deres underretning er modtaget.

3. § 38 – om undersøgelser

Generelle bemærkninger

Ankestyrelsen, Red Barnet, Børnerådet, Dansk Socialrådgiverforening, SL og HK/kommunal og Familieplejen Danmark er meget tilfredse med de nye krav til § 38 undersøgelserne.

Særlige forhold for unge over 15 år

Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal er betænkelige over for bemærkningerne i lovforslaget om anbringelse af unge på eget værelse. Omvendt mener flere høringsparter, bl.a. Red Barnet, KL, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune, at det er positivt, at de særlige forhold for unge og betydningen af indsatser i nærmiljøet fremhæves. Disse høringsparter mener således, at dette er gode muligheder, som mange unge kan profitere af. Red Barnet foreslår derfor, at bestemmelserne omkring dette strammes endnu mere op, så det af loven eller vejledningen fremgår, at kommuner uden tilstrækkelig kapacitet på dette område, skal udvikle kapacitet og kompetence.

Socialministeriets kommentar:

Med lovforslaget lægges der øget vægt på, at kommunerne skal tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for unge over 15 år. Det nævnes, at en indsats eller en anbringelse i nærmiljøet kan være en fordel for visse unge, bl.a. fordi anbringelser af teenagere ofte bryder sammen. Der lægges dog også vægt på, at nogle unge har bedst af, at komme væk fra nærmiljøet. Derfor vurderes det ikke at være hensigtsmæssigt, hvis der stilles yderligere krav til kommunerne om, at de skal kunne tilbyde egne værelser el. lign.

Forhold i daginstitutioner

Børnerådet foreslår, at der yderligere stilles krav om, at barnets sociale og udviklingsmæssige forhold i daginstitutionen undersøges, hvis barnet er under skolealderen.

Socialministeriets kommentar:

Efter forslaget skal barnets udvikling, adfærd og venskaber undersøges. For børn i dagtilbud kan dette næppe ske uden at inddrage barnets dagtilbud. Det vurderes derfor ikke at være nødvendigt yderligere at understrege daginstitutionens rolle.

Yderligere krav til indholdet i undersøgelserne

Lars Rosborg, foreslår at ændre udkastets § 38, så det fremgår, hvad der hidtil har været gjort for at løse problemerne, og hvad de nuværende problemer er, og hvad der skal til for at afhjælpe dem.

Socialministeriets kommentar:

Det er allerede en del af forslaget, at det skal beskrives, hvad problemerne er, og hvordan de kan løses. Kravene om revision af handleplaner vil yderligere betyde, at kommunerne løbende skal beskrive, hvad der gøres for at løse problemerne, og hvordan de forskellige initiativer virker.

Tidsfristen

Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune finder fristen på 4 måneder for at afslutte § 38-undersøgelsen meget lang, og foreslår at ændre denne til 3 måneder. Københavns Kommune foreslår, at det præciseres, hvornår en undersøgelse kan regnes for afsluttet.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriet vurderer, at det ikke hensigtsmæssigt at forkorte tidsfristen for, hvornår en undersøgelse skal være gennemført til 3 måneder, da der så vil være flere tilfælde, hvor undersøgelsen ikke kunne afsluttes indenfor fristen pga. fx ventetid ved eksterne undersøgelser.

Bemærkningerne til lovforslaget præciseret, så det nu fremgår, hvornår en undersøgelse kan regnes som afsluttet. En undersøgelse er således afsluttet, når kommunen har forholdt sig til de forhold, der fremgår af bestemmelsens stk. 2 og 3, samt jf. stk. 6 udarbejdet en begrundet stillingtagen til, om der skal iværksættes foranstaltninger.

Præcisering af krav om samtykke

KL beder om, at Socialministeriet eksplicit forholder sig til, om ændringen af formuleringen ”i forståelse med” til ” med samtykke ” betyder nye krav til fx skriftlighed.

Advokatrådet foreslår, at det af bemærkningerne bør fremgå, at et samtykke til en § 38-undersøgelse bør indhentes skriftligt.

Advokatrådet mener endvidere, at det af bemærkningerne skal fremgå, at kommunen skal orientere forældrene om, at en undersøgelse af ét barn, giver kommunen en pligt til at vurdere, om de øvrige børn skal undersøges.

Socialministeriets kommentar:

Der ligger ikke nogen indholdsmæssig ændring i, at formuleringen ” i forståelse med” erstattes af ”med samtykke”. Dette fremgår også af bemærkningerne. Formuleringen ”i forståelse med” fortolkes således også som et krav om samtykke. Et samtykke bør altid indhentes skriftligt. Dette ændres ikke af lovforslaget og beskrives derfor ikke i bemærkningerne til loven. Dette beskrives imidlertid i vejledningen på området. Socialministeriet kan endvidere oplyse, at betydningen af informeret samtykke, det vil bl.a. sige kommunens pligt til at fortælle om elementerne i en § 38-undersøgelse, vil blive gennemgået i den kommende vejledning.

Undersøgelse af søskende

KL er i tvivl om, hvorvidt stk. 8 om søskende lægger op til, at der skal gennemføres selvstændige undersøgelser af alle børn i familien, eller om det er tilstrækkeligt at undersøge familiens forhold.

Socialministeriets kommentar:

Den nye bestemmelse om søskende i stk. 8, betyder ikke, at der altid skal gennemføres en selvstændig undersøgelse i forhold til alle børn i familien. Stk. 8 betyder alene, at kommunen altid skal vurdere, om der skal foretages en selvstændig undersøgelse af andre børn i familien. Kommunen skal gennemføre en selvstændig undersøgelse af de øvrige søskende, hvis der er grund til at tro, at de har behov for særlig støtte.

§ 38, stk. 9, – om undersøgelse uden samtykke

Ankestyrelsen finder det positivt, at det fremgår, hvorledes undersøgelsen kan foretages, hvis der ikke gives samtykke til undersøgelsen

Bente Adolphsen bemærker, at det er uheldigt, hvis uklarhed betyder, at en § 38-undersøgelse kun kan gennemføres med forældrenes samtykke eller når der er tale om en tvangsmæssig anbringelse. Derudover bemærker Bente Adolphsen, at henvisningen til § 11c i Retssikkerhedsloven er en gentagelse af § 38 stk. 9, samt at det er uheldigt, at der i denne paragraf står ”eksisterende oplysninger”, da det kan være indskrænkende på undersøgelsen.

Socialministeriets kommentar:

Det er gældende praksis, at en § 38 undersøgelse kun kan gennemføres med forældrenes samtykke. Hensigten med de foreslåede ændringer i servicelovens § 38 og retssikkerhedslovens § 11 c er netop at give bedre muligheder for at undersøge barnets forhold, selvom forældrene ikke vil give samtykke til en undersøgelse.

Begrebet "eksisterende oplysninger" er beskrevet i bemærkningerne, hvor det fremgår klart, at der er tale om både nedskrevne og ikke-nedskrevne oplysninger. Det centrale i den nye bestemmelse er således, at kommunen uden forældrenes samtykke kan undersøge barnets forhold ved at indhente oplysninger om barnet, selvom der ikke er grundlag for en egentlig tvangsundersøgelse efter § 39.

Partshøring

Advokatrådet mener, at det bør fremgå, at kommunen har pligt til at foretage partshøring, hvis oplysninger indhentes uden samtykke.

Socialministeriets kommentar:

Pligten til partshøring er allerede nævnt i bemærkningerne.

Pædagogernes dobbeltrolle

BUPL gør opmærksom på, at pædagoger står i en dobbeltrolle både tillidsperson for og kontrollant af forældrene, når der åbnes mulighed for at indhente oplysninger hos myndigheder uden samtykke fra forældre.

Socialministeriets kommentar:

Pædagoger har allerede efter gældende ret pligt til at afgive oplysninger uden forældrenes samtykke. Selvom det for pædagogen selv og forældrene kan opleves som en vanskelig dobbeltrolle, er det i visse tilfælde nødvendigt af hensyn til barnet, at der videregives oplysninger uden forældrenes samtykke.

4. § 39 – om tvangsmæssige undersøgelser

KL beder om, at Socialministeriet overvejer, hvorvidt tidsfristen på 4 måneder for at afslutte en undersøgelse, ligeledes skal indføres for undersøgelser, der gennemføres efter § 39, dvs. uden samtykke.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriet mener ikke, at 4 måneders fristen skal gælde for undersøgelser efter § 39. Efter de gældende regler skal en § 39-undersøgelse være afsluttet inden 2 måneder. Der er adgang til at gennemføre undersøgelsen, mens barnet eller den unge placeres på en institution eller en psykiatrisk afdeling uden samtykke. Da dette er meget indgribende, vurderes det at være mest hensigtsmæssigt at opretholde den kortere frist på 2 måneder.

5. § 40 – om foranstaltninger

Generelle bemærkninger

Flere høringsparter roser revisionen af § 40.

Børnerådet mener, at formuleringen om, at der skal vælges de mindst indgribende formålstjenlige foranstaltning skal erstattes af formuleringen "mest formålstjenlige foranstaltning".

Socialministeriets kommentar:

Formuleringen i loven er, at der skal iværksættes den mindst indgribende, formålstjenlige foranstaltning. Socialministeriet mener, at det er nyttigt, at kommunen blandt de formålstjenlige foranstaltninger, skal vælge den mindst indgribende løsning.

§ 40, stk. 3, nr. 10 og stk. 4 – om muligheder for økonomisk støtte

Støtte til efterskoleophold

Dansk Socialrådgiverforening og HK/Kommunal mener ikke, at der er hensigtsmæssigt, at støtte til efterskoleophold nu er samlet i samme paragraf som flere andre former for økonomisk støtte. I tråd med dette bemærker lektor ved Den Sociale Højskole i Århus Bente Adolphsen, at efterskoleophold synes at være glemt i teksten.

Socialministeriets kommentar:

Efterskoleophold ikke er glemt i teksten. Bestemmelserne om økonomisk støtte er alene samlet for at gøre § 40 mindre kompliceret. Det fremgår således også af bemærkningerne til den nye stk. 4, at der fortsat kan ydes støtte til fx efterskoleophold, og at retstilstanden ikke er ændret.

Udgifter i skoleregi

KL og Foreningen af Socialchefer i Danmark opfordrer til, at det præciseres, om der efter lovforslaget kan afholdes udgifter i skoleregi efter serviceloven, hvilket ikke er muligt i dag. Frederiksberg Kommune anbefaler, at man ikke i vejledningen lægger op til, at man fra de sociale myndigheders side kan indgå i udgifter i skoleregi, fx til støttepædagoger.

Socialministeriets kommentar:

Det vurderes, at det fortsat vil være mest hensigtsmæssigt, at skolemyndighederne er ansvarlige for tiltag i skoleregi, og at der ikke efter serviceloven kan afholdes udgifter til pædagogiske formål i skolens regi. Det fremgår allerede af bemærkningerne til lovforslaget, at de almindelige betingelser for at iværksætte støtte efter § 40 skal være opfyldt for at yde støtte efter den nye stk. 10. Disse betingelser ændres ikke med de foreslåede lovændringer. Derfor kan servicelovens bestemmelser fortsat ikke anvendes til at yde støtte til pædagogiske eller uddannelsesmæssige formål i skoleregi. For at undgå misforståelser, vil dette blive understreget i den kommende vejledning på området.

Støtte til transport

DSI fremhæver, at når det bliver muligt at yde økonomisk støtte til transport i forbindelse med samvær, skal der tages højde for de merudgifter, der kan opstå som følge af barnets eller den unges nedsatte psykiske og/eller fysiske funktionsevne, og at en støtte til sådanne merudgifter skal ydes uden hensyn til familiens økonomiske forhold.

Socialministeriets kommentar:

Ud fra den nye bestemmelse vil det være kommunen, som træffer afgørelse om, hvornår der skal ydes støtte til transport til samvær ud fra en vurdering af barnet eller den unges behov for dette samvær. Der er ikke tale om en ret til at få alle transportudgifter i forbindelse med samvær under en anbringelse refunderet.

§ 40, stk. 5 – om økonomisk støtte

Ankestyrelsen foreslår, at det præciseres, hvilken trangsvurdering der foretages efter stk. 4, og at støtten efter stk. 5 ikke er trangsbestemt. FBU ønsker at det i en kommende vejledning vil blive uddybet, hvordan denne bestemmelse kan anvendes.

Socialministeriets kommentar:

Det fremgår af bemærkningerne, at forslaget til stk. 4 er trangsbestemt efter de samme betingelser som i den gældende § 40, stk. 8 og 10. Herudover fremgår det, at forslaget til stk. 5 er en videreførelse af den gældende § 40, stk. 2, nr. 9. Vejledningen om særlige støtte til børn og unge beskriver trangskriteriet nærmere. Det vil herudover blive forsøgt at uddybe vejledningens beskrivelse af anvendelsen af § 40, stk. 5.

6. § 42 a – om udskydelse af hjemgivelse

Generelle bemærkninger

SL, Red Barnet og Frederiksberg Kommune ser positivt på den længere udslusningsperiode.

Advokatrådet mener, at det bør fremgå, at udslusningsperioden kun i særlige tilfælde må vare 6 måneder, og at der skal gives en særlig begrundelse for en hjemgivelsesperiode på 6 måneder.

Socialministeriets kommentar:

Det fremgår allerede af lovtæks t og bemærkninger, at § 42 a om hjemtagelsesperiode kun kan anvendes i særlige situationer, nemlig når hensynet til barnet eller den unge på afgørende vis taler for det. Derudover præciseres det i bemærkningerne, at den længere udslusningsperiode især er tiltænkt de situationer, hvor barnet eller den unge har stor tilknytning til anbringelsesstedet.

Lovtekniske bemærkninger

Ankestyrelsen foreslår, at ordet "beslutte" og "en sådan beslutning" i § 42 a, stk. 1 erstattes med "træffer afgørelse" og "en sådan afgørelse". Det foreslås

endvidere, at der i § 48 om fuldbyrdelse af afgørelser tilføjes en henvisning til § 42 a om hjemtagelsesperiode. Endelig foreslår Ankestyrelsen at § 45, stk. 4, 3. pkt. om en gyldighedsperiode for foreløbige afgørelser vedrørende § 42 a ændres som følge af forslaget til § 42 a.

Socialministeriets kommentar:

Ordene "beslutte" og "en sådan beslutning" i § 42 a, stk. 1 ændres i overensstemmelse med Ankestyrelsens ønske, så der herefter ikke er tvivl om, at der er tale om en afgørelse. Der henvises ikke til § 42 a i § 48, da det ikke forekommer hensigtsmæssigt at give disse vide muligheder for gennemførelse af en beslutning i de tilfælde, hvor forholdene ikke er så alvorlige, at der grundlag for en tvangsanbringelse. Derimod foreslås 3. pkt. i § 45, stk. 4 slettet, således, at en foreløbig afgørelse om en hjemtagelsesperiode efter § 42 a har gyldighed 1 måned. Dette skal ses i sammenhæng med ændringen af hjemtagelsesperioden i § 42 a, der udvides til at være op til 6 måneder.

7. § 46 – om hjemgivelse

Red Barnet roser de nye bestemmelser om, at handleplanen skal revideres og indsatsen vurderes i forbindelse med hjemgivelse.

Flere høringsparter støtter ligeledes de nye regler om, at kommunen skal tage stilling til det videre forløb, mindst 6 måneder før en anbragt ung fylder 18 år. FOA frygter dog, at bestemmelsen reelt ikke vil have den store betydning, da det ofte er en anden forvaltningsenhed, som overtager sagen, når den unge bliver 18 år.

Socialministeriets kommentar:

Selvom en anden forvaltningsmyndighed overtager sagen, når den unge fylder 18 år, er det en fordel, at der før dette tidspunkt er lagt en plan for indsatsen. Hvis en anden forvaltningsenhed skal overtage sagen, vil det være fornuftigt at inddrage denne enhed i arbejdet med planen.

Hjemgivelse mens sagen behandles i ankesystemet.

Ankestyrelsen mener, at det er positivt, at der sker en begrænsning i forældrenes adgang til at få behandlet en begæring om hjemgivelse, mens sagens behandles i ankesystemet.

KL ønsker, at det præciseres, at det er forvaltningen som afgør, om der er væsentlige ændringer i de forudsætninger, der lå til grund for anbringelsen, således at kommunen skal behandle forældrenes anmodning om hjemgivelse, selvom sagen verserer i ankesystemet.

Socialministeriets kommentar

KL's hørings svar viser, at det er uklart hvordan og af hvem det afgøres, om der er sket så væsentlige ændringer i sagen, at en begæring om hjemgivelse skal behandles i børn og unge-udvalget. Derfor har Socialministeriet ændret formuleringen af paragraffen, så kommunen slet ikke har pligt til at behandle en begæring om hjemgivelse, så længe sagen er under behandling i ankesystemet. Selvom kommunen ikke længere har pligt til at behandle forældres begæring

om hjemgivelse, har kommunen stadig pligt til løbende at påse, om betingelserne for at anvende en tvangsanbringelse er til stede. Dermed sikre man, at barnet hjemgives, hvis situationen pludseligt forbedres i hjemmet, samtidig med at man begrænser det antal af sager, som behandles af flere instanser samtidigt.

Advokatbistand

Advokatrådet mener, at forældremyndighedsindehavere og unge over 15 år, skal tilbydes gratis advokatbistand, hvis kommunen ikke kan imødekomme en begæring om hjemgivelse.

Socialministeriets kommentar:

Efter de gældende regler skal forældremyndighedsindehavere og unge over 15 år, tilbydes gratis advokatbistand, hvis kommunen ikke kan imødekomme en begæring om hjemgivelse, da sagen i disse tilfælde skal behandles i børn og unge-udvalget.

Samarbejde om handleplanerne

Ankestyrelsen finder endvidere, at det bør fremgå, at handleplanen efter stk. 4 så vidt muligt bør udarbejdes i samarbejde med forældremyndighedens indehaver og barnet eller den unge samt at handleplanen efter stk. 5 skal revideres i samarbejde med den unge og eventuelt en anden kommune.

Socialministeriets kommentar:

Det fremgår af bemærkningerne til § 46, stk. 4, at handleplanen ifølge formålsbestemmelserne i §§ 1 og 32, så vidt muligt skal revideres i samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren. I henhold til samarbejdet mellem kommuner i forbindelse med revision af handleplanen efter stk. 5, vil dette blive beskrevet nærmere i vejledningen.

8. § 47 – om Ankestyrelsens og de sociale nævns egen drift-kompetence

Generelle bemærkninger

De udvidede muligheder for, at Ankestyrelsen og de sociale nævn kan tage sager op ad egen drift bliver rost af bl.a. Red Barnet, Børnerådet og Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal.

Børnesagens Fællesråd understreger, at det er vigtigt at området følges kontinuerligt og der gribes hurtigt ind, når der konstateres manglende overholdelse af lovgivningen.

Børnerådet mener dog, at det er uklart, hvilken form og hvilken retsvirkning en påtale fra nævnene og Ankestyrelsen vil få.

Socialministeriets kommentar:

I forhold til Børnesagens Fællesråd skal det fremhæves, at intentionen med den udvidede egen drift-kompetence netop er at sikre, at der hurtigt kan rettes op på sager, hvor lovgivningen ikke følges.

I forhold til Børnerådets bekymring, må det slås fast, at formen og retsvirkningen af de sociale nævn og Ankestyrelsens afgørelser fastlægges klart i lovtæksten: Både nævn og ankestyrelse kan pålægge kommunerne at træffe visse afgørelser, og kommunerne vil herefter have pligt til at følge pålæggene. Nævne-
ne kan derudover selv træffe foreløbige afgørelser, og Ankestyrelsen kan træffe afgørelser om tvangsmæssige foranstaltninger. Begge dele vil kommunen være forpligtet til at føre ud i livet. Dette vil fremgå af vejledningen.

Ønsker om mere fagligt tilsyn

Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal og Børne- og Kulturchefforeningen så gerne, at mulighederne blev udvidet endnu mere, således at Ankestyrelsen kunne gå mere ind i det faglige skøn, og ikke blot vurdere, om sagsbehandlingsreglerne er blevet overholdt.

Socialministeriets kommentar:

Egen drift-kompetencen giver ikke kun mulighed for at rette op på fejl og mangler i sagsbehandlingen. Lovforslaget indeholder også en præcisering af, at nævnene og Ankestyrelsen kan tage en sag op, hvis en kommune har valgt en foranstaltning, der ikke i fornødent omfang imødekommer barnets eller den unges behov.

Kritik af det øgede tilsyn

KL kan ikke støtte de forslag, som har stigende kontrol med kommunerne som sigte. KL tager ligeledes afstand fra, at antallet af sager pr. medarbejder kan indgå i Ankestyrelsens undersøgelser, da KL mener, at dette alene er et forhold, som angår den kommunale arbejdsgiver og arbejdstagere. KL mener samtidig, at det er stærkt forsimplende, hvis kvalitet operationaliseres som antallet af sager pr. sagsbehandler. Endelig er KL bekymret for, at de nye kompetencer i forhold til handleplaner, samtaler og undersøgelser vil betyde, at nævnene også tager stilling til kvaliteten af fx handleplaner og undersøgelser. KL ønsker derfor lovændringen revurderet eller at kommunerne alternativt får mulighed for at klage over nævnenes afgørelser til Ankestyrelsen.

Socialministeriets kommentar:

I forhold til KL's indvending mod, at der sættes fokus på antallet af sager pr. medarbejder, skal der peges på, at der ikke opstilles regler eller mindstemål for standarden. Som det fremhæves i lovforslagets bemærkninger, er der blandt partierne bag forliget en bekymring for, at antallet af sager går udover kvaliteten og derfor vil der blive sat fokus på dette i Ankestyrelsens undersøgelser. Dette fokus er ikke ensbetydende med, at det er hensigten at operationaliserer kvalitet som antallet af sager pr. sagsbehandler. Dette vil indgå som et parameter blandt flere i Ankestyrelsens undersøgelser.

I forhold til KL's bekymring over nævnenes og Ankestyrelsens nye kompetencer til at tage sager op af egen drift, skal det fremhæves, at det af lovtæksten fremgår, at nævnene og Ankestyrelsen kan vurdere, om der er foretaget de fornødne undersøgelser, handleplaner m.v. Handleplanerne skal naturligvis leve op til de lovbestemte krav. Indeholder en handleplan fx ikke de lovpligtige punkter, som opstilles i § 58 a, kan dette sidestilles med, at kommunen ikke har

lavet en fornøden handleplan. Kommunen kan derfor pålægges at lave en handleplan, som lever op til lovens krav.

I forhold til KL's ønske om, at kommunerne skal kunne indbringe de sociale nævns afgørelser efter § 47 for Ankestyrelsen, skal det bemærkes, at nævnenes afgørelser som udgangspunkt er endelige, jf. § 63 i retssikkerhedsloven. Ankestyrelsen kan dog tage nævnenes afgørelser op til behandling, efter anmodning fra enten kommunen eller den person afgørelsen vedrører, hvis Ankestyrelsen skønner, at sagen har principiel eller generel betydning.

Ønske om mere intern kontrol

Københavns Kommune bemærker, at en intern kontrol ville være mere effektiv end en ekstern kontrol.

Socialministeriets kommentar:

Selv om den eksterne kontrol med kommunerne styrkes, er det stadig kommunernes ansvar, at lovgivningen på området følges. Hvordan kommunerne vil sikre dette, og hvilken intern kontrol kommunerne vil have, er fortsat op til kommunerne selv.

Henvendelser til Ankestyrelsen

Advokatrådet mener, at det bør præciseres, at der ikke er nogen begrænsninger med hensyn til, hvem der kan rette henvendelse til Ankestyrelsen.

Socialministeriets kommentar:

Det fremgår af bemærkningerne, at der ikke er nogen begrænsninger med hensyn til, hvem der kan rette henvendelse til Ankestyrelsen.

Udvidelse i forhold til samtaler med anbragte børn og unge

Ankestyrelsen foreslår endvidere, at beføjelserne til at tage sager op af egen drift udvides til også at omfatte § 55, stk. 2 om kommunernes tilsyn med barnet eller den unge mindst en gang om året.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriet er enig med Ankestyrelsen. Samtaler med barnet eller den unge mindst en gang om året er derfor tilføjet i forslaget til § 47. Det betyder, at nævnene og Ankestyrelsen også kan tage sager op af egen drift, hvis kommunen ikke taler med barnet eller den unge mindst en gang om året.

9. § 49 – om kurser til plejefamilier og netværksplejefamilier

Generelle bemærkninger

Flere høringsparter, bl.a. Foreningen af Socialchefer i Danmark, Børnerådet, Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal og Red Barnet støtter forslaget om, at der skal være en lovpligtig uddannelse til pleje- og netværksfamilier.

Red Barnet og Familieplejen Danmark mener dog, at man i forbindelse med kurserne skal være opmærksomme på, at der kræves noget andet af netværksplejefamilier, fordi denne rolle er speciel.

DSI påpeger, at der er behov for et andet indhold i kurser til plejefamilier, der skal modtage børn og unge med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne, og at man derfor bør sikre, at et sådant tilbud findes og bruges.

Ligeledes vurderer Frederiksberg Kommune, at der vil være behov for differentierede kursustilbud i forhold til, hvilket barn man skal modtage.

Socialministeriets kommentarer:

Flere høringsparter ønsker, at kurserne målrettes de forskellige behov, fx de særlige situationer plejefamilierne står i. Det kan fx være den situation, at man modtager et barn fra netværket eller et barn med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne. Det vil oplagt, at kurserne omhandler – og eventuelt målrettes – de forskellige behov, som forskellige plejefamilier har, alt efter deres egen baggrund og forholdene omkring det barn, familien skal modtage.

Kommunerne kan selv tilrettelægge kurserne nærmere og herunder lave den nødvendige tilpasning til de konkrete behov. Der er samtidig afsat midler til, at der fra centralt hold udarbejdes inspirationsmateriale om kurserne til plejefamilier og netværksplejefamilier. I dette materiale vil der blive taget højde for de forskellige situationer og forhold, der gør sig gældende for henholdsvis plejefamilier og netværksplejefamilier. Eventuelle særlige forhold vedr. anbringelser af børn og unge med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne vil ligeledes blive inddraget.

Indholdet i kurserne

Familieplejen Danmark mener, at bemærkningerne fint beskriver indholdet i kurserne. De påpeger dog, at det bør præciseres, at plejeforældrenes egne børn bør tænkes ind i forløbet, og at forløbet bør være praksisorienteret. Derudover mener Familieplejen Danmark og Dansk Socialrådgiverforeningen/HK/Kommunal, at det er centralt, at kurserne er grundige. Der er således bekymring for, om formuleringerne i lovforslaget vil give for korte kurser. Endelig mener Familieplejen Danmark, at der i bemærkninger ligeledes bør henvises til, at der hentes inspiration fra de kurser Familienplejen Danmark selv gennemfører.

Socialministeriets kommentarer:

Socialministeriet har fundet det hensigtsmæssigt at tilføje, at kurserne også skal omhandle påvirkningen af plejefamiliernes egne børn. Det vurderes således at være et centralt element i forhold til at forebygge, at plejeforhold bryder sammen, fordi plejeforældrene føler sig splittede mellem plejebørn og egne børn. Ligeledes er der tilføjet en henvisning til Familieplejens egne kurser.

Betaling

Børne- og Kulturchefforeningen anbefaler, at disse kurser betales fuldt af plejefamilierne, da kurserne kan ses som opkvalificering til kommende indtægtsmulighed. Københavns Kommune spørger, om bestemmelsen giver kommunerne pligt til at udbetale løn til plejeforældrene under kurserne.

Socialministeriets kommentarer:

Det vurderes ikke at være hensigtsmæssigt, at kurserne skal betales af plejefamilierne selv. Særligt i forhold til netværksplejefamilierne er tanken tværtimod, at det skal være økonomiske neutralt for dem at påtage sig opgaven. Bestemmelsen giver dog ikke pligt til, at kommunerne skal udbetale løn eller kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til plejefamilierne.

Kursernes placering

KL går ud fra, at det er muligt at placere kurserne både før og efter godkendelsen og modtagelsen af et plejebarn.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriet har præciseret, at plejefamilierne og netværksplejefamilierne skal have påbegyndt kurset inden den endelige godkendelse kan gives. Hensigten med kurserne er således bl.a. at forebygge sammenbrud ved at sikre, at plejefamilier og netværksplejefamilier modtager information om, hvad de går ind til. Derfor skal en del af kurset være påbegyndt, inden familien godkendes og modtager et barn. Derimod kan det godt være relevant, at en del af kurset først finder sted, når familien har modtaget et barn, således at undervisningen målrettes den konkrete situation.

Retten til at komme på kursus

Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal mener, at det må slås fast, at alle ansøgere har ret til at komme på kursus, således at kommunerne ikke kan indføre kvoter eller andre begrænsninger i kursusdeltagelsen.

Socialministeriets kommentar:

Kommune får pligt til at sørge for, at alle tilbydes et kursus i forbindelse med godkendelsen. Kommunerne vil således ikke kunne godkende plejefamilier uden at tilbyde dem et kursus.

Hvem skal deltage

Københavns Kommune anbefaler, at det beskrives klarere, om det fx er begge plejeforældre, der skal på kurset, og om de biologiske børn forventes at deltage.

Socialministeriets kommentar:

I bemærkningerne er det præciseret, at begge plejeforældre skal deltage i kurset.

§ 49 – om godkendelse af plejefamilier og netværksplejefamilier

Generelle bemærkninger

Flere høringsparter, herunder Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal finder det positivt, at der indføres en særlig bestemmelse om specifik godkendelse af netværksplejefamilier.

Modsat mener SL og FOA/LFS ikke, at der bør indføres særlige regler for godkendelsen af netværksplejefamilier. SL finder det dog positivt, at netværksanbringelser er blevet en mulighed på lige fod med andre foranstaltningmuligheder og at det understreges, at en anbringelse i en netværksplejefamilier skal følges og støttes som andre anbringelser. SL og FOA/LFS finder, at netværksanbringelser ofte kræver mere støtte fra kommunen end andre anbringelser.

Socialministeriets kommentar:

Baggrunden for at indføre en specifik godkendelse af netværksplejefamilier i stedet for den generelle egnethedsvurdering er, at det generelle egnethedskriterium ikke altid er velegnet i forhold til netværksplejefamilier. I netværksanbringelser kan barnets kontakt og relation til netværksplejefamilien have større betydning end eksempelvis netværksplejeforældrenes alder og uddannelsesmæssige baggrund. Netværksplejefamilien skal således kunne godkendes, hvis de er egnede til at modtage det konkrete barn, uanset om de generelt er egnede til også at modtage andre børn.

I forhold til FOA/LFS og SL's påpegning af, at netværksplejefamilier ofte har brug for mere støtte, skal det anføres, at international forskning viser, at praksis ofte er, at netværksplejefamilier får mindre støtte fra myndighederne end andre plejefamilier og trods dette varetager opgaven godt. Det er imidlertid på ingen måde hensigten, at netværksplejefamilierne skal have mindre støtte end andre plejefamilier. Derfor påpeges det også udtrykkeligt i lovforslaget, at barnet/ den unge, familie og netværksplejefamilien skal have den samme støtte som ved en anbringelse i almindelig familiepleje.

Forslag om brug af reglerne i § 64

Foreningen af Socialchefer i Danmark er kritisk overfor, at der opstilles forskellige regler for godkendelse af plejefamilier og netværksplejefamilier. De mener i stedet, at reglerne om godkendelse af netværksplejefamilier bør ligne reglerne om godkendelse af privat døgnpleje efter § 64.

Socialministeriets kommentar:

Privat døgnpleje efter § 64 er ikke en anbringelse. Privat døgnpleje efter § 64 er noget familien selv iværksætter, ikke noget kommunen beslutter, og årsagen er ikke nødvendigvis, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Dette betyder bl.a., at der ikke er handleplaner og opfølgning i disse tilfælde. Derfor er en tilladelse til privatudøgnpleje efter § 64 anderledes end en godkendelse af en netværksplejefamilie, hvor der skal ske en anbringelse af et barn eller en ung med behov for særlig støtte.

Generel godkendelse af den stedlige kommune

Frederiksberg Kommune foreslår, at netværksplejefamilier skal godkendes generelt af den stedlige kommune, fordi den stedlige kommune kan have nyttige informationer om familien. KL foreslår - på samme baggrund - at netværksplejefamilierne skal godkendes specifikt, af den stedlige kommune.

Socialministeriets kommentar:

Årsagen til at der i stedet laves en specifik godkendelse, er et ønske om at lægge vægt på relationen mellem netværksplejefamilien og barnet, ikke familiens generelle kompetencer som plejefamilie.

KL's forslag om, at den stedlige kommune skal godkende netværksplejefamilien specifikt, er problematisk, fordi den stedlige kommune ikke vil have noget kendskab til det barn, der skal anbringes. Den stedlige kommune har derfor ikke mulighed for at vurdere, om netværksplejefamilien er egnet til netop dette barn.

Anvendelsen af netværksplejefamilier ved tvangsanbringelser

FBU fraråder, at netværksanbringelser anvendes ved tvangsanbringelser, da dette kan ødelægge de øvrige relationer i familien.

Socialministeriets kommentar:

I visse tilfælde vil en netværksanbringelse være det bedste, også selvom der er tale om en tvangsanbringelse. Som FBU selv skriver, kan der fx være tilfælde, hvor både barnet og forældrene ønsker en netværksanbringelse, selvom der er tale om en tvangsanbringelse. Anvendelsen af netværksanbringelse skal altid bero på en konkret vurdering, hvor bl.a. forældrenes indstilling til anbringelsesstedet skal tillægges stor vægt.

10. § 50 – om aflønning af netværksplejefamilier

KL er enig i, at netværksplejefamilierne ikke skal have vederlag, men dækket omkostningerne.

Red Barnet, Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal, SL og Familieplejen Danmark derimod mener, at netværksplejefamilier bør aflønnes på lige fod med andre plejefamilier. Familieplejen Danmark peger på, at mange netværksanbringelser sker hos familier med skrabet økonomi, og at disse ofte er ydmyge i forhold til at søge økonomisk hjælp i kommunen. Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal er særligt bekymrede for, at anbringelser fx hos en fodboldtræner eller en anden, der kender familien godt, ikke længere vil finde sted, hvis det ikke er muligt at give vederlag. Bl.a. SL foreslår, at netværksfamiliernes aflønningsform, blev inddraget, når der skal udarbejdes nye modeller for en ny aflønningsstruktur på plejefamilieområdet.

KL er bekymrede for, at kommunerne vil opleve et meget stort pres for at udbetale tabt arbejdsfortjeneste, og at dette vil kommercialisere forholdet og flytte fokus fra familiens personlige engagement i barnet.

Frederiksberg Kommune og KL bemærker endvidere, at kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til netværksplejefamilier kan være en højere udgift end ved fastsættelse af plejevederlag som hidtil. Frederiksberg Kommune mener, at det derfor bør tydeliggøres, at fuld kompensation kun finder sted i undtagelsestilfælde.

Socialministeriets kommentar:

Spørgsmålet har været drøftet indgående under forhandlingerne om anbringelsesreformen. Intentionen bag bestemmelserne i lovforslaget at stille netværksplejefamilier neutralt rent økonomisk. Derfor får netværksplejefamilierne ret til at få dækket deres udgifter. Dækningen af deres udgifter er således ikke noget kommunen kan vælge ikke at bevillige. Denne løsning har den fordel, at netværksplejefamilierne ikke har noget økonomisk incitament til at melde sig på banen. Dermed kan der ikke blive tale om, at en familie tager imod et barn alene for pengenes skyld. Samtidig sikrer denne model, at en familie ikke må takke nej til opgaven, alene fordi de ikke har råd.

Det er Socialministeriets vurdering, at muligheden for at få tabt arbejdsfortjeneste ikke vil kommercialisere forhold mellem barnet og netværksplejefamilien, netop fordi der ikke er tale om en ekstra indtægt, men om en økonomisk neutral løsning.

I forhold til ønsket om, at det tydeliggøres, at fuld kompensation for tabt arbejdsfortjeneste kun finder sted undtagelsesvist, skal det fremhæves, at det i bemærkninger til lovforslaget allerede fremgår, at hovedreglen er, at netværksplejefamilien lader barnet indgå i den hverdag familien havde før anbringelsen. Godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste kan gives, når hensynet til barnet eller den unge konkret betyder, at netværksplejeforældre ikke har mulighed for at passe deres almindelige arbejde eller må gå ned i tid. Dermed synes der ikke at være behov for en yderligere præcisering.

I forhold til ønsket om, at betalingen af netværksplejefamilier bliver inddraget, når der skal udarbejdes nye modeller for en ny aflønningsstruktur på plejefamilieområdet, er det Socialministeriets vurdering, at dette ikke er hensigtsmæssigt. Formålet med at udarbejde nye modeller er primært at ændre den nuværende uhensigtsmæssige incitamentsstruktur i vederlagsbetalingen. Det bliver kompliceret at finde nye og bedre egnede aflønningsstrukturer. Derfor vil det være mest hensigtsmæssigt, hvis dette arbejde alene kan fokusere på denne udfordring.

11. § 53 – om støtte til transportudgifter

Advokatrådet og FBU mener, at forældrene bør have ret til at få dækket transportudgifter.

Socialministeriets kommentar:

Bestemmelsen er udformet således, at kommunen får hjemmel til at dække forældrenes transportudgifter til møder i barnets opholdskommune. Der er ikke tale om en ret til at få dækket transportudgifter, da behovet vil være meget varierende afhængigt af mødernes hyppighed, forældrenes økonomiske forhold, afstanden til barnets opholdskommune m.v.

12. § 55 – om tilsyn med anbragte børn og unge

En del høringsparter er tilfredse med, at det præciseres i loven, at kommunen som led i deres tilsyn skal tale med barnet eller den unge mindst en gang om året.

Familieplejen Danmark og Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal mener dog, at samtalen ikke nødvendigvis skal foregå på anbringelsesstedet.

Familieplejen Danmark, LOS, FOA/LFS, og Frederiksberg Kommune mener, at én gang om året er i underkanten af det rimelige.

Socialministeriets kommentar:

Der er tale om en minimums regel om mindst én årlig samtale på anbringelsesstedet. Hvis det er nødvendigt, skal der være hyppigere besøg og samtaler. Desuden kan der i de mellemliggende perioder være andre former for kontakt, fx møder på forvaltningen eller telefoniskkontakt, som det også fremhæves i bemærkninger. Det nye og det centrale er, at der stilles en minimumsgrænse for tidsintervallerne, og at der stilles klart krav om, at der skal tales med barnet/den unge, samt at dette skal foregå på anbringelsesstedet, således at den tilsynsførende kan danne sig indtryk af barnets/den unges omgivelser i hverdagen.

Indholdet i samtalen

Red Barnet og Børnerådet mener, at der bør stilles krav til, hvad der skal indgå i samtalen.

Socialministeriets kommentar:

Med lovforslaget vil der indirekte blive stillet flere krav om, hvad der skal indgå i et tilsyn og samtalerne med barnet. Der bliver således stillet flere krav til indholdet i handleplanen og dermed følger også en række elementer, der skal indgå i tilsynet med den anbragte.

Informationer om sagsbehandler

Børnerådet foreslår også, at den løbende kontakt mellem sagsbehandler og barn sikres ved, at barnet har tlf. nr. til sagsbehandleren, og at barnet øjeblikkelig orienteres ved ændring af sagsbehandler.

Socialministeriets kommentar:

I forhold til Børnerådets forslag, om at barnet får sagsbehandlerens telefonnummer, vurderes det, at dette forslag snarere bør medtages i den kommende vejledning end i lovtæksten, da det ikke vedrører de ændringer, der laves i lovgivningen. Socialministeriet vil i samarbejde med Børnerådet udarbejde med pjece til børn om deres rettigheder i forbindelse med en anbringelse.

Lukning af anbringelsessteder

Ankestyrelsen foreslår endvidere, at det i bemærkningerne eller i vejledningen gøres rede for, hvordan det forholder sig, hvis anbringelsesstedet lukker eller plejefamilien ophører.

Socialministeriets kommentar:

Hvis et anbringelsessted lukker, skal kommunen træffe afgørelse om nyt anbringelsessted. Denne afgørelse kan der klages over. Dette vil blive beskrevet i vejledningen.

Handicappede børn og unge

Landsforeningen LEV og DSI frygter, at retten til at klage over anbringelsessted foruden anbringelsestype bliver illusorisk for handicappede børn, da der ofte kun er ét tilbud. Organisationen spørger, om det er intentionen at pålægge et amt at afsøge alternativer udenamts eller etablere alternativer inden for eget amt. Der spørges endvidere til retssikkerheden for udviklingshæmmede børn, der ikke umiddelbart vil kunne leve op til retten til at klage, selv om de er over 12 år.

Socialministeriets kommentar:

Der henvises til kommentaren i punkt 1.8.

13. § 56 – om revision af handleplan og vurdering af indsatsen

Tidsfristen

Familieplejen Danmark er tilfredse med, at tidsintervallerne for revision af handleplaner ændres, da de hellere ser, at der sker én grundig revision årligt end to overfladiske.

Børnerådet tilslutter sig ligeledes ændringen af intervallerne for revisionen af handleplanerne. De er dog bekymrede for, om udskiftning af sagsbehandlere vil betyde, at hvert besøg vil blive foretaget af en ny sagsbehandler.

Til gengæld mener Ankestyrelsen, FBU, Dansk Socialrådgiverforeningen/HK/Kommunal og Frederiksberg Kommune, at den nye tidsfrist er for lang.

Socialministeriets kommentar:

Det er Socialministeriets vurdering, at minimumsgrænsen på én årlig revision er hensigtsmæssig. Det skal understreges, at der netop er tale om en minimumsgrænse og at kommunen skal tage sagen op, når dette er nødvendigt. Særligt ved langvarige og velfungerende forløb kan det imidlertid være uhenigtsmæssigt, hvis foranstaltningen skal vurderes hvert halve år, med den uro det medfører for barnet, hver gang sagen tages op.

Klager over manglende handleplaner

Familieplejen Danmark mener også, at børn og unge skal have ret til at klage til en anden instans end kommunen, hvis handleplanen ikke foreligger.

Socialministeriets kommentar:

I forhold til forslaget om ret til at klage over manglende handleplaner, skal det fremhæves, at de sociale nævn og Ankestyrelsens egen drift-kompetence udvikles, således at de også kan tage sager op, hvor der mangler handleplaner og pålægge kommunerne at lave disse handleplaner. Alle - herunder også barnet

eller den unge selv - vil kunne rette henvendelse til de sociale nævn og Ankestyrelsen.

I forhold til Børnerådets bekymring skal det som ovenfor fremhæves, at der i de fleste sager bør og vil være hyppigere kontakt mellem barn og sagsbehandler, telefonisk, via møder eller på anden vis.

Samarbejde med familien

BUPL og FBU foreslår, at det mere udtrykkeligt skal fremgå af bestemmelsen, at revision af handleplan skal foregå i samarbejde med barnet/den unge og forældremyndighedsindehaveren.

Socialministeriets kommentar:

I lovtæksten stilles allerede krav om, at revisionen så vidt muligt skal ske i samarbejde med forældrene og den unge. At der ikke stilles et mere håndfast krav om samarbejde i alle tilfælde skyldes primært, at det vurderes at være til barnets bedste, at handleplanen revideres - også i de tilfælde, hvor forældrene ikke ønsker at samarbejde om en revision.

Afgørelse om revision

Endelig forslår Ankestyrelsen, at det fremgår, at kommunen skal træffe afgørelse om, hvorvidt handleplanen skal revideres.

Socialministeriets kommentar:

Det er ikke hensigten, at der skal træffes en afgørelse om eventuel revision af handleplanen. Kommunen skal alene vurdere, om den skal revideres.

14. § 57 – om samvær under en anbringelse

Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal mener, at det er godt, at der kommer fokus på samvær med personer fra netværket, så anbragte børn i højere grad kan bibeholde og forstærke deres netværk.

§ 57 – om information til og samarbejde med forældrene.

Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal og SL fremhæver, at det er positivt, at kommunens forpligtigelse i forhold til information af og samarbejde med forældrene understreges.

KL gør opmærksom på, at der i kommunerne er stor usikkerhed omkring, hvordan forældrene skal informeres i anbringelsessager, og de ønsker bedre vejledning til kommunerne omkring dette.

Socialministeriets kommentar:

På baggrund af ønsket fra KL, vil Socialministeriet uddybe beskrivelsen af, hvordan forældrene bør informeres i den kommende vejledning.

§ 57 – om støttet samvær

SL er positiv over for den nye mulighed for støttet samvær.

KL opfordrer til, at betegnelsen støttet samvær bruges i loven.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriet skal gøre opmærksom på, at begrebet "støttet samvær" anvendes i bemærkningerne.

Præcisering af klageadgang

Ankestyrelsen foreslår endvidere, at det klart fremgår, at der er tale om en afgørelse, som forældrene og den unge, der er fyldt 15 år, kan klage over.

Socialministeriets kommentar:

Forslaget til § 57, stk. 2, 5. pkt. ændres i overensstemmelse hermed.

§ 57 – om afbrydelse af forbindelsen

Frederiksberg kommune vurderer præciseringen om at "afbryde forbindelsen" relevant.

Bente Adolphsen mener, at der er behov for en yderligere tydeliggørelse af bestemmelserne om samvær.

Ankestyrelsen anbefaler, at det i lovbemærkningerne eller i vejledning fremgår, at der kan træffes specifikke afgørelser om de enkelte former for forbindelse.

Socialministeriets kommentar:

Formålet med den foreslåede ændring er at tydeliggøre de eksisterende regler. Det vil derfor være i tråd med intentionen at udbygge bemærkningerne til bestemmelsen yderligere, således at der tages højde for både Bente Adolphsen og Ankestyrelsens kommentarer. Dvs. at bemærkninger uddybes, så det fremgår, at kommunen kan træffe afgørelse for en enkelte og flere af de nævnet samværs og kontaktformer.

15. § 57 a – om inddragelse af familie og netværk

SL finder, at bestemmelsen er positiv.

Advokatrådet mener, at det bør fremgå af kommunens materiale, hvilke personer i netværket, kommunen har forsøgt at inddrage i sagen.

Jørgen Lauterbach påpeger, at der ofte er problemer i forhold til samarbejdet med og inddragelsen af den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden.

Socialministeriets kommentar:

Bemærkningerne til bestemmelsen justeret, så det fremgår klart, at det bør fremgå, hvordan inddragelsen er sket.

For at undgå problemer med inddragelsen af forældre uden del i forældremyndigheden, vil reglerne og principperne for dette blive omtalt yderligere i den kommende vejledning til kommunerne.

16. § 58 – om samtale med barnet

Børnerådet og Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal er tilfredse med, at der fremover skal være en samtale med barnet eller den unge før alle afgørelser.

Børnerådet fremhæver, at afgørelsen bør forklares for barnet, når det ikke er muligt at følge barnets ønsker.

Red Barnet mener, at det bør forklares og fremgå af journalmaterialet, hvis det ikke er muligt at følge barnets ønsker til en foranstaltning. Desuden bør en kommende vejledning indeholde informationer om, hvad en god samtale er.

Socialministeriets kommentar:

Uanset om man følger barnets eller den unges ønsker, er det centralt, at barnet og den unge hele tiden holdes godt informeret. Dette er allerede i dag understreget i vejledningen om særlig støtte til børn og unge og vil også blive pointeret i den kommende vejledning på området.

Det allerede fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at det bør fremgå af journalmaterialet, hvis barnets eller den unges holdning ikke følges.

Handicappede børn

DSI og Det centrale Handicapråd påpeger, at alle foranstaltninger ikke er omfattet i pligten til at føre samtale med barnet. En del af de afgørelser, der træffes i forhold til børn og unge med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne, vurderes således ikke at være omfattet, fx støtte til merudgifter (§ 28), personlig hjælp og pleje (§ 30), ledsagelse (§ 31), hjælpemidler (§ 97 og 98), biler (§ 99) og boligændringer (§ 102).

Socialministeriets kommentar:

Der henvises til kommentaren til punkt 1.8.

17. § 58 a – om handleplaner

Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal mener, at de skærpede krav til handleplanerne er et fremskridt. De påpeger dog, at de mere detaljerede krav må gennemføres ubureaukratisk, så kravene opleves meningsfulde for de berørte personer. Samtidig er Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal bekymrede for, at bemærkningerne lægger op til en mere detaljerede opfølgning, end det er realistisk.

Socialministeriets kommentar:

Det vurderes at være realistisk med en mere detaljeret opfølgning, fordi de nye krav til handleplanerne betyder, at der opstilles mere præcise mål og delmål for indsatsen. Mere præcise mål og delmål vil gøre det lettere at følge op på, om en foranstaltning har den ønskede effekt og dermed medvirke til, at barnet eller den unge kan hjælpes på den mest hensigtsmæssige måde.

Metodefrihed

KL mener, at loven er meget detaljeret i sin beskrivelse af indholdet i handleplaner, og at dette bryder med en tradition for metodisk frihed, samt at dette vil medføre betydelige merudgifter.

Socialministeriets kommentar:

Det skal påpeges, at kravene til handleplaner på ingen måde peger i retning af at foreskrive specielle socialfaglige behandlingsprincipper eller metoder: Kravene er derfor ikke et brud med metodefriheden. Baggrunden for at opstille de mere detaljerede krav er nævnt ovenfor.

Tidsfrist

KL foreslår, at det præciseres fra hvilket tidspunkt, fristen på 4 måneder skal regnes

Socialministeriets kommentar:

Det er præciseret i bemærkningerne, at fristen på 4 måneder i stk. 1 skal regnes fra afgørelsen om foranstaltningen. Som det fremgår af § 58 a, stk. 1, er hovedreglen således, at der skal foreligge en handleplan, inden der træffes afgørelser om foranstaltninger. Betyder hensynet til barnet eller den unge, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af handlingsplanen, er en kortfattet angivelse af formålet tilstrækkeligt. I disse undtagelsestilfælde skal en egentlig handleplan udarbejdes snarest og senest inden 4 måneder efter afgørelsen om at iværksætte foranstaltninger.

Handicappede børn og unge

LEV og DSI bemærker, at der fortsat ikke er krav om handleplaner i forbindelse med § 28 om støtteperson/pasning i hjemmet, hvilket bevilges mange børn med funktionsnedsættelse.

Socialministeriets kommentar:

Der henvises til kommentaren til punkt 1.8.

18. § 60 – om gratis advokatbistand

Børnerådet og Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal roser udvidelsen af unges ret til gratis advokatbistand. Børnerådet ønsker dog, at retten udvides endnu mere, så den også omfatter ret til advokat, hvis den unge er uenig i en hjemtagelse.

Socialministeriets kommentar:

Efter lovforslaget får de unge, der er fyldt 15 år ret til gratis advokatbistand i forhold til alle tvangsmæssige afgørelser – ligesom forældrene. Hverken forældre eller de unge selv får derimod ret til advokatbistand i forhold til afgørelser om frivillige foranstaltninger – heller ikke, hvis det drejer sig om en hjemtagelse, som den unge eller forældrene er uenige i. Derimod har den unge og forældrene ret til at klage over en hjemgivelse, de er uenige i.

Det forekommer mest hensigtsmæssigt, at forældrene og de unge modtager advokatbistand i samme sager. Ligeledes er det Socialministeriets vurdering, at

det er mest hensigtsmæssigt, at holde fast i, at der alene gives gratis advokatbi-stand i forhold til tvangsmæssige afgørelser.

19. § 61 – om at gøre forældremyndighedsindehaveren bekendt med forvaltningsloven

Ankestyrelsen påpeger, at der som følge af forslaget til § 60, herunder særligt at det gældende stk. 3 bortfalder, bør tilføjes ”og den unge, der er fyldt 15 år” i § 61, stk. 1, således at både forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, fortsat skal gøres bekendt med retten til at se sagens akter og retten til at udtale sig, inden der træffes en afgørelse efter forvaltningsloven.

Socialministeriets kommentar:

Forslaget til § 61, stk. 1 ændres i overensstemmelse hermed.

19. § 62 a – om efterværn

Flere høringsparter roser styrkelsen af efterværnsreglerne. Dette gælder bl.a. Børnerådet, der dog også peger på, at man ikke bør glemme, at fx 16-årige, der anbringes på eget værelse, også kan have brug for efterværn.

Socialministeriets kommentar:

En anbringelse af en 16-årig på eget værelse er også en anbringelse i den forstand, at den unge er omfattet af efterværnsreglerne, og at kommunen fx er forpligtiget til at træffe en egentlig afgørelse om efterværn, når den unge bliver 18.

Yderligere udvidelse af efterværnsreglerne

SL, Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal og Socialpolitisk Forening / Retspolitisk Forening mener, at unge, der forlader et anbringelsessted før de fylder 18 år, ligeledes bør have mulighed for at genetablere anbringelsen efter det fyldte 18. år. SL ønsker også, at anvendelsen af efterværn følges tæt.

Socialministeriets kommentar:

I forhold til unge, der har været anbragt tidligere i barndommen - men ikke har været anbragt umiddelbart inden de fyldt 18 år - virker det ikke relevant, at anbringelse på anbringelsessteder for børn og unge kan genetableres efter det fyldte 18. år. Hvis disse unge voksne har brug for støtte, finder de almindelige regler for voksne anvendelse, og her findes også mulighed for få ophold i bo-tilbud og lignende, godkendt efter voksenreglerne.

Efterværnsindsatsen er et af de områder, der vil blive fulgt tæt.

Problemer med genanbringelser

KL peger på, at det ofte vil være umuligt at genanbringe en ung, der har afbrudt sin anbringelse, fordi den forladte anbringelsesplads vil være optaget.

Socialministeriets kommentar:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at en genanbringelse kan ske på både et tidligere eller et nyt anbringelsessted. Hvis den tidligere plads er besat, har kommunen således mulighed for at finde et andet egnet sted.

§ 62 a – om afgørelse om efterværn og handlekommuneregler

Frederiksberg Kommune finder, at kravet om at tage stilling til efterværn senest 6 måneder forud for ophør af en anbringelse er særdeles relevant.

Flere høringsparter ønsker en præcisering af handle- og betalingskommune forholdene. Københavns Kommune foreslår i den forbindelse, at reglerne om handlekommune ændres, så den anbringende kommune også er handlekommune efter det fyldte 18. år.

Socialministeriets kommentar:

Handle- og betalingskommunereglerne ændres ikke med dette lovforslag og er derfor heller ikke behandlet eller gennemgået i lovforslaget. Da flere høringsparter efterlyser oplysninger om disse regler, vil de gældende handle- og betalingskommunereglerne blive beskrevet i den vejledning til kommunerne, der udarbejdes efter lovens vedtagelse.

Det forekommer ikke hensigtsmæssigt, at den anbringende kommune er handlekommune efter det 18. år. Den unge har således mere gavn af at have handlekommune i nærheden af sin bopæl, da han eller hun kan have behov for bistand til en række spørgsmål, hvor opholdskommunen har bedre udgangspunkt for at hjælpe. Det kan fx dreje sig om bolig-, uddannelses- eller arbejdsmarkedsforhold.

§ 62 a, stk. 6, - om fleksibelt efterværn

Børne- og Kulturchefforeningen er kritiske over for den nye bestemmelse om, at kommunerne som udgangspunkt skal sørge for, at tidligere anbragte kan vende tilbage til anbringelsesstedet, fx i ferier og højtider. De mener, at kommunerne skal tage stilling til behovet fra sag til sag.

KL nævner, at de går ud fra, at det fleksible efterværn som udgangspunkt ikke involverer kommunerne praktisk eller finansielt.

Københavns Kommune vurderer, at det fleksible efterværn reelt ofte ikke vil være muligt, pga. pladsmangel og andre praktiske problemstillinger.

FOA/LFS er enige i forslagets intentioner, men foreslår, at det præciseres, hvorledes der kan indgås aftaler, såfremt den unge og anbringelsesstedet ønsker at opretholde kontakten.

Socialministeriets kommentar:

Hensigten med den nye bestemmelse er at give alle tidligere anbragte mulighed for at vende tilbage til anbringelsesstedet, hvis de selv mener, at de har behov for dette. Det er netop ikke hensigten at lade dette bero på kommunen vurde-

ring af behovet. Kommunen skal dog stadig tage stilling til, om der er behov for mere omfattende efterværn i form af udslusning, kontaktperson el. lign.

I forhold til det fleksible efterværn fremgår det af lovteksten, at kommunen i det omfang det er muligt, skal sørge for, at de tidligere anbragte børn og unge får mulighed for at vente tilbage til det tidligere anbringelsessted. Dermed har kommunerne har i kraft af bestemmelsen et ansvar for at sikre denne mulighed findes.

I forhold til bekymringen om, at det fleksible efterværn ikke er muligt af bl.a. pladsmangel, skal der gøres opmærksom på, at det ikke er noget krav, at den unge kan overnatte på det tidligere anbringelsessted. Dermed skulle der ikke i samme grad kunne opstå pladsproblemer.

20. § 122 – om klage

Flere høringsparter, bl.a. Dansk Socialrådgiverforeningen/ HK/Kommunal og Red Barnet er positive over for, at man giver børn på 12 år og derover får mulighed for at klage over valget af anbringelsessted. En del af høringsparterne mener samtidig, at man yderligere bør give de 12-årige partsstatus med gratis advokat bistand m.v.

KL mener, at adgangen til at klage over kommunens valg af anbringelsessted kan give urealistiske forventninger om frit valg af anbringelsessted, der ikke er muligt, fordi der skal tages hensyn til mulighederne for at få en plads, skole, fritidstilbud, stedets relevans m.v.

Socialministeriets kommentar:

Der vil blive udarbejdet en pleje om anbragte børns klagemuligheder. I denne pjece vil mulighederne for og betydningen af klageadgangen blive beskrevet. Dermed bliver der mulighed for at klargøre, at klageadgang ikke er ensbetydende med frit valg på alle hylder.

For kommentarer til forslaget om generelt at nedsætte aldersgrænsen for klageret til 12 år henvises til punkt 1.5.

Udvidelse af familiens klageret

FBU foreslår at klageretten udvides yderligere, så familie og netværk får klageret i forhold til kommunens afgørelser om samvær med anbragte børn.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriets finder det mest hensigtsmæssigt, at det alene er forældrene og barnet/ den unge selv, der kan klage over kommunens afgørelser om samvær. Det centrale i forhold til afgørelser om samvær er således hensynet til barnets bedste, ikke familiens og netværkets ønsker. Hvis flere personer får klageadgang, risikerer man at barnet i højere grad bliver midtpunktet for forskellige personers modstridende interesser og ønsker.

21. § 123 – om transport til møder i Ankestyrelsen

KL beder om, at det klargøres, hvem der skal betale forældrenes og barnets/den unges transportudgifter. Ankestyrelsen foreslår, at også plejeforældre omfattes af § 123.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriet har tilføjet, at det er forældrenes og barnets/den unges opholdskommune, der skal betale for transporten til møder i Ankestyrelsen.

Socialministeriet fastholder dog, at retten til gratis transport alene bør gives til forældre, børn og unge, da det er særligt vigtigt at sikre disse parters rettigheder.

22. § 72 i retssikkerhedsloven – om opsættende virkning af klage over valg af anbringelsessted.

Foreningen af Socialchefer i Danmark, Frederiksberg kommune, KL og Børne- og Kulturchefforeningen er kritiske over for, at man giver unges klage over valg af anbringelsessted opsættende virkning, da de mener, at dette kan forsinke den nødvendige indsats.

Familieplejen Danmark og LOS mener, at man skal kunne klage, hvis kommunen vælger at ophæve den opsættende virkning. FBU foreslår, at det bliver de sociale nævn, som træffer afgørelse om at ophæve den opsættende virkning.

Endelig foreslår SL og FBU, at der ligeledes gives opsættende virkning ved klage over hjemgivelse.

Socialministeriets kommentar:

Ifølge forslaget kan kommunen træffe afgørelse om, at en afgørelse om en anbringelse skal iværksættes straks, dvs. uden at afvente klagefristens udløb eller afgørelsen af en eventuel klagesag. Anbringelsen kan iværksættes straks, hvis særlige forhold gør det påkrævet, herunder hvis det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling. Der er således mulighed for at sløjfe den opsættende virkning af klager over anbringelsessted, hvis dette er nødvendigt af hensyn til barnet eller den unge.

Det forekommer ikke hensigtsmæssigt at give klageadgang i forhold til kommunens eventuelle ophævelse af den opsættende virkning. Denne klage ville så skulle behandles samtidig med klagen over valget af anbringelsessted. Afgørelserne i de to klage ville sandsynligvis falde samtidigt og dermed ville klagen over ophævelse af den opsættende virkning reelt være uden betydning.

Socialministeriet vurderer ligeledes, at der vil være store praktiske problemer ved at give nævnene kompetence til at træffe beslutning om at ophæve den opsættende virkning, i stedet for kommunerne. Der er således behov for at kommunerne i akutte situationer kan handle straks.

Socialministeriet mener heller ikke, at det er hensigtsmæssigt at give en klage over hjemgivelse opsættende virkning. Opsættende virkning betyder således, at en afgørelse ikke kan gennemføres, før klagefristen er udløbet, og en eventuel klage er behandlet. Det vil det retssikkerhedsmæssigt være problematisk at udskyde en hjemgivelse ved en frivillig anbringelse, hvis det er forældrene, som ønsker barnet hjemtaget. Samtidig vil den opsættende virkning i nogle tilfælde vil betyde, at barnet eller den unge oplever en længere periode, hvor det er usikkert, hvad der skal ske.

Forslag til præciseringer af lovbemærkningerne

Ankestyrelsen foreslår, at det præciseres, at klage over valg af anbringelsessted og ændret anbringelsessted har opsættende virkning. Ankestyrelsen foreslår endvidere, at det tilføjes i § 122 i serviceloven, at kommune samtidig med afgørelsen om valg af anbringelsessted eller ændret anbringelsessted, kan træffe afgørelse om, at afgørelsen iværksættes straks. Herudover foreslås formuleringen "Afgørelse om at ophæve en opsættende virkning" til "afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks". Og endelig foreslås det at udelade ordet "akutte" i bemærkningerne til § 72, stk. 2, sidste afsnit.

Socialministeriets bemærkninger:

Det synes ikke at være nødvendigt at præcisere, at klage over valg af anbringelsessted og ændret anbringelsessted har opsættende virkning. For så vidt angår forslaget om at tilføje det foreslåede i § 122 i serviceloven, fastholder Socialministeriet, at reglerne om opsættende virkning fremgår af retssikkerhedsloven.

I overensstemmelse med Ankestyrelsens forslag anvendes formuleringen "afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks". Ordet "akutte" fastholdes, idet det efter Socialministeriets opfattelse netop skal være særligt nødvendigt, at anbringelsen gennemføres straks, for den opsættende virkning ophæves.

3. Kommentarer til ikrafttrædelsesregler

Børnerådet og Ankestyrelsen mener ikke, at det er hensigtsmæssigt, at de nye regler om handleplaners indhold ikke skal gælde ved revision af gamle handleplaner og at der som udgangspunkt ikke skal udarbejdes nye handleplaner i sager, hvor der ikke tidligere har været krav om handleplaner.

KL mener, at det er uhensigtsmæssigt, at anbringelsesreformen træder i kraft et år før strukturreformen. Dels fordi strukturreformen i sig selv vil betyde et arbejdspres for de ansatte i kommunen, og dels fordi reformen medfører større og mere fagligt bæredygtige kommuner, hvilket kan have konsekvenser for anbringelsesreformen

Socialministeriets kommentar:

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen bliver der ikke krav om, at man skal lave gamle handleplaner om, så handleplanerne følger de nye regler. Heller ikke når man reviderer handleplanerne. Baggrunden for dette er primært,

at det vurderes, at kommunerne i mange sager ikke vil have de nødvendige oplysninger til at lave nye handleplaner, som lever op til de nye regler. Derfor ville dette i nogle sager kræve en helt ny undersøgelse.

Derudover er der risiko for, at det i nogle sager ville give forældrene eller barnet/den unge utryghed om det fortsatte forløb, hvis handleplanen pludseligt skulle laves om.

Til gengæld er det forventningen, at de nye regler om handleplanernes indhold bliver et så indarbejdet arbejdsredskab, at kommunerne kan se fordelene i at anvende de nye regler - også i gamle sager - efterhånden som kommunen får de påkrævede oplysninger i sagerne, og når det i øvrigt vil være konstruktivt i forhold til sagens forløb og samarbejdet med familien.

I forhold til lovens ikrafttrædelsesdato er det mest hensigtsmæssigt af hensyn til kommunernes planlægning og budgetlægning at lade loven træde i kraft ved et årsskifte. Det er for tidligt, at lade loven træde i kraft den 1/1 2005, da dette ikke giver meget tid til at informere kommunerne om de nye regler. Samtidig vurderes, at det er uhensigtsmæssigt at vente til 1/1 2007, da der derved vil gå meget lang tid inden alle de berørte børn, unge og familier ville kunne få glæde af de nye regler.

Ikrafttrædelsen vurderes heller ikke at give de store problemer i forhold til strukturreformen. I løbet af 2006 skal kommunerne forberede sig og planlægge, hvordan de skal arbejde efter strukturreformens træder i kraft. Det vil her være en fordel i forhold til implementeringen af reglerne i anbringelsesreformen, at de nye regler er gældende og er udgangspunktet for, hvordan arbejdet i de nye strukturer tilrettelægges.

4. Kommentarer til økonomien

Flere høringsparter peger på, at mange af de nye regler vil være ressourcekrævende. De kommunale parter tager forbehold for de økonomiske beregninger i lovforslaget. KL påpeger bl.a., at de bekymrede for, om der afsættes for store midler til lovens implementering i forhold til, hvor mange der afsættes til lovens gennemførelse i kommunerne. KL er generelt bekymrede for, om der er afsat tilstrækkeligt med midler og vil gerne have, at forligsparterne holdes orienteret om eventuelle ændringer i lovforslaget på baggrund af de økonomiske forhandlinger.

KL er i øvrigt tilfredse med påpegningen af, at økonomi og faglighed skal gå hånd i hånd, men de finder ikke, at sondringen mellem saglige og usaglige økonomiske hensyn er klar nok

Socialministeriets kommentar:

Lovforslaget omkring anbringelsesreformen vil i en årrække medføre øgede udgifter for både staten og kommunerne. Merudgifterne vil blive finansieret af satspuljen. De økonomiske konsekvenser vil i øvrigt blive forhandlet med de

kommunale parter. I det omfang der - af den ene eller den anden årsag - bliver rettet i lovforslaget, vil forligsparterne blive inddraget.

Det springende punkt i sondringen mellem saglige og usaglige hensyn er hensynet til, at barnets eller den unges behov skal tilgodeses. Det fremgår således af bemærkningerne til lovforslaget, at det er usaglige økonomiske hensyn, hvis kommunen af økonomiske hensyn vælger en løsning, som ikke tilgodeser barnets behov. Omvendt beskrives det som saglige økonomiske hensyn, når kommunen tilrettelægger indsatsen omkostningseffektivt.

5. Øvrige kommentarer

1. Rådgivning til kommunerne

Familieplejen Danmark peger på, at der er behov for en neutral instans, som kan rådgive både myndigheder og enkelt personer. Ligeledes foreslår SL og FBU, at der indføres en uvildig statslig konsulentordning, hvor både myndigheder og private kan få rådgivning. SL påpeger, at dette er særligt relevant, hvis kommunerne med strukturreformen tillægges flere opgaver. FBU mener ligeledes, der skal etableres et statsligt videnscenter på området.

Socialministeriets kommentar:

Ifølge aftalen om strukturreformen etableres en national videns- og specialrådgivningsorganisation, som bl.a. skal bistå kommuner og borgere med vejledende specialrådgivning og vejledende udredning i de mest specialiserede og komplicerede sager.

2. Ret til advokatbistand eller uvildig rådgivning

Advokatrådet mener, at der bør være større adgang til at benytte sig af gratis advokatbistand, således at familierne sikres uafhængig rådgivning allerede før et tvangsmæssige indgreb kommer på tale. Socialpolitisk Forening / Retspolitisk Forening mener på samme måde, at der bør oprettes en ny indsats fx i regionerne eller Socialministeriet, der kan tilbyde familierne uafhængige bisidder.

Socialministeriets kommentar:

Socialministeriet vurderer, at det ikke er hensigtsmæssigt at udvide mulighederne for at få gratis advokatbistand til at omfatte de frivillige afgørelser. Af hensyn til både barnet/den unge og familien bør disse sager løses i samarbejde, så vidt dette er muligt. En ret til gratis advokatbistand ville kun medvirke til, at forholdet mellem forældre og sagsbehandler i højere grad blev opfattet som et modsætningsforhold. En generel bisidderordning ville kunne få samme uheldige virkning.

Fra: Socialministeriet
Sendt: 5. august 2004 12:25
Til: Kt. for Børn, Unge & familie, Socialministeriet
Emne: VS: Høringssvar om anbringelsesreformen

2004-08-05
øringssvar om anbr.

-----Oprindelig meddelelse-----
Fra: Line Hansen [mailto:lh@sl.dk]
Sendt: 5. august 2004 10:11
Til: Socialministeriet
Emne: Høringssvar om anbringelsesreformen

Vedhæftet finder I høringssvar om anbringelsesreformen fra Socialpædagogernes Landsforbund.

Med venlig hilsen
for Mette Grostøl og Benny Andersen

Line Hansen
Socialpædagogernes Landsforbund
Socialfaglig afdeling
E-mail: lh@sl.dk
Direkte telefon: 33 96 28 60

- 5 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Den 5. august 2004

Socialfaglig afdeling
MEG/lh

Sag: 2003-SLCSFA-00058
Dokument: 51223

Side 1 af 8

Bemærkninger til lovforslag vedrørende serviceloven og retsikkerhedsloven (anbringelsesreformen)

Socialpædagogernes Landsforbund (SL) har den 11. juni 2004 modtaget udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration (Anbringelsesreform) til høring med henblik på eventuelle bemærkninger senest den 5. august 2004.

Lovforslagene vedrører ændringer af:

- § 4 bestemmelse om kommunal børnepolitik
- § 36 a kommunens bekræftelse på modtagelse af underretning
- § 38 frister for og indhold af undersøgelser
- § 40 revidering i foranstaltningstviften
- § 42a hjemtagelsesperiode
- § 46 hjemgivelser og beslutninger vedrørende unge, der bliver 18 år
- § 47 egen-drift undersøgelser
- § 49 netværksplejefamilier og obligatoriske kurser for familieplejere
- § 50 honorering af netværksplejefamilier
- § 53 støtte til forældres transport
- § 55 skolegang og samtaler med anbragte børn og unge
- § 56 udvidelse af frister for revision af handleplaner
- § 57 støtte til kontakt mellem anbragt barn og forældre
- § 57 a systematisk inddragelse af familie og netværk
- § 58 a frist for og indhold af handleplaner
- § 60 advokathjælp til over 15-årige
- § 62 a revidering af efterværnsbestemmelserne
- § 122 klageadgang ved valg og ændring af anbringelsessteder
- § 123 dækning af transportudgifter
- § 72 opsættende virkning af klager

SL vil i det følgende beskrive ændringsforslagene og give forbundets bemærkninger til forslagene.

SL vil imidlertid gerne indledningsvis bemærke, at de nu fremsatte lovændringer, sammen med forligstekstens formuleringer og beskrivelse af konkrete initiativer, udgør et rigtigt godt grundlag for det fremtidige arbejde på området.

Med reformen er der en reel mulighed for, at praksis kommer nærmere SL's ønske om det rigtige tilbud første gang. Det forudsætter, at kommunerne lever op til ønskerne om kvalitet i sagsbehandlingen. Og det kræver, at handleplaner og forundersøgelser rent faktisk bliver lavet. På disse punkter har Folketinget nu sendt et velgørende klart signal.

SL vil foreslå, at der som supplement til den øgede indsats med kvalitetssikring og kontrol af den kommunale sagsbehandling på området, som anbringelsesreformen med forligstekst lægger op til, indføres en uvildig statslig konsulentordning på børne- og ungeområdet. Den uvildige statslige konsulentordning skal forestå rådgivning og vejledning af børn og unge, deres forældre og andre pårørende samt myndigheder i sager vedrørende udsatte børn og unge. Indførslen af en uvildig statslig konsulentordning vil være særlig relevant, hvis strukturreformen i den uværende udformning gennemføres, og kommunernes opgaver på børne- og ungeområdet øges betydeligt.

Det ønske om kontinuitet i anbringelsen og indsatsen overfor udsatte børn og unge, som ligger i anbringelsesreformen, giver SL et incitament til at arbejde videre på vores ønsker om etablering af "kraftcentre". Altså centre, hvor en vifte af tilbud, opgaver, foranstaltninger og ydelser samles om en døgninstitution således, at der er sammenhæng i indsatsen og at de anbragte børn ikke udsættes for skift og brud.

Forligsteksten til anbringelsesreformen rummer oplæg til, at der skal ske en ændring af den nuværende aflønningsmodel for familieplejere, og at forslag til denne ændring skal udarbejdes i samarbejde med interessenterne på området. Det er SL's forventning, at forbundet indgår i dette samarbejde, hvilket vi ser frem til. Det er SL's forventning, at en ændret aflønningsmodel bl.a. kan betyde, at vi kan komme væk fra de vilkår, hvor plejefamilien får mindre vederlag for arbejdet, jo bedre den er til at løse barnets problemer. Det er en omvendt resultatløn, som ingen kan være tjent med.

SL har haft nogle bekymringer vedrørende indførelsen af slægtsanbringelser/anbringelser i netværket. Det er tilfredsstillende at se, at netværksanbringelser er blevet en mulighed på lige fod med øvrige foranstaltningsmuligheder i serviceloven. Den tidlige indsats og opkvalificeringen af sagsbehandling vil efter SL's opfattelse betyde, at der bliver færre "forkerte" anbringelser og at de anbringelser, der sker i familie, slægt eller netværk, vil være der, hvor det er den rigtige indsats for barnet.

§ 4 bestemmelse om kommunal børnepolitik

Der foreslås indført en bestemmelse om, at kommunen skal vedtage en børnepolitik, som skal indeholde sammenhængen mellem den generelle, forebyggende og den målrettede indsats overfor børn og unge med behov for særlig støtte.

SL kan bifalde, at der sker en synliggørelse af den indsats, der gøres i kommunen for at sikre støtte, udvikling og sammenhæng for børn og unge i kommunen. SL vil dog understrege, at den indsats, der skal ydes for børn og unge, der har behov for særlig støtte, skal ske efter en konkret vurdering af barnets/den unges behov. En børnepolitik, der generelt lægger et "serviceniveau" for den særlige indsats vil, hvis den følges, være i strid med servicelovens formål og intensjoner om, at indsatsen konkret skal kompensere børn og unge for deres særlige vanskeligheder.

§ 36 a kommunens bekræftelse på modtagelse af underretning

Der indføres en bestemmelse om, at kommunen, senest 6 hverdage efter modtagelse af en underretning om, at et barn eller unge kan have behov for særlig støtte, skal bekræfte modtagelsen.

Det er en kendt og veldokumenteret sag, at kommunerne har haft og fortsat har mange problemer med forvaltning af servicelovens regler om særlig støtte til børn og unge – med hensyn til undersøgelsesarbejde, handleplaner, kvalitetssikring af sagsarbejdet osv., hvilket også er beskrevet som en væsentlig baggrund for anbringelsesreformen. Dette er beklageligt af mange grunde, men primært af den grund, at dårlig forvaltning øger sandsynligheden for, at problemer ikke opdages, og at beslutning om og tilrettelæggelse af det rette tilbud ikke sker. SL mener derfor, at forslag, der støtter og forbedrer god forvaltning i kommuner og amter af servicelovens regler om børn og unge med behov for særlig støtte, er et godt skridt på vejen.

§ 38 frister for og indhold af undersøgelser

Det fastlægges, at en § 38 undersøgelse skal være gennemført senest 4 måneder efter kommunens viden om problemer hos barnet, den unge eller familien. Det fastlægges også, at undersøgelsen skal omfatte barnets og den unges 1) udvikling og adfærd, 2) familieforhold, 3) skoleforhold, 4) sundhedsforhold, 5) fritidsforhold og venskaber, og 6) andre relevante forhold. Endvidere indføres det i bestemmelsen, at kommunen skal vurdere behovet for at undersøge andre børn i familien.

Jf. bemærkninger til § 36 a.

§ 40 revidering i foranstaltningsviften

Der foreslås en revidering af § 40, hvor bestemmelserne om økonomisk bistand udtages af den nuværende foranstaltningsviften (§ 40 stk. 2 1-12) og i stedet indsættes som et selvstændigt stk. 4 og 5.

SL har ingen bemærkninger til dette.

§ 42 a hjemtagelsesperiode

Hjemtagelsesperioden udvides fra 3 til 6 måneder således, at et barn eller ung kan forblive på anbringelsesstedet uanset, at samtykket tilbagetrækkes, og der ikke er grundlag for en tvangsmæssig anbringelse. Endvidere opblødes formuleringerne om i hvilke situationer bestemmelsen kan anvendes, hvilket har til hensigt, at bestemmelsen bruges mere fremover.

SL synes, det er en god revidering af bestemmelsen, som kan give mere kontinuitet i indsatsen overfor barnet og give den nødvendige tid til at forberede et uplanlagt skift.

§ 46 hjemgivelser og beslutninger vedrørende unge, der bliver 18 år

Der foreslås ændrede bestemmelser, så forældre – med mindre væsentlige forhold er ændret – ikke kan kræve en fornyet stillingtagen fra kommunen vedrørende en tvangsmæssig afgørelse, hvis den tvangsmæssige afgørelse behandles i klagesystemet. Det foreslås, at bestemmelsen om revidering af barnets handleplan ved hjemgivelse skærpes således, at kommunen skal revidere handleplanen. Endelig foreslås det, at kommunen gives en pligt til at tage stilling til det videre forløb for unge, 6 måneder før de fylder 18 år. Kommunen skal træffe beslutning om, hvorvidt der skal etableres efterværn for den unge.

Alle bestemmelserne giver større kontinuitet og sammenhæng i den indsats, der ydes overfor børn og unge og SL kan derfor støtte forslagene.

SL havde gerne set, at unge blev givet ret til efterværn. Der er ikke meget viden om dette område, men den viden, der er, tyder på, at det er overordenligt vigtigt, at de unge, der har haft et forløb med særlig støtte, følges ind i voksenlivet – fordi disse unge generelt er mere sårbare, deres problemer kan ofte betyde, at de er mindre modne og har færre færdigheder og så har de ofte et svagt netværk. SL håber, at kommunernes pligt til at træffe afgørelse om efterværn vil skærpe kommunernes opmærksomhed på efterværnet og øge anvendelsen af det. Anvendelsen af efterværn er i dag meget lille og SL vil anbefale, at området følges tæt.

§ 47 egen-drift undersøgelser

Det foreslås med bestemmelsen, at det område, de sociale nævn og Den Sociale Ankestyrelse kan undersøge af egen drift, udvides fra alene at omfatte § 38 undersøgelser til også at omfatte samtaler med børn og unge, udarbejdelse af handleplaner og revidering af handleplaner. Endvidere indsættes et "i fornødent omfang" i lovteksten således, at det ikke bare er ved manglende foranstaltninger de sociale nævn eller Den Sociale Ankestyrelse kan korrigere kommunens beslutning, men også i de tilfælde, hvor foranstaltningen er utilstrækkelig i forhold til behovet.

Jf. bemærkninger til § 36 a.

§ 49 netværksplejefamilier og obligatoriske kurser for plejefamilier

Der foreslås indsat en bestemmelse om, at kommunen kan foretage en konkret godkendelse af en netværksplejefamilie. Endvidere foreslås indsat en bestemmelse om, at kommunen skal sørge for, at plejefamilier og netværksplejefamilier i forbindelse med godkendelsen får et kursus i at være plejefamilie.

SL er af den opfattelse, at det ikke er nødvendigt at lave særskilte regler for netværksplejefamilier, da der kan og allerede i dag sker anbringelser i slægt og netværk. Det er derfor også glædeligt ved læsning af lovforslagets bemærkninger at kunne konstatere, at opsplitningen i 2 bestemmelser ikke er utryk for, at kravene til netværksplejefamilier skal være mindre end for øvrige plejefamilier og at regler om handleplaner, tilsyn og fornødent støtte til anbringelsen også er gældende ved anbringelser i netværksplejefamilier. SL skal i den forbindelse ikke udlade at nævne, at eksisterende dansk viden om slægtskabsanbringelser viser, at kommunens støtte til disse plejefamilier skal være ekstra opmærksom og stor, da anbringelserne rummer særlige vanskeligheder.

SL synes, at forslaget om et kursus i forbindelse med godkendelsen til plejefamilie er et meget godt forslag. SL har, i samarbejde med bl.a. KL, været med til at udvikle RUGO, som er et kursusforløb, som netop har til sigte at forberede plejefamilien til den nye funktion. RUGO er pt. under evaluering i regi af KABU (Kvalitet i Anbringelsen af Børn og Unge under Socialministeriet).

§ 50 honorering af netværksplejefamilier

Det foreslås, at der laves særskilte regler for honorering af netværksplejefamilier, der kan modtage dækning af udgifter og eventuelt dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Jf. bemærkninger til § 49 så synes SL ikke, at det er nødvendigt med særskilte regler for netværksplejefamilier, dette gælder bestemt også på aflønningsdelen. SL synes, der er problemer med den aflønningsform, som findes for plejefamilier i øvrigt. Som det indledningsvis blev beskrevet, ser SL frem til arbejdet med nye aflønningsmodeller. I forlængelse heraf kunne det foreslås, at der, i forbindelse med en indførelse af en ny aflønningsmodel, blev gjort fornyede overvejelser om netværksplejefamiliernes aflønningsform.

§ 53 støtte til forældres transport

Der foreslås indført en regel om, at barnets opholdskommune kan yde støtte til forældres transport til møder i barnets opholdskommune.

SL har ingen bemærkninger til forslaget.

§ 55 skolegang og samtaler med anbragte børn og unge

Det foreslås, at kommunen skal tage stilling til barnets/den unges skolegang i forbindelse med stillingtagen til anbringelsen. Der indfø-

res samtidig en regel om, at kommunen minimum en gang årligt skal tale med barnet på anbringelsesstedet.

SL synes, det er en god idé, at kommunen skal tage stilling til skolegangen. Det øger muligheden for kontinuitet og sammenhæng i indsatsen, herunder fordrer det samarbejde og koordinering mellem myndigheder. Samtidig er stillingtagen til skolegang en vigtigt beslutning, der ikke må overses.

Det er meget vigtigt at samtale med de børn og unge, som indsatsen vedrører. En årlig samtale er bestemt ikke udtryk for en optimal kontakt med barnet/den unge, og man må håbe, at kommunerne har en tættere kontakt til de anbragte børn og unge end dette minimum tilsiger. Kvaliteten af samtalerne er også vigtig - både i forhold til "tilsynssamtaler" og i forhold til f.eks. samtaler før en beslutning. Som led i en undersøgelse mv. kunne det være relevant at inddrage et tværfagligt perspektiv for at sikre kvalitet og faglighed i samtalerne med børn og unge. SL har tidligere peget på, at det vil være relevant at trække på socialpædagogisk faglighed i forbindelse med børnesamtaler.

§ 56 udvidelse af frister for revision af handleplaner

Reglen om, at der minimum skal ske en revision af handleplanen hvert halve år foreslås ændret til en årlig revision. I bemærkninger begrundes ændringen med, at der generelt sker en opprioritering af handleplansarbejdet, der skal være et årligt tilsyn og at der, med en årlig revision, lægges op til en grundig vurdering af handleplan og indsats, hvilket er bedre end en overfladisk revision.

SL synes også, at prioriteten må ligge i, at der udarbejdes gode og brugbare handleplaner, som bygger på et reelt kendskab til barnet og barnets tilbud, og at revisionen også satser på kvalitet. Dertil skal det tilføjes, at der jo altid skal ske en revision af handleplanen ved ændrede forhold eller behov.

§ 57 støtte til kontakt mellem anbragt barn og forældre

Bestemmelsen foreslår, at kommunen skal gives information om det anbragte barns hverdag til barnets forældre. Det foreslås også, at kommunen kan tilbyde forældre og unge over 15 år at støtte samværet mellem forældre og det anbragte barn/unge med tilstedeværelse af en 3. person.

SL synes, at de stillede forslag er gode. Dels er forslagene et skridt i den rigtige retning til imødekommelse af de vanskeligheder, der er rundt omkring - særligt ved plejefamilieanbringelser - med forældre-samarbejde. Dels bliver det med forslagene understreget, at det er kommunen, der har en aktiv og ansvarlig rolle i forhold til at få forældresamarbejdet til at fungere.

§ 57 a systematisk inddragelse af familie og netværk

Det foreslås, at der indsættes en bestemmelse om, at kommunen skal overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk.

Inddragelse, medindflydelse, accept og gensidig respekt er vigtig både for forældre og barn og for kontinuitet og kvalitet i tilbuddet. Så SL har ingen bemærkninger til forslaget, jf. dog bemærkninger til § 36 a.

§ 58 a frist for og indhold af handleplaner

Svarende til bestemmelserne om undersøgelser efter § 38 foreslås det, at der indsættes bestemmelser om en 4 måneders frist for udarbejdelse af en handleplan og handleplanen skal omfatte de samme 6 punkter som undersøgelsen.

Jf. bemærkninger til § 38.

§ 60 advokathjælp til over 15-årige

Unge over 15 tilbydes gratis advokathjælp til alle de samme bestemmelser, som forældre tilbydes det. Reelt er det en udvidelse af advokathjælpen ved tvangsmæssige beslutninger om afbrydelse af forbindelse til forældre, brev- og telefonkontrol og hjemtagelse fra privat familiepleje.

SL har ingen bemærkninger til bestemmelsen.

§ 62 a revidering af efterværnsbestemmelserne

Efterværnsbestemmelserne revideres således, at unge kan fortryde et fravalg af efterværn. Unge, der ved det 18. år har været berettiget til efterværn som enten kontaktperson, personlig rådgiver eller anbringelse kan indtil det 23. år få et tilbud efter efterværnsbestemmelserne. Det foreslås endvidere, at der gives mulighed for fleksibelt efterværn således, at kommunen skal sørge for, at den unge kortvarigt kan komme tilbage til anbringelsesstedet ved højtider mv.

En fortsat kontakt med tidligere anbringelsessted er en vigtig ting for mange tidligere anbragte, som netop kan have dårligere netværk end andre unge. Derfor er forslagene en god idé. De mere konkrete rammer for forslaget om fleksibelt efterværn er der ikke givet forslag til i bemærkningerne. SL synes, at det er vigtigt både for anbringelsessteder og for de unge, at det fleksible efterværn ikke alene beror på gode meninger og intensioner, men at der reelt skabes mulighed for og laves aftaler om fleksible efterværn.

§ 122 (retssikkerhedsloven) klageadgang ved valg og ændring af anbringelsessteder

Det foreslås, at klageadgangen ved valg af anbringelsessted og ændret anbringelsessted udvides fra at gælde forældre og unge over 15 til også at gælde unge over 12 år. Det fremgår af bemærkningerne, at for at klageadgangen er reel for børn og unge over 12 år, så skal et barns klage til en sagsbehandler, pædagog eller anden voksen bæres videre af den voksne til rette myndighed. Klager efter denne bestemmelse gives opsættende virkning jf. senere.

SL ser dette forslag til bestemmelser som udtryk for en prioritering af retssikkerheden og ser, at forslaget kan være med til at skærpe fokus

på, at børn og unge og familier skal høres i afgørelser, hvilket jo ikke altid er tilfælde jf. bemærkninger til § 36 a.

SL synes endvidere, at der med anbringelsesreformen mere systematisk skulle være set på muligheden for at nedsætte aldersgrænsen fra 15 år til 12 år og dermed øge børn og unges indflydelse på egen sag.

§ 123 (retssikkerhedsloven) dækning af transportudgifter

Det foreslås, at transportudgifter til forældre og unge over 12 år til møder i Ankestyrelsen dækkes.

SL har ikke bemærkninger til bestemmelsen.

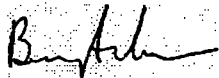
§ 72 (retssikkerhedsloven) opsættende virkning af klager

Det foreslås, at klager over valg og ændring af anbringelsessted gives opsættende virkning, dvs. at der ikke kan ske flytning før en klage er behandlet. Det foreslås endvidere, at en klage over, at en anbringelse uden for hjemmet ikke skal opretholdes via efterværnsbestemmelserne gives opsættende virkning.

SL synes, det er vigtigt for kontinuiteten i indsatsen, at der er opsættende virkning ved klage. Særligt synes det relevant at give klager vedrørende efterværnsbestemmelserne opsættende virkning, da en klage her formodentlig ofte vil komme fra en ung, der på trods af hans eller hendes manglende lyst/mod til at træde ud som voksen i samfundet, ikke har fået bevilliget en fortsat anbringelse. Der er til lige et retssikkerhedsmæssigt positivt aspekt i den opsættende virkning.

SL vil foreslå, at klager over kommunens beslutning om hjemgivelse ligeledes gives opsættende virkning.

Venlig hilsen

Benny Andersen
Forbunds næstformand

150

Grethe Håkansson

Fra: Socialministeriet
Sendt: 5. august 2004 12:30
Til: Kt. for Børn, Unge & familie, Socialministeriet
Emne: VS: Høringssvar - att. Kirsten á Rogvi

---Oprindelig meddelelse---

Fra: Anne Birthe Jensen [mailto:abj@handicap.dk]
Sendt: 5. august 2004 11:04
Til: Socialministeriet
Emne: Høringssvar - att. Kirsten á Rogvi

Man bedes se bort fra det tidligere fremsendte høringssvar

Vedhæftet fremsendes elektronisk version af DSI's høringssvar vedr.
"Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og
lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (anbringelsesreform)"

Fremsendes tillige med alm. post.

Venlig hilsen

Anne Birthe Jensen

De Samvirkende Invalideorganisationer
Kløverprisvej 10 B
2650 Hvidovre
tlf +45 36 38 85 12

- 5 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

05-08-2004

Kirsten á Rogvi
Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Den 5. august 2004
J.nr. 4043.84 [10.15.01] SL/kp

Høring om anbringelsesreformen

I DSI er vi tilfredse med at få implementeringen af anbringelsesreformen til høring, da vi mener, at den er særdeles relevant for børn med handicap og deres familier.

Det er derimod med stor beklagelse, at vi atter må konstatere, at de særlige forhold, der gør sig gældende ved anbringelser af børn med handicap, ikke er nævnt i anbringelsesreformen.

Det er ikke mindst skuffende, da DSI ved flere tidligere lejligheder i forhold til Socialministeriet har gjort opmærksom på disse forhold. Denne reform havde været en oplagt mulighed for at rette op herpå.

Når en familie med et barn med handicap vælger at lade barnet anbringe, adskiller denne situation sig normalt væsentligt fra familier, hvor en anbringelse f.eks. sker på grundlag af sociale årsager. Formålet er som oftest anderledes, idet der ofte ikke umiddelbart skal arbejdes på, at barnet skal hjem at bo i familien igen. Der vil derimod i langt højere grad skulle arbejdes på at støtte familien til at bevare en tæt kontakt til barnet, hvilket ofte vanskeliggøres af, at næsten alle handicapkompenserende ydelser falder væk, når et barn med handicap anbringes uden for hjemmet. Disse afgørende forskelle er ikke nævnt med et ord i bemærkninger til reformen.

Familier med børn med handicap bliver i dag mødt af et regelsæt, der ikke er tilstrækkeligt egnet til at støtte deres situation. Resultatet er, at familien i den svære proces, det er at måtte opgive at have sit barn boende hjemme længere, får yderligere problemer i forhold til behandlingen af deres sag, og den kontakt de skal have til deres barn bliver ofte meget vanskelig at opretholde.

Derfor er DSI's ønske, at hensynet til børn med handicap og deres familier indarbejdes i det kommende regelsæt.

Konkret har DSI følgende bemærkninger:

De almindelige bemærkninger:

Formål og principper

Det fremgår bl.a., at en anbringelse uden for hjemmet skal andet og mere end fjerne barnet fra en uacceptabel situation i hjemmet. En sådan bemærkning vil sjældent være relevant i forhold til et barn med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne. Her drejer det sig ikke om at fjerne barnet fra en uacceptabel situation i hjemmet, men ofte om at barnets nedsatte funktionsevne kræver mere arbejde af forældrene, end hvad der er muligt, hvis et almindeligt familieliv skal kunne opretholdes.

Endvidere fremgår det, at de anbragte børn skal have samme muligheder som andre børn for uddannelse, arbejde og familieliv. Her ville det være på sin plads med en tydeliggørelse af, at det også gælder for børn og unge med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne. Det er ikke DSI's erfaring, at dette altid er realiteten i forhold til denne gruppe børn og unge.

Undersøgelse og handleplaner

Det præciseres nu i lovgivningen, hvilke punkter, der skal indgå i en § 38-undersøgelse. Det er positivt, men der er intet nævnt om børn og unge med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne. Det er vigtigt, at sagsbehandlingen fokuserer på de særlige forhold, der gør sig gældende for børn og unge med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne.

I afsnittet om foranstaltninger fremhæves både kravet om en § 38-undersøgelse og udarbejdelse af handleplaner, som skal udarbejdes i alle sager om særlig støtte, også i alle sager om forbyggende foranstaltninger. Men der er ikke krav om at udarbejde en handleplan, når det gælder den særlige støtte, der gives (som også har en forbyggende karakter!) efter service-lovens § 28 og 29 til familier med et barn eller ung med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne. Det bør der være. DSI har tidligere påpeget dette, uden at der er taget højde for dette. Anledningen bør benyttes til at ændre dette.

Inddragelse

DSI finder det er et vigtigt tema, men igen må vi konstatere, at der intet nævnes om de særlige forhold, der gør sig gældende for børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne, f.eks. i forhold til anderledes kommunikationsmuligheder.

Plejefamiliens uddannelse

Herunder fremgår det blandt andet, at kommunerne skal sørge for, at disse familier deltager i et kursus i at være plejefamilie. Her er det væsentligt at bemærke, at såfremt en plejefamilie skal modtage børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne, kræver dette et andet indhold i kurset (evt. et supplerende kursus), end når det drejer sig om at modtage børn og unge med sociale problemer. Der er derfor behov for at sikre, at sådanne tilbud findes og bruges.

Klagemuligheder

Der lægges nu op til, at der fremover både kan klages over anbringelsestype og anbringelsessted. Det er en væsentlig styrkelse af retssikkerheden for de berørte familier, som DSI finder positiv. Men i den sammenhæng er det vigtigt at gøre opmærksom på, at nogle amter kun har ét tilbud til barnet/den unge, når det drejer sig om aflastning eller anbringelse, og at det derfor i nogle tilfælde kan være nødvendigt at give udenamtslige tilbud.

Derudover er der et stort retssikkerhedsmæssigt problem, der ikke er løst. Ved anbringelse af børn og unge med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne i en plejefamilie, er der ingen mulighed for at klage over kommunens udmåling af handicapkompenserende ydelser. Det anses som en del af plejefamiliens løn, og der henvises derfor til en lønforhandling mellem plejefamilien og kommunen.

Det er uacceptabelt, og betyder, at der ikke er ligebehandling af børn og unge, der bor hjemme og børn og unge, der er anbragt i en plejefamilie. Som et eksempel kan nævnes, at hjælpemidler, der alene bruges til leg og aktivitet – f.eks. en tandem cykel – normalt vil kunne søges som en merudgift jf. servicelovens § 28, og forældrene til barnet/den unge vil kunne klage over et evt. afslag. Drejer det sig derimod om et barn eller ung anbragt i en plejefamilie, er der ingen klagemulighed, hvis en kommune giver afslag på en tandemcykel. Det skal ændres med de nye regler.

Kontakt til personer fra netværket under en anbringelse

I dette afsnit fremgår det blandt andet, at barnets eller den unges relationer til betydningsfulde personer i netværket skal være afdækket, og det foreslås samtidig at ændre § 40, så der bliver mulighed for at yde økonomisk støtte til transport i forbindelse med et sådant samvær. Her bør det særskilt nævnes, at der skal tages højde for de merudgifter, der kan opstå på grund af barnets eller den unges nedsatte psykiske/og eller fysiske funktionsevne, og at en støtte til sådanne merudgifter naturligvis – jf. kompensationsprincippet - skal ydes uden hensyn til familiens økonomiske forhold.

Hjemgivelse og hjemtagning

Lovgivningen fastsætter, at foranstaltninger skal ophøre, når formålet er nået, når de ikke længere opfylder deres formål, eller når den unge fylder 18 år. Her savnes igen nogle bemærkninger om de særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne.

Bedre planlægning og opfølgning i den enkelte sag

Kommunen skal mindst én gang om året tale med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet. Her savnes igen nogle bemærkninger om de særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne.

Samtidig skal kommunerne fastsætte standarder for sagsbehandlingen i børnesager. Her er det afgørende, at det fremgår, at der i disse standarder skal tages højde for de særlige for-

hold, der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne.

Bedre uddannelse og mere viden

I dette afsnit, fremgår det blandt andet, at sagsbehandlerne skal have kendskab til, hvordan man taler med børn. Her er det igen afgørende, at der tages højde for de særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne. En sagsbehandler kan være dygtig indenfor det psykosociale børneområde uden at have kendskab til børn og unge med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne og deres særlige støttebehov.

I forhold til de enkelte bestemmelser har DSI følgende kommentarer.

Til § 1

Til nr. 1

I forhold til at kommunerne skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik, er det væsentligt, at der skrives, at der i denne politik tages højde for de særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til **alle børn**, herunder børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne.

Til nr. 3, stk. 2

I forhold til indholdet i undersøgelsen efter § 38 savnes et punkt om de særlige forhold der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne.

Til nr. 4, stk. 4.

Der savnes bemærkninger om, at de merudgifter, der følger af et barnets/den unges nedsatte psykiske/og eller fysiske funktionsevne, skal kunne dækkes, og **at denne støtte ikke er transbestemt**, men derimod omfattet af et indtægtsuafhængigt kompensationsprincip baseret på adgangen til lige muligheder for alle. Principperne om ligestilling af handicappede bør naturligvis også være gældende for børn og unge, der anbringes uden for hjemmet.

Det kan dreje sig om hjælp til at opretholde kontakten med forældrene/netværket, som f.eks. transportudgifter i forbindelse med besøg i hjemmet, merudgifter ved forældrenes deltagelse i undersøgelser/behandlinger, der er en følge af den nedsatte funktionsevne, merudgifter forbundet med at have barnet med på ferie m.m.. Det kan f.eks. også dreje sig om merudgifter ved ophold på efterskole osv.

Til nr. 13 stk. 3.

Kurser for plejeforældre, der skal modtage børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne, skal ligeledes omhandle de særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne.

Til nr. 14 stk. 2.

De merudgifter, der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne, skal dækkes.

Til nr. 17 stk. 2

Når kommunen mindst én gang om året skal tale med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, savnes bemærkninger om de særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne. DSI finder i modsat fald, at der vil være risiko for, at en sådan samtale automatisk fravælges, alene fordi barnet/den unge har en nedsat funktionsevne.

Til nr. 17 stk. 3.

De merudgifter der følger af barnets/den unges nedsatte psykiske og/eller fysiske funktionsevne ved samværet, skal kunne dækkes uafhængig af forældrenes økonomiske forhold, og der skal altså ikke foretages en trangsvurdering.

Til nr. 18 stk. 1:

Der skal ved revision af handleplanen tages højde for de særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne.

Til nr. 22

Det er væsentligt, at der i disse standarder tages højde for de særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne.

Til nr. 23

Her fremgår det, at pligten til at føre en samtale med barnet/den unge udvides, så den omfatter alle afgørelser i forbindelse med foranstaltninger over for børn og unge. Dette er ikke korrekt. En del af de afgørelser, der træffes i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne, fordrer med lovforslaget ikke en samtale med barnet/den unge. Det gælder f.eks. ikke i forhold til støtte til merudgifter (§28), personlig hjælp og pleje (§30), ledsagelse (§31), hjælpemidler (§ 97 og 98), biler (§ 99), boligændringer (§102) – alle afgørelser, der kan være af væsentlig betydning for barnet/den unge.

DSI finder, at det udviser en mangel på respekt for børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne, at man ikke medtager disse områder.

I forhold til de afgørelser, hvor kommunerne skal tilbyde barnet/den unge en samtale savnes bemærkninger, om at der skal tages højde for de særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne.

Til nr. 24 stk. 1

Det foreslås, at kommunerne fremover skal udarbejde en handleplan for alle typer foranstaltninger efter §§ 40, 42 og 62a. Der er som tidligere nævnt, ikke krav om at udarbejde en handleplan i forhold til den særlige støtte, der gives efter servicelovens §§ 28 og 29 til familier med et barn eller ung med nedsat psykisk og/eller fysisk funktionsevne.

Med forslaget, skal der altså udarbejdes en handleplan for familier med børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne, hvis barnet eller den unge får tilbudt aflastning efter §40, men ikke hvis aflastningen gives efter andre bestemmelser!

DSI finder fortsat, at familier med børn og unge med nedsat psykisk/og eller fysisk funktionsevne, der modtager støtte efter servicelovens bestemmelser, både i forhold til "børnebestemmelserne" og i forhold til de handicapkompenserende bestemmelser, skal have tilbudt at få udarbejdet en handleplan.

Der vedlægges høringsvar fra Landsforeningen LEV.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

DSI
Kløverprisvej 10 B
2650 Hvidovre

2.2.1.2-2004-2067/79

il
3.8.2004

att. Kirsten Plambech

Vedr.: Høring om udkast til lovforslag om ændring af Lov om social service og Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (anbringelsesreform).

Under henvisning til jeres mail af 21.juni 2004 vedrørende høring om anbringelsesreformen har Landsforeningen LEV følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger

Reformen er efter vores opfattelse et forsøg på at styrke retssikkerheden for både børn og forældre, samtidig med at man ønsker at opkvalificere arbejdet inden for området. Flere tiltag har tilsyneladende flere formål: Dels at sikre bedre anbringelse af det enkelte barn, og dels at sikre materiale til fremtidig evaluering af anbringelser udenfor hjemmet – tiltag, Landsforeningen LEV finder positive.

Desværre er der i reformen ikke taget højde for de særlige vanskeligheder og behov, gruppen af børn og unge med handicap har.

Reformen beskæftiger sig med børn generelt, men eksemplerne er målrettet de socialt belastede børn. Ordene handicap eller fysisk / psykisk funktionsevne eller funktionsnedsættelse nævnes ikke, og Landsforeningen Lev finder det beklageligt, at man endnu engang laver en reform uden at beskæftige sig med denne særlige gruppe.

Ledelsesansvar og sagsbehandleruddannelse

Der lægges i reformen op til større ledelsesansvar i kommunerne med henblik på, at sagsbehandlingen ikke bliver så afhængig af den enkelte sagsbehandler. Hvordan dette skal udmøntes i praksis bliver spændende!

Endvidere lægges der op til bedre uddannelse af sagsbehandlerne indenfor området. Men desværre ser det ud til, at dette udelukkende omhandler børn og ungeområdet generelt - igen mangler fokus på gruppen af børn og unge med handicap.

En sagsbehandler kan være vældig dygtig indenfor det psykosociale børneområde uden at have kendskab til handicap eller støttebehov for børn og unge med funktionsnedsættelse.

Sammenhængende børnepolitik

Der lægges op til, at kommunerne skal udarbejde "en sammenhængende børnepolitik". Denne skal forhåbentlig også omfatte børn med funktionsnedsættelse. Det er ikke nævnt, og det ses i materialet, at man som eksempler opfordrer kommunerne til at skærpe opmærksomheden på indsatsen i dagtilbud, der ligger i særligt belastede områder.

Vedrørende § 38 - undersøgelse

Det er positivt, at man strammer op på procedure, så der stilles større krav til undersøgelsesarbejdet. Undersøgelsesarbejdet skal i henhold til § 38 afsluttes indenfor 4 måneder, hvilket vil give forældre en tidsramme.

Der er lavet en skabelon for § 38 undersøgelsen, hvilket kan give større sikkerhed for ensartede undersøgelser, samt at sagsbehandleren når hele vejen rundt i sin undersøgelse.

Men heller ikke i § 38 undersøgelsen fokuseres der på de handicappede børns særlige situation. Naturligvis kan oplysningerne om barnets handicap / funktionsnedsættelse nævnes under de punkter i skabelonen, men det er bekymrende, at man ikke i reformen viser interesse for det handicappede barns særlige forhold.

Der er stor forskel på, om et barn skal anbringes af sociale årsager, fordi forældrene ikke har en forældreevne, eller om anbringelsen skyldes barnets handicap!

§ 40 handleplan

Det er positivt, at der skal udarbejdes handleplaner ved alle § 40 foranstaltninger og ikke som hidtil kun i forbindelse med anbringelser. Dog skal det nævnes, at mange børn med funktionsnedsættelse får bevilget støtteperson / pasning i hjemmet m.v. i henhold til Servicelovens § 28, hvor der fortsat ikke er krav om handleplaner.

§ 55 – klagemulighed ved valg af anbringelsessted

Af § 55 fremgår det, at man fremover skal kunne klage over valg af anbringelsessted og ikke som hidtil kun over valg af anbringelsestype (institution, opholdssted, familiepleje).

Det lyder som en rigtig god ide, men vi har svært ved at se det i praksis for børn og unge med funktionsnedsættelse, da vi jævnligt oplever, at amterne kun har ét tilbud til barnet, når det drejer sig om aflastning eller anbringelse.

Vil man sikre en reel klageret ved f.eks. at give ankesystemet mulighed for at pålægge et amt at søge alternativer udenamts, etablere alternativer indenfor eget amt, eller vil denne klageret blive illusorisk for forældre med handicappede børn?

Der lægges op til, at også barnet skal kunne klage, og at aldersgrænsen er 12 år for klageret. Det vil flere børn med f.eks. udviklingshæmning ikke umiddelbart kunne leve op til. Hvordan vil disse børns retssikkerhed blive sikret?

Børnesamtalen

Det er positivt, at der kommer krav om børnesamtale – særligt hvis det følges op af uddannelse til sagsbehandlere, der skal varetage opgaven.

Men kravet om børnesamtalen kan være et stort problem indenfor handicapområdet, idet mange børn med udviklingshæmning og andre handicaps ikke er i stand til at kommunikere på normal vis. Reformen kræver flere steder, at sagsbehandleren skal sikre, at barnets mening kommer til udtryk. Det drejer sig om undersøgelsesfasen, handleplanen, valg af foranstaltning og anbringelsessted.

Sagsbehandleren skal sikre, at børn fra 12 år får en ankevejledning vedrørende valg af anbringelsessted.

Det ses ikke i reformen, hvordan man skal stille sig til de børn og unge, der på grund af udviklingshæmning eller anden funktionsnedsættelse slet ikke kan tage stilling til disse spørgsmål. Hvordan vil man sikre, at også disse børns mening kommer til udtryk?

Afsluttende bemærkninger

Det skal bemærkes, at mange forældre til børn med handicap får bevillinger i henhold til Servicelovens § 28 (og § 29), og at der ved brug af disse paragraffer ikke stilles krav om

- § 38 undersøgelse
- handleplan
- partsstatus for over 15 årige
- børnesamtale

Grethe Håkansson

Fra: Socialministeriet
Sendt: 3. august 2004 15:56
Til: Kt. for Børn, Unge & familie, Socialministeriet
Emne: VS: Bemærkninger vedr. Anbringelsesreform

Høring 2004 -
Anbringelsesrefo...

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Børnesagens Fællesråd [mailto:bf@boernesagen.dk]
Sendt: 3. august 2004 14:35
Til: Socialministeriet
Emne: Bemærkninger vedr. Anbringelsesreform

Socialministeriet

Att. Kirsten a' Rogvi / Nina Eg Hansen

Børnesagens Fællesråd sender hermed fil med bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform) Med venlig hilsen Hanne Petersen, sekretær

- 5 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

BØRNESAGENS FÆLLESRÅD

Vesterbrogade 24, 2.th., DK 1620 København V. - Tlf.: 33 22 17 33 Fax: 33 22 17 50

e-mail: bf@boernesagen.dk - www.boernesagen.dk

København, den 5. august 2004

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Pr. mail sm@sm.dk

Att. Kirsten á Rogvi/Nina Eg Hansen

Socialministeriet har den 11. juni 2004 bedt Børnesagens Fællesråd om eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform).

Ifølge de almindelige bemærkninger til lovforslaget er baggrunden for reformen, at forskning og evalueringer gang på gang har vist, at kvaliteten i indsatsen for udsatte børn og unge er for dårlig. Blandt andet arbejdes der ikke tilstrækkeligt målrettet i forhold til det enkelte barns behov, der følges ikke op på indsatsen, og der dokumenteres ikke i et omfang, der gør det muligt at vurdere virkningerne af indsatsen. Desuden sikres børnenes retssikkerhed ikke tilstrækkeligt. Det siges i bemærkningerne, at årsagen til flere af problemerne hænger sammen med en meget utilstrækkelig kommunal sagsbehandling, som for eksempel kan betyde, at der ofte forud for afgørelsen om en foranstaltning mangler grundige undersøgelser af barnets situation, - undersøgelser, som kan danne grundlag for en målrettet indsats. Tilsvarende mangler der ofte handleplaner, som beskriver klare mål og delmål med henblik på at synliggøre kravene til selve indsatsen, og sådan at der kan ske opfølgning og eventuelle justeringer.

Børnesagens Fællesråd er meget enig i, at der i forbindelse med indsatsen overfor udsatte børn, unge og deres familier er en række grundlæggende problemer som blandt andet de nævnte. Fællesrådet er imidlertid mere i tvivl om, hvorvidt problemerne kan løses via ny lovgivning, hvis der ikke samtidig sættes ind med en massiv indsats for at ændre den kommunale praksis på området. Fællesrådet er i den forbindelse opmærksom på, at også partierne bag anbringelsesreformen er klar over problemstillingen, idet det blandt andet fremgår om implementeringen, at der allerede i den eksisterende lovgivning er lagt vægt på flere af de mål, som lovudkastet indeholder, men at bestemmelserne ikke bruges i tilstrækkeligt omfang i overensstemmelse med intentionerne.

Ændringerne i udkastet til lovforslag er på denne baggrund et yderligere forsøg på forbedre indsatsen på dette særlige sociale område blandt andet således, at den bringes i overensstemmelse med intentionerne i den allerede gældende lovgivning.

I et forsøg på at opnå en tidligere indsats overfor børn og unge, der har problemer, skal en kommune fremover skriftligt bekræfte en underretning om, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Desuden skal en § 38 undersøgelse som hovedregel være gennemført senest 4 måneder efter, at kommunen har fået viden om problemer hos barnet, den unge eller familien. Det fastlægges, at en § 38-undersøgelse skal omfatte bestemte forhold hos barnet eller den unge, - ressourcer og problemer med hensyn til barnets eller den unges udvikling og adfærd, familieforhold, skoleforhold, sundhedsforhold, fritid og venner skal altid indgå og desuden andre relevante forhold. Udarbejdelse af handleplaner bliver et krav ved alle foranstaltninger, og de skal for at sikre en sammenhæng i indsatsen omfatte samme forhold som ved § 38-undersøgelsen.

Det præciseres desuden, at kommunen har pligt til at overveje, om der også skal foretages en § 38-undersøgelse af søskende til et barn, der har behov for særlig støtte.

I forbindelse med et barns eller en ungs anbringelse uden for hjemmet skal kommunen særskilt tage stilling til skolegangen samtidig med valg af anbringelsessted, og der indføres en regel om, at kommunen mindst én gang om året skal tale med barnet på selve anbringelsesstedet. Der sker en udvidelse af hjemtagelsesperioden fra 3 til 6 måneder, så et barn eller en ung kan blive på anbringelsesstedet i en længere periode, selvom samtykket trækkes tilbage. Det samme gælder, hvis det er kommunen, som ønsker barnet hjemgivet.

Bestemmelserne om efterværn forbedres væsentligt. En kommune skal fremover tage stilling til eventuelt efterværn 6 måneder, før den unge fylder 18 år. Den unge kan fremover fortryde et fravalg af efterværn, og der bliver mulighed for et mere fleksibelt efterværn, så den unge kan komme tilbage til anbringelsesstedet på kortvarige ophold for eksempel i forbindelse med ferier og højtider. Desuden foreslås det, at en klage over, at der ikke ydes efterværn i form af opretholdelse af et ophold på et anbringelsessted, får opsættende virkning.

Adgangen til at klage over valg af et anbringelsessted og ændring af et anbringelsessted udvides fra at gælde forældre og unge over 15 år til også at omfatte unge over 12 år. Klagemuligheden omfatter fremover både anbringelsestype og det konkrete anbringelsessted. Herudover foreslås det, at klager over valg og ændring af anbringelsessted får opsættende virkning, så der ikke kan ske en flytning, før klagen er behandlet.

Inddragelse af barnet, familien og netværket skal efter lovudkastet - som det allerede er fremgået - på flere måder fremmes. Kommunen får blandt andet pligt til en samtale med barnet, inden der træffes afgørelser, som vedrører det. Og altså ikke kun i forbindelse med beslutninger om at iværksætte foranstaltninger eller beslutning om hjemgivelse fra et anbringelsessted. Det foreslås endvidere, at kommunen skal overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk i forbindelse med problemer for et barn eller en ung.

Der lægges op til at fremme netværksanbringelser ved, at kommunen skal kunne foretage en konkret godkendelse af en netværksplejefamilie. Efter forslaget skal der være særlige regler for honorering af netværksplejefamilier i form af dækning af udgifter og eventuelt dækning af tabt arbejdsfortjeneste. For både netværksplejefamilier og plejefamilier får kommunen pligt til at sørge for en obligatorisk uddannelse i forbindelse med en godkendelse.

Med hensyn til tilbudsviften i servicelovens § 40 sker der blandt andet en understregning af, at de forskellige foranstaltninger i viften dækker typer af støtte, og at hver type kan have forskelligt indhold. Hver type kan med andre ord tilpasses i sit indhold efter behovet i den enkelte situation.

For unge over 15 år understreges det, at §38-undersøgelsen skal afdække de særlige forhold, der vil kunne være for denne aldersgruppe. Det fremhæves, at kommunerne har mulighed for at tilbyde en indsats i form af egne værelser, bostøtte-steder mv. ved at udskille disse former for anbringelsesmuligheder fra plejefamiliebegrebet. Det understreges imidlertid samtidig, at der fortsat vil være større børn, for hvem den bedste løsning vil være en egentlig anbringelse.

Endelig skal det nævnes, at en kommune får pligt til at udarbejde og vedtage en børnepolitik, som skal være med til at sikre en sammenhæng mellem den generelle og forebyggende indsats og den konkrete særlige indsats overfor børn og unge, der har brug for særlig støtte.

Hermed er en række centrale punkter i lovudkastet kort omtalt. Alt i alt vurderer Børnesagens Fællesråd, at de enkelte initiativer i lovudkastet vil udgøre et fremskridt i arbejdet for udsatte børn, unge og deres familier under den selvfølgelige forudsætning, at de nye bestemmelser i praksis bliver implementeret og overholdt i kommunerne. Som Børnesagens Fællesråd ved flere lejligheder har bemærket i forskellige henvendelser til Socialministeriet er det imidlertid ikke nogen selvfølge.

Både undersøgelser og mange enkeltsager har vist, at kommuner har besvær med at overholde bestemmelserne i den sociale lovgivning vedrørende udsatte børn, unge og deres familier. Og det gælder selv bestemmelser, som har været en del af lovgivningen i mange år som for eksempel kravet om udarbejdelse af handleplaner i forbindelse med anbringelser og om samtaler med børn. Der skal derfor som tidligere nævnt gøres en betydelig indsats fra centralt hold, hvis lovgivningen på dette område i praksis skal omsættes til virkelighed. Som ligeledes tidligere nævnt har Fællesrådet bemærket, at partierne bag reformen er enige i, at her er et betydeligt problem. Derfor har Børnesagens Fællesråd med interesse bemærket, at der skal være øget opmærksomhed på mulighederne for, at de sociale nævn og den sociale ankestyrelse kan undersøge disse typer sager af egen drift, og at Ankestyrelsen skal foretage praksisundersøgelser også på dette område i kommunerne.

Børnesagens Fællesråd vil imidlertid opfordre til, at området kontinuerligt bliver fulgt på en måde, så der kan gribes hurtigt ind, når der konstateres manglende overholdelse af lovgivningen og dens intentioner. Denne opfordring skal især ses i lyset af, at de nævnte problemer ikke er nye, tværtimod. De har kunnet iagttages i årevis. Derfor er der brug for hurtig indgriben, så der voldes mindst mulig skade for de pågældende børn og unge og deres familier.

Udover disse bemærkninger kan Børnesagens Fællesråd henvise til høringssvarene fra Familieplejen Danmark og FBU ForældreLANDSforeningen.

Med venlig hilsen

Peter Grevsen
Formand for Børnesagens Fællesråd

147

Grethe Håkansson

Fra: Socialministeriet
Sendt: 3. august 2004 15:55
Til: Kt. for Børn, Unge & familie, Socialministeriet
Emne: VS: FBU Forældrelandsforeningens høringssvar vedrørende "anbringelsesreformen"

udkast til
øringssvar, aug. 0..

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: FBU Landssekretariat [mailto:sek@fbu.dk]
Sendt: 3. august 2004 11:11
Til: Socialministeriet
Emne: FBU Forældrelandsforeningens høringssvar vedrørende "anbringelsesreformen"

Til Socialministeriet

med henvisning til jeres journalnummer 217 - 512

Hermed fremsendes FBU ForældreLANDSforeningens høringssvar til udkast til lovforslag vedrørende "anbringelsesreformen".

Mange hilsener

Lene Jørgensen
Landssekretær / Socialrådgiver

Socialministeriet

- 5 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

217-512

**FBU ForældreLANDSforeningen
Landssekretariatet
Bernstorffsvej 20
2900 Hellerup
3.8.04**

**Til
Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K**

Vedr. j.nr. 217 - 512

***FBU's* HØRINGSSVAR**

til socialministeriets lovforslag til forstærket indsats for udsatte børn og familier

Indledende bemærkninger

FBU tilslutter sig de formulerede mål og hensigter med den forstærkede indsats for udsatte børn, unge og familier – både på det konkrete plan i forhold til det enkelte barn og den enkelte familie og på det mere generelle plan med initiativer til styrkelse af kommuners / medarbejderes muligheder for at udføre arbejdet rimeligt kvalificeret.

Det er der (også) efter FBU' s erfaring stærkt brug for mange steder i landet.

Lovforslaget bygger på det mål og den forudsætning, at kommunerne skal blive – og bliver - bedre til at løse opgaverne.

FBU' s bemærkninger til lovforslaget er givet under samme forudsætning, herunder at kommunerne i højere grad fremover overholder lovgivningen, bl.a.

- retssikkerhedsloven, så formelle procedurer - som samtidig er hensigtsmæssige arbejdsmetoder - overholdes, således at børn, unge og forældre reelt inddrages og sikres ret til medvirken i egen sag og til medvirken ved problemdefinering og problemløsning
- serviceloven med dens beskrivelse af formål, rammer og muligheder for indsats, beskrivelse af "arbejdsgange" og metoder i arbejdet (undersøgelse – beslutning – handleplan – revision af handleplan – inddragelse af børn og forældre i arbejdet etc.)

FBU forudsætter således, at kommunerne skal blive – og bliver - bedre til dette arbejdsområde og generelt kommer til at udføre arbejdet med at støtte udsatte børn og unge med respekt for familiers ret til selv at tilrettelægge deres liv og leve det, og - i forhold til børn, unge og familier - at agere som system vel vidende, at man kun kan "bestemme" der, hvor lovgivningen direkte giver adgang til det.

Det betyder, at kommuner i langt de fleste situationer (formentlig 95 %) gennem medarbejdere skal stille deres faglighed til rådighed for familierne og ikke "over" familierne, således at familier styrkes til selv at være med til at bedre mulighederne for deres barns udvikling og trivsel - i samarbejde med den faglige ekspertise.

Øgede midler til efteruddannelse er meget relevant og nødvendigt for på denne måde at søge at kvalificere særligt de medarbejdere / sagsbehandlere, som har til opgave at "lede" en undersøgelse og den evt. efterfølgende indsats, herunder samarbejdet med barn, ung og forældre.

Med øgede kvalifikationer og bedre rammer til at udgøre arbejdet indenfor – vil sagsbehandlere som "samspillere" med udsatte familier, som "undersøgere" og som "bestillere" af indsatser kunne indtage den meget centrale position som leder af indsatsen og dermed være med til at stille krav om kvalitet i indsatserne – både de forebyggende og ved anbringelse.

Hvis forudsætningen - at kommuner skal blive bedre i stand til at løfte opgaverne på dette område - viser sig ikke at holde, vil FBU særligt udtrykke sin bekymring og uro på følgende områder

- ændret tidsforløb mellem opfølgning på handleplan
- netværksanbringelser

FBU's synspunkter og konkrete anbefalinger vedrørende lovforslaget vil blive uddybet nærmere under lovforslagets enkelte punkter nedenfor, fra side 5.

I forligsteksten fra 15.4.04 omtales en række initiativer, der ikke på nuværende tidspunkt indebærer lovgivning.

FBU vil gerne allerede nu benytte lejligheden til at knytte enkelte bemærkninger og direkte **anbefalinger** til punkterne "stærkere kontrol med kommunerne", "implementering" og "opfølgning."

FBU har flere gange tidligere benyttet sig af muligheden for at give vores erfaringer videre om mangelfuld sagsbehandling på området for udsatte børn, unge og deres familier. Det vil vi ikke gentage her, men gå direkte videre til konkret anbefaling af følgende:

- **etablering af en statslig, uvildig konsulentordning på området for udsatte børn, unge og deres familier**

- **etablering af et statsligt videnscenter på området (i forvejen er etableret et udviklings- og formidlingscenter)**
- **at Ankestyrelsen gennemfører praksisundersøgelse om sagsbehandling af og grundlaget for beslutninger om kontakt og samvær mellem børn, unge og deres forældre, servicelovens § 57, stk. 2**

Uvildig konsulentordning

FBU har i telefonrådgivning på FBU – LINIEN mange henvendelser (og i stigende antal) fra primært forældre – men også personer fra slægt og netværk eller anbringelsessteder – som har behov for meget konkret vejledning på området.

Vi er bekendt med, at mange organisationer på "børn og unge - området" har lignende henvendelser.

Ofte er konkret vejledning ikke nok. Ofte kunne der være brug for at kunne gå mere aktivt ind i rådgivning i sager mellem forældre, barnet, den unge eller andre og kommunen, myndigheden.

I forslaget om etablering af en uvildig konsulentordning er vi inspireret af Den uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH), som er oprettet efter § 70 a i Lov om Social Service og som nylig har udgivet sin første redegørelse for året 2003.

Fra redegørelsen vil vi her give dele af beskrivelsen af konsulentordningens opgaver:

DUKH's opgave er at bidrage til at styrke retssikkerheden ved at rådgive om ydelser og sagsbehandling på handicapområdet.

DUKH rådgiver både borgere (primært brugere og pårørende) og myndigheder, herunder sagsbehandlere.

Konsulentordningen skal yde rådgivning på et uvildigt grundlag. Det betyder, at konsulenten ikke tager parti for hverken borger eller myndighed, men bestræber sig på at tilrettelægge rådgivningen, så begge parter kommer til orde.

DUKH kan ikke stille en bisidder til rådighed, men deltager gerne i møder mellem borger og myndighed som uvildig konsulent.

I Kommunernes Landsforenings tidligere kommentarer i forbindelse med strukturreformen i notatet "Socialområdet - det vil KL:" bemærker vi, at KL gerne ser en uvildig rådgivningsmulighed for borgeren og KL uddyber:

"Det vil aldrig kunne undgås, at en borger føler, at vedkommendes sagsbehandling ikke er foregået helt som den burde. Borgeren bør kunne få vurderet og kvalificeret sin vurdering af en uvildig instans. Tilsvarende kan en sagsbehandler også opleve, at man ikke kan få forklaret forholdene på en måde, der er forståelig for borgeren."

Til slut i omtalen henviser KL til DUKH.

FBU finder, at der i høj grad på området med udsatte børn og deres familier er brug for en lignende ordning.

Som på handicapområdet er det et område, som for de berørte familier er meget "følsomt", og hvor det både for familiernes retssikkerhed og for udsigten til godt udbytte af den fælles indsats (familiens egen og den offentlige) er af afgørende betydning, at børn, unge og forældre møder en kvalificeret rådgivning og sagsbehandling.

En uvildig konsulentordning vil kunne understøtte dette.

Og et Videnscenter for udsatte børn, unge og deres familier

Fra mange sider – herunder de seneste års forskning og undersøgelser – er der peget på, at der på området er stærkt brug for at samle den viden, som findes her i landet og internationalt, at udbygge den og ikke mindst være til rådighed med formidling til aktører på området – både de professionelle og de mennesker, de drejer sig om.

En uvildig konsulentordning og et videnscenter kan være med til at bedre kvaliteten i indsatsen og give såvel brugere som professionelle mulighed for en uvildig rådgivning og en formidling af viden til brug for deres egen virksomhed – sagsbehandlingen og indsatsen omkring den enkelte familie og deres børn og unge.

En uvildig konsulentordning og et videnscenter vil være et væsentligt supplement til den stærkere kontrol med kommunernes indsats og give kommunernes medarbejdere og brugere mulighed for at hente rådgivning og støtte i arbejdet.

En mere positiv og støttende tilgang som mulighed ved siden af den mere kontrollerende og på den måde indgribende.

FBU er opmærksom på, at regeringen i forbindelse med strukturreformen har fokus på behovet for konsulentordninger og Videns- og formidlingscentre.

FBU vil fremhæve, at vi gerne ser forslaget om uvildig konsulentordning vurderet i forbindelse med herværende lovforslag, således at en uvildig konsulentordning på området fra lovændringernes ikrafttræden kan blive ovennævnte vigtige supplement til den stærkere kontrol med kommunernes arbejde.

FBU indgår som brugerorganisation naturligvis gerne i et evt. videre arbejde.

Praksisundersøgelse om beslutninger efter servicelovens § 57, stk. 2

Gennem telefonrådgivning på FBU - LINIEN og gennem på frivillige støtte- og rådgivningsarbejde får FBU mange henvendelser fra familier, hvor kontakt og samvær mellem barn, ung og forældre er reguleret gennem beslutninger truffet af kommunen. Der er tale om beslutninger, som af forældrene opleves som meget indgribende og ofte uforståelige - ikke mindst i situationer, hvor der er tale om aftalte (frivillige) anbringelser.

Som "sagen" beskrives af forældre er vi i FBU ofte uforstående overfor kommuners arbejde / beslutninger på dette følsomme og indgribende område. Derfor anbefalingen af, at Ankestyrelsen foretager en praksisundersøgelse på området - evt. stikprøvevis.

De enkelte punkter i lovforslaget

§ 1

1.

Kravet om en sammenhængende børnepolitik vil styrke det politiske fokus på, hvordan kommunen sikrer relevant hjælp og støtte til udsatte børn og deres familier – og hvordan denne støtte kan sættes ind så tidligt som muligt og indenfor "normalsystemets" muligheder og dermed kan være med til at sikre, at børn og unge ikke udstødes unødigt – bl.a. fordi der alt for sent er sat undersøgelse, hjælp og støtte ind.

(Vi har i FBU mange eksempler på, at forældre gennem lang tid, nogle gange gennem flere år, har bedt om hjælp og støtte til deres barn – og at hjælpen først kom, da anbringelse udenfor hjemmet viste sig at være eneste tilstrækkelige mulighed).

3.

Kravene til en bredere og helhedsorienteret undersøgelse med fokus på både problemer og ressourcer hos barn, familie og nedværk bør kunne støtte, at undersøgelser generelt bliver mere kvalificerede.

Kravet om, at en undersøgelse skal gennemføres hurtigst muligt og være afsluttet indenfor en bestemt tidsramme efter henvendelsen eller underretningen er meget relevant.

Det er (også) FBU's erfaring, at nødvendige undersøgelser langt fra altid iværksættes – og langt fra altid afsluttes med en faglig konklusion. Og som omtalt under 1. oplever mange familier, at deres barn i perioder ikke får relevant hjælp.

Fastsættelse af tidsfrist vil også komme børn, unge og familier, som selv retter henvendelse om hjælp, til gode.

Lovhjemmel til at gennemføre undersøgelsen uden samtykke ved at indhente eksisterende oplysninger er væsentlig.

Det kan være nødvendigt – og når det er nødvendigt at gennemføre undersøgelse uden samtykke, er det ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt vigtigt for forældre og unge på 15 år og derover, at der er en klar lovhjemmel.

4.

Vedr. § 40, stk. 5

FBU vil benytte lejligheden til at foreslå en uddybning i den kommende vejledning om, hvad der f.eks. kan ydes økonomisk støtte til "for i væsentlig grad at bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og børn", f.eks.

Udgifter til transport i forbindelse med samvær, tilskud til udgifter til ferie, udflugter og andre aktiviteter under samvær for at øge børn og forældres mulighed for at få nogle fælles oplevelser - muligheder, som mange forældre til anbragte børn ikke har mange af, da de ofte har meget lave indtægter.

Samtidig vil denne mulighed for støtte give forældre mulighed for at få oplevelser fælles med deres børn, som kan sammenlignes med de oplevelser børn får med plejefamilier og andre anbringelsessteder.

9.

FBU er **forundret over**, at denne ret nye bestemmelse skal ændres, således at der bliver udvidet adgang til at bruge den.

Har man i Folketinget eller Socialministeriet baggrund for at vide, at der er behov for denne udvidelse ?

Ændringen fra højst 3 til højst 6 måneder giver god mening – dels for at barnet kan vænne sig til den ændrede situation, og dels for at kommune og forældre sammen kan få lagt en god plan for hjemgivelse og støtte efter hjemgivelsen – herunder f.eks. finde egnet skole, egnet dagtilbud, kontaktperson eller personlig rådgiver og dels få iværksat evt. relevant støtte til familien.

10.

FBU hilser forslaget i § 46, stk. 4 velkommen.

Vi har erfaring for, at forældres eller unges ønske om ophør af anbringelse på et tidligere tidspunkt, end kommunen finder relevant, kan medføre, at kommunen ikke føler nogen forpligtelse til at vurdere barnets / den unges behov for fortsat særlig støtte og dermed heller ikke til at iværksætte en særlig støtte.

”Når I tager ham hjem nu, må I klare jer selv ligesom andre familier !”

Og forslaget i 46, stk. 5 er meget velkomment.

Det må øge de unges mulighed for fortsat støtte gennem efterværn, at kommunen får pligt til at træffe beslutning – og dermed skærpe den unges blik for sine mulige rettigheder, herunder ret til at klage over en afgørelse.

13.

FBU har **ikke en eentydig holdning** til den formelt nye type plejefamilie – netværksplejefamilier (såvel aflastning som døgnpleje).

Der er delte meninger om hensigten om brug af netværksplejefamilier i øget omfang, ligesom der er delte meninger om den forskellige aflønningsform.

FBU anerkender naturligvis erfaringerne fra bl.a. Sverige, men har samtidig det udgangspunkt, at det gennem netværksanbringelse – særligt ved slægtsanbringelser - må sikres, at barnets forældre og søskende fortsat har deres ”plads” i slægten samtidig med, at det konkrete barn er anbragt i slægten.

Centralt for FBU er imidlertid, at anbringelser i plejefamilier og i netværksplejefamilier altid skal være meget nøje og fagligt funderet, bl.a.

- Barnet (formålet med anbringelsen) skal være egnet til at bo i plejefamilie
- Det skal være tydeligt, hvilken rolle den pågældende plejefamilie skal have – forventes det, at plejefamilien skal være barnets primære familie eller skal plejefamilien supplere barnets egen familie ?

- Matchningen af barn og plejefamilie skal være grundig – herunder skal samarbejde og kontakt med barnets forældre og familie / netværk tillægges vægt
 - Personer i barnets netværk må aldrig blive presset af kommunen til at blive netværksplejefamilie
 - Anbringelse i netværksplejefamilier skal altid være med alles samtykke / billigelse.
- FBU fraråder meget stærkt, at netværksanbringelser bruges ved tvangsmæssige anbringelser, da det i den situation må blive meget vanskeligt at bevare de samlede familiemæssige relationer, når forældrene ikke ønsker, at barnet anbringes. Det er selvfølgelig en mulighed, at forældrene - hvis tvangsfjernelsen bliver en realitet, vil være indstillet på, at barnet får ophold hos en netværksplejefamilie.
- Netværksplejefamilier (og barn, forældre og øvrig familie) skal have særlig kvalificeret hjælp og støtte til at "håndtere" anbringelsen.

§ 49, stk. 3 med krav om, at plejefamilier som led i godkendelsen skal deltage i kursus i at være plejefamilie, er et godt første skridt i retning af at kvalificere plejefamilier til den krævende opgave, det altid må forventes at være, at tage imod et barn med særlige behov for støtte i sin familie.

15.

Med lovforslaget gives der hjemmel til, at barnets opholdskommune kan dække forældres udgifter til transport til møder i barnets opholdskommune, når forældrene selv har bopæl i anden kommune.

En vigtig bestemmelse, så økonomien ikke skal være en hindring for, at forældre kan deltage i møder og hermed blive inddraget i arbejdet omkring deres anbragte barn.

Men hvad betyder "kan" ?

Hvad kommer det an på ? Er det hensigten, at det skal komme an på en økonomisk vurdering ? eller hvad skal indgå i kommunens beslutningsgrundlag ?

I § 123, stk. 5 fremsættes forslag om, at forældre og barnet, der er fyldt 12 år, har ret til at få dækket udgifter til transport ved møder i Ankestyrelsen.

FBU anbefaler, at forældre får en tilsvarende ret til at få dækket transportudgifter ved møder i barnets selvstændige opholdskommune.

17.

Skolegang

"Samtidig med valg af anbringelsessted skal der tages stilling til barnets eller den unges skolegang."

FBU finder, at det burde være en selvfølge – men også vores erfaringer viser, at der er behov for den understregning af helhed i indsatsen omkring barnet. Vi møder jævnligt forældre, hvis børn eller unge ikke har modtaget undervisning i halve og hele år.

Besøg hos barnet / den unge

FBU finder, at der i vejledningen om særlig støtte til børn og unge skal være en yderligere beskrivelse af, hvad målet/målene er med, at kommunen skal besøge og holde kontakt med barnet og den unge.

I bemærkningerne til lovforslaget er det beskrevet, hvad kommunen skal have ud af besøget og kontakten. FBU kunne ønske en uddybning af, hvad barnet eller den unge kan forvente at få ud af besøgene og kontakten.

En samtale – måske kun én gang årligt – og måske med skiftende personer, er langt fra tilstrækkeligt til at opbygge den kontakt med barnet eller den unge, som vil være afgørende for, om barnet eller den unge føler sig ”set og hørt” af sin kommune.

Samvær med personer fra netværket

Godt med denne lovmæssige understregning af at barnets kontakt med vigtige personer i netværket kan være med til at sikre stabilitet og kontinuitet i barnets liv.

Den nuværende formulering i vejledningen har ikke været tilstrækkelig til at sikre, at kommunen har varetaget denne opgave.

Efter FBU's erfaring er der mange steder brug for en holdningsændring i kommunen og en indsigt i og viden om betydningen af relationer under opvæksten.

Det være sig relationer til f.eks. bedsteforældre, barnets legekammerater og andre vigtige personer.

Betydningen af at barnet eller den unge kan bibeholde kontakten med vigtige personer medfører færre brud i relationer – men betyder også, at kommunerne i højere grad skal anbringe børn og unge tættere geografisk på deres hjem, således at bibeholdelse af relationerne bliver realistisk og praktisk mulig.

Det bliver også en udfordring til planlægningen af barnets samvær og kontakt med forældre, søskende og andre vigtige personer i netværket.

Barnet eller den unge skal ikke stresses af de mange kontakter.

FBU anbefaler, at kommunen i langt højere grad end i dag ser barnets relationer med familie og netværk som en helhed (hvor det er muligt) og undlader de ofte meget skrappe indgreb med regulering af samvær, i særlig grad besøg i hjemmet og i familien, som FBU i dag er vidende om, selv for større børn og unge.

18.

FBU nærer store betænkeligheder ved i loven at ændre kravene til, hvornår kommuner skal revidere handleplaner ved både forebyggende foranstaltninger og ved anbringelser samtidig med, at vi finder skærpelsen ved, at selve indsatsen skal vurderes, som meget betydningsfuld.

Betænkelighederne har baggrund i mange forældres erfaringer med, at kommuner i dag ikke lever op til kravene om hverken udarbejdelse eller revision af handleplaner ved anbringelser – og at der ofte ingen eller meget ringe kontakt er mellem kommune og forældre og mellem kommune og barn i forløbet.

Forældres og børns oplevelse af ikke at blive hørt og inddraget får endnu sværere vilkår, når kravet til revision af handleplan udskydes til én gang årligt.

Vi er helt opmærksomme på, at der i bemærkningerne lægges op til at indsats og handleplaner skal vurderes og revideres efter behov – og at tidsrammerne i loven er maksimale.

Alligevel vil **FBU anbefale følgende ændring i forhold til lovforslaget:**

- at handleplanen fortsat skal revideres med højst 6 måneders mellemrum
- og at vurdering af indsatsen skal finde sted med højst 1 års mellemrum.

Samtidig vil **FBU anbefale**, at samtale og kontakt med forældre i forbindelse med revision af handleplan og vurdering af indsatsen i den kommende vejledning får samme omtale og fremhævelse som samtale og kontakt med barnet eller den unge, således at forældre rent faktisk bliver inddraget i den proces, det er at revidere handleplan og vurdere indsatsen. Det er ikke tilstrækkeligt at henvise til de mere almene betragtninger, som bl.a. formålsbestemmelserne i § 32.

Allerhelst skulle det fremgå tydeligt af lovteksten, at revision af handleplan og vurdering af indsats forudsætter kontakt og samarbejde med forældre, barn og ung.

Til stk. 2

FBU vil igen anbefale, at det direkte i lovteksten skal fremgå, at kommunens vurdering af, om der er behov for revision af den særskilte plan for forældrene skal finde sted efter kontakt med forældrene.

19.

FBU hilser denne bestemmelse meget velkommen !

Den må kunne være med til at skærpe alles opmærksomhed på at sikre, at forældre bliver informeret om barnets hverdag og at konflikter i samspillet mellem forældre og anbringelsessted forebygges eller løses – alt sammen af betydning for forældres mulighed for fortsat at være og føle sig som forældre og for at forældre – i bedste fald – kan ”bakke op om barnet” under anbringelsen.

20.

Også denne bestemmelse er velkommen.

Det er imidlertid vores erfaring, at kommuner hidtil har fundet løsninger i § 40 til at støtte samvær mellem forældre og børn – efter aftale.

Denne bestemmelse vil give konkret lovhjemmel til støtten – og samtidig understrege den skarpe og tydelige forskel, der er på støttet samvær og overvåget samvær, og dermed bedre retssikkerheden for forældre, børn og unge.

22.

Også meget velkommen til denne bestemmelse om at sikre systematisk inddragelse af barnet, den unge, familie, slægt og øvrige netværk - både i undersøgelsen og i overvejelser om social indsats !

Væsentligt med lovgivningsmæssigt øget fokus på ressourcer og muligheder i familie og netværk.

Stabilitet og kontinuitet i barnets opvækst vil gennem denne inddragelse blive styrket.

23.

Den øgede inddragelse af barnet og den unge i beslutninger om foranstaltninger, om valg af anbringelsessted og samvær med familie og netværk under anbringelse vil øge barnets eller den unges oplevelse af inddragelse og dermed viden om, hvad der sker omkring og med dem.

24.

I selve lovteksten er i 4. linie brugt ordene "opstille en handleplan".

"Opstille" opfatter vi som et meget teknisk begreb og vil anbefale ordet "udarbejde" som i 1. linie.

I øvrigt kan FBU tilslutte sig de skærpede krav til handleplaner, som er beskrevet.

Handleplaner udarbejdet med direkte henvisning til den gennemførte undersøgelse og med opstilling af mål og delmål i samarbejde mellem kommune og familie vil kunne give børn, unge og deres forældre mulighed for øget indsigt i baggrunden for og formålet med indsatsen.

Den systematiske arbejdsmetode, som brug af undersøgelse, handleplan og revision af handleplan er udtryk for, vil – anvendt efter hensigten – kunne give barnet, den unge, forældrene og netværket oplevelse af muligheden for reel inddragelse og medvirken.

37 – 42.

Lovforslagene vil give unge, som forud for det fyldte 18 år har fået støtte efter servicelovens bestemmelser, øget adgang til samme støtte som før i form af "efterværn" – også selv om de selv fravælger det, eller kommunen beslutter ikke at iværksætte det på et givent tidspunkt, mens den unge er 18 – 22 år. Det er rigtig godt med denne "fortrydelsesmulighed" !

44.

Igen her velkommen til en præcisering og en udvidelse af klageadgangen for forældre – og for børn og unge.

Præcisering i form af, at der kan klages over valget af helt konkret anbringelsessted og ikke kun over anbringelsestype.

FBU anbefaler, at klageadgangen udvides yderligere, således at personer fra netværket, som ønsker mulighed for kontakt og / eller samvær med et anbragt barn eller ung får selvstændig klageadgang over afgørelser om samvær og kontakt.

Forældremyndighedsindehavere har i dag klagemulighed over en sådan afgørelse – men ikke dem, det direkte berører, nemlig netværkspersonen eller barnet under 15 år.

FBU finder det rimeligt at sådanne afgørelser, truffet af kommunen, får mulighed for at blive indbragt af de berørte og prøvet ved det sociale nævn.

Muligheden for klageadgang vil kunne være med til at påvirke den holdningsændring, der er behov for på dette område – således at der kommer øget fokus på barnets behov for

sammenhæng og kontinuitet i sit liv og samtidig øget fokus på ressourcer i familie og netværk.

46.

Godt med denne bestemmelse ! Mange forældre til anbragte børn er mennesker med lave indkomster, hvor udgifter til transport til Ankestyrelsen kan være en stor belastning for økonomien.

Bestemmelsen vil øge retssikkerheden og forældres og unges mulighed for at blive hørt i Ankestyrelsen.

§ 2

2.

FBU har 2 anbefalinger / forslag i forbindelse med en klages opsættende virkning.

- klager over kommunens beslutning om ophør af anbringelse af børn og unge under 18 år skal have opsættende virkning
- og at kompetencen til at give en klage opsættende virkning ved valg af anbringelsessted og ændring af anbringelsessted tillægges det sociale nævn og ikke kommunen.

I FBU er vi bekendt med flere forløb, hvor forældre ønsker, at en anbringelse af barnet skal fortsætte – men hvor kommunen ikke finder grundlag herfor.

Det er vores umiddelbare indtryk, at der kan ligge økonomiske motiver til grund.

I disse situationer finder vi, at forældres klage over ophør af anbringelsen ligeledes bør have opsættende virkning.

M.h.t. beslutning om opsættende virkning er FBU opmærksom på, at en kommune nogle gange må og skal kunne handle hurtigt af hensyn til et barns sundhed og udvikling.

Det må imidlertid være muligt for de sociale nævn at "indrette" sig administrativt på en sådan måde, at nævnet er "gearet" til hurtigt at kunne vurdere "sagens alvor" og tage stilling til, om der er grundlag for opsættende virkning.

Med venlig hilsen
og på FBU's vegne

Alice Sørensen
Formand

Lene Jørgensen
Landssekretær og socialrådgiver

Jørgen Lauterbach
civ.ing.
Søndergårdsvej 20
4320 Lejre
Tlf. 46 48 08 50

Lejre, den 4. august 2004

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
att. Børneenheden

Bidrag til hørings svar vedr. anbringelsesreformen

Socialpolitisk Forening afholdt den 11. maj 2004 et møde, hvor kontorchef Kirsten á Rogvi redegjorde for "Det nye udspil fra socialministeriet".

Mødet var det sidste i rækken af Gå-hjem-møder 2004, "Anbringelser - kan vi gøre det bedre?".

Under den efterfølgende debat henlede jeg opmærksomheden på en rapport om et forsøgsprojekt "Øget samarbejde i sociale og familieretlige sager om børn", der i 2002-03 er gennemført i et samarbejde mellem Civilretsdirektoratet og Socialministeriet. Rapporten er offentliggjort i forbindelse med en pressemeddelelse af 5. februar 2004. Rapporten og pressemeddelelsen er tilgængelig på Civilretsdirektoratets hjemmeside www.civildir.dk.

Af rapporten fremgår bl.a. at forældrene i samarbejdssagerne for hovedpartens vedkommende har eneforældremyndighed.

I tilknytning til rapporten udtalte socialminister Henriette Kjær iflg. pressemeddelelsen bl.a:

"...Som forsøgsprojektet viser, er der flere eksempler på, at kommunerne glemmer den forælder, som barnet ikke bor hos. For at få et samlet billede af barnets situation er det helt nødvendigt også at inddrage denne forælder i sagerne.

Jeg vil derfor sørge for, at det klart kommer til at fremgå af vores vejledninger på området, hvornår kommunen skal være særligt opmærksom på den forælder, som barnet ikke bor hos. Det er afgørende for mig, at støtten til barnet bliver så god som overhovedet muligt i lyset af barnets samlede situation."

Ved det omtalte møde spurgte jeg, om rapportens anbefalinger var inddraget i anbringelsesreformen, idet jeg fandt det væsentligt at begge forældre, uanset forældremyndighedens placering - så vidt det er muligt - bliver involveret i og gjort medansvarlige for barnets fremtid.

- 5. AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

217-512

Foreningens formand, Per Schultz Jørgensen, opfordrede mig til at indgive et høringsvar om dette, og jeg skal derfor fremkomme med følgende:

Jeg finder, at der er mange positive intentioner i det forlig, der er indgået, herunder bl.a. ønsket om en efteruddannelse af sagsbehandlerne, opstramning af sagsbehandlingen, familierådslagning og en styrket inddragelse af de ressourcer, der måtte findes hos familien og i netværket.

De erfaringer og anbefalinger, der fremgår af rapporten "Øget samarbejde i sociale og familieretlige sager om børn", går, så vidt jeg kan se, i samme retning, og jeg skal nedenfor citere enkelte af disse:

Samarbejdstemaer:

s. 6,

Er et barn anbragt uden for hjemmet, kan der ofte være behov for at koordinere samværet med anbringelsen, således at barnets kontakt med samværsforælderen opretholdes samtidig med, at kontakten ikke griber forstyrrende ind i et eventuelt behandlingsforløb for barnet.

s. 7:

Kommune og statsamt tilbyder rådgivning af forældre og børn. Koordinering af *rådgivningen* og iværksættelse af *støtteforanstaltninger i tilknytning hertil* vil - måske med større effekt - kunne ske i et samarbejde mellem statsamt og kommune i den konkrete sag.

Erfaringer fra projektet:

s. 8:

Således indeholder samarbejdssagerne mellem statsamt og kommune alvorlige problemstillinger for de involverede børn. Det er også karakteristisk, at sagerne både i statsamt og kommune er komplekse. Personkredsen i samarbejdssagerne er i øvrigt atypisk i forhold til gruppen af skilsmisseforældre generelt, da forældrene i samarbejdssagerne for hovedpartens vedkommende har eneforældremyndighed, mens skilsmisseforældre normalt har fælles forældremyndighed. Hertil kommer, at personkredsen i samarbejdssagerne er forskellig i statsamt og kommune, da statsamtet har begge forældre som parter i sagen, mens kommunen ofte kun har den ene af forældrene (forældremyndighedsindehaveren) som part i sagen.

Samarbejdstema - anbragte børn og fastsættelse af samvær:

s. 12:

Anbefaling 1: Statsamt og kommune bør have bedre kendskab til, hvem der fastsætter samvær med børn, der er anbragt uden for hjemmet.

Hvordan: Det bør klart fremgå, at både statsamt og kommune kan fastsætte samvær med børn anbragt uden for hjemmet (forkortet JL).

JL: De gældende regler er omtalt i rapporten, s. 60.

Samarbejdstema - iværksættelse af børnesagkyndig undersøgelse i en social sag:

s. 16:

Anbefaling: Da kommunens undersøgelse som udgangspunkt er mere bred og generel, bør en fælles undersøgelse foregå i kommunens regi, men således at samværet og samværsforælderen også involveres.....

Hvordan: Det tydeliggøres... at kommunen skal være opmærksom på samværet og samværsforælderen i sager med børn, hvis forældre ikke lever sammen.

Kompleksitet

s. 25.

Projektet har vist, at der i en stor del af sagerne er tale om udsatte og truede børn, hvor forældrene samtidig har alvorlige problemer. Børnenes situation har i disse sager været det primære arbejdsma.....

I øvrigt var de fleste børn i projektet generelt præget af alvorlige samspilsproblemer og af forældre, der er socialt svagt funderet med misbrugsproblemer, psykiske problemer eller andre sociale problemer, f.eks. arbejdsløshed.

Hertil kommer, at forældrene typisk er i alvorlig konflikt med hinanden om børnene, herunder om opdragelse, og tillige har væsentlig forskellig opfattelse af og forståelse for børnenes problemer og situation.

Generelt om sagsbehandlingen - kommunen:

s. 33

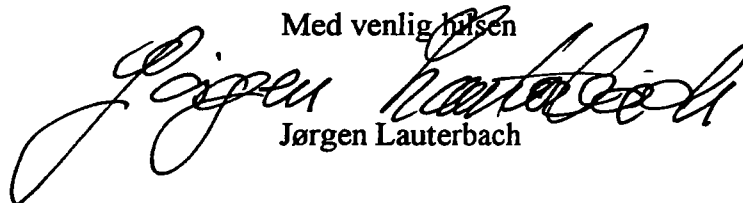
En anden væsentlig forskel mellem statsamtets og kommunens sager er, at kun forældremyndighedsindehaveren er part i den sociale sag. Dette indebærer bl.a., at den forælder, som ikke har del i forældremyndigheden, ofte ikke inddrages i den sociale sag, hvor kommunens fokus alene er på barnet og forældremyndighedsindehaveren.

Som det fremgår, er kontakten mellem barnet og den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, et sårbart punkt, ikke mindst ved anbringelser. Jeg vil derfor pege på betydningen af, at også denne forælders ressourcer, hvor det er muligt, inddrages som en del af det netværk, der kan støtte og medvirke til at imødekomme barnets behov bedst muligt.

Jeg skal medgive, at der ofte kan være tale om komplicerede og vanskelige sager, som det f.eks. fremgår af afsnittet ovenfor om kompleksitet. Undertiden vil der være behov for særlige støtteforanstaltninger, som det er nævnt i forbindelse med rådgivning.

Jeg skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at jeg i forbindelse med et projekt, hvortil der i 1989-90 blev ydet støtte af Socialministeriets Udviklingsmidler har peget på betydningen af kommunikationen mellem de tidligere partnere, og at en forbedring heraf i nogle tilfælde kun kan opnås ved, at en neutral 3. person i en periode går ind i "sagen" som støtteperson, bisidder og/eller formidler.

Med venlig hilsen

Jørgen Lauterbach

Dette høringssvar er sendt såvel pr. post som pr. e-mail til dpneh@sm.dk

145

Grethe Håkansson

Fra: Socialministeriet**Sendt:** 4. august 2004 14:04**Til:** Kt. for Børn, Unge & familie, Socialministeriet**Emne:** VS: Høring om retssikkerhed og administration (anbringelsesreform)

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Lone Krag [mailto:lokr@im.dk]**Sendt:** 4. august 2004 14:03**Til:** Socialministeriet**Emne:** Høring om retssikkerhed og administration (anbringelsesreform)**Til Socialministeriet**

Socialministeriet her med mail af den 11. juni og den 1. juli 2004 anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform).

Indenrigs- og Sundhedsministeriets høringssvar fremgår af det indsatte dokument:

<<Svar SM lov om social service mv. 040804.doc>>

Med venlig hilsen

Lone Krag

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Sekretariatet

Slotsholmsgade 10-12

1216 København K

Tlf.: 33 95 56 50

E-mail: lokr@im.dk

- 5 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

217-512

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K.

Dato: 4. august 2004
Kontor: Sekr.
J.nr.: 2004-090/07-140
2004-090/07-145
Sagsbeh.: lokr
Fil-navn: Svar SM lov om social service
mv. 040804.doc

Høringer om forslag til Lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Socialministeriet har i mail af den 11. juni 2004 vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform) og i mail af den 1. juli 2004 om forslag til Lov om ændring af lov om social service (Pligt til at udarbejde handleplaner for unge under 18 år med stofmisbrugsproblemer) anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet departement om eventuelle bemærkninger hertil. Der henvises i øvrigt til j.nr. 217-512 og j.nr. 648-489.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets vil i den forbindelse fremkomme med høringssvar vedrørende forslag til Lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område:

Vedrørende regeludstedelse mv. i forhold til kommunerne

Til §1, nr. 1 i lovforslaget:

Socialministeriet har den 27. juni 2004 telefonisk oplyst, at det er hensigten med den ny bestemmelse om udarbejdelse af en sammenhængende børnepolitik, at den enkelte kommunalbestyrelse skal tage stilling til den prioritering af indsatsen for børn og unge med behov for særlig støtte, der foretages i den pågældende kommune.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der som udgangspunkt er fri adgang til delegation inden for den kommunale organisation.

Det forhold, at en kompetence i lovgivningen er tillagt kommunalbestyrelsen, er som udgangspunkt alene udtryk for, at opgaverne skal løses i kommunalt regi. Kommunalbestyrelsen har således som udgangspunkt mulighed for at delegere udøvelsen af sin kompetence til udvalg og den kommunale administration.

Kommunalbestyrelsen er dog afskåret fra at overlade udøvelsen af sin kompetence til udvalg og den kommunale administration, hvis andet er fastsat eller forudsat i lovgivningen.

Ved udarbejdelse af regler, der overlader en beslutningsret til kommunalbestyrelsen, er det vigtigt at tage stilling til, om der er tale om et kommunalt anliggende af en sådan særlig karakter, at kommunalbestyrelsen selv skal træffe beslutning vedrørende det pågældende anliggende. Såfremt det undtagelsesvis er hensigten, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning i et møde, bør dette fremgå af lovteksten.

Der kan henvises til Indenrigs- og Sundhedsministeriets vejledning om regeludstedelse i forhold til kommunerne, 2001, pkt. 4.1.7. Vejledningen er tilgængelig på ministeriets hjemmeside www.im.dk.

I forlængelse heraf skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet foreslå følgende formulering af nyt stk. 2 til § 4 i lov om social service:

"Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik, der har til formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal udformes skriftligt og vedtages af kommunalbestyrelsen i et møde. Den sammenhængende børnepolitik skal offentliggøres."

Til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.8 Implementering og kontrol, side 18, 3. afsnit:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal foreslå, at "det politiske og ledelsesmæssige niveau i kommunen" ændres til "kommunalbestyrelsen og den administrative ledelse i kommunen".

Til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, §1, nr. 1, side 20-21:

I det omfang formuleringen af forslaget til § 4, stk. 2, i lov om social service ændres som foreslået, bør det tillige af bemærkningerne til bestemmelsen fremgå, at det er kommunalbestyrelsen, der udarbejder den sammenhængende børnepolitik og vedtager denne i et møde.

Vedrørende statsamterne/de sociale nævn

Til §1, nr. 11 i lovforslaget:

Af den gældende § 47, stk. 1, i serviceloven fremgår det, at det sociale nævn kan træffe afgørelse om, at der skal iværksættes en undersøgelse, og pålægge kommunen at gennemføre denne.

Ifølge den foreslåede formulering af § 47, stk. 1, har nævnet kompetence til at træffe afgørelse om

- at der skal iværksættes en undersøgelse (uændret)
- at der skal finde en samtale sted med barnet eller den unge (nyt)
- at der skal udarbejdes en handleplan (nyt)
- at en handleplan skal revideres (nyt)

Af nugældende § 47, stk. 2, fremgår det, at hvis der er behov for foranstaltninger og kommunen undlader at iværksætte disse, kan nævnet pålægge kommunen at træffe en afgørelse eller en foreløbig afgørelse om foranstaltninger og pålægge kommunen at gennemføre afgørelsen.

I den foreslåede formulering af § 47, stk. 2, siges, at hvis der er behov for foranstaltninger og kommunen undlader at iværksætte disse *i fornødent omfang* kan nævnet pålægge kommunen at træffe en afgørelse eller en foreløbig afgørelse om foranstaltninger.

Til §1, nr. 44 i lovforslaget:

Af nugældende § 122 i serviceloven fremgår det, at afgørelser efter § 55, stk. 1, og § 57, stk. 2, af forældremyndighedens indehaver eller den unge, der er fyldt 15 år, kan indbringes for det sociale nævn.

Nugældende § 55, stk. 1, vedrører kommunens valg af anbringelsessted (herved forstås anbringelsestype), ændring af anbringelsessted, behandling, uddannelse m.v. under opholdet.

Nugældende § 57, stk. 2, vedrører kommunens afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kontakten.

Af anbringelsesreformens § 122, stk. 1, fremgår det, at afgørelser om valg af anbringelsessted (*også konkret*) og ændret anbringelsessted efter § 55, stk. 1 og 3 kan indbringes for det sociale nævn af barnet eller den unge, *der er fyldt 12 år*, samt af forældremyndighedsindehaveren.

Af anbringelsesreformens § 122, stk. 2, fremgår det, at afgørelser om behandling, uddannelse, *samvær med personer fra netværket m.v.*, jfr. § 55, stk. 3, samt afgørelser om samvær og kontakt efter § 57, stk. 2, kan indbringes af den unge, der er fyldt 15 år eller af forældremyndighedens indehaver.

Anbringelsesreformens § 55, stk. 1, vedrører kommunens valg af *konkret* anbringelsessted.

Anbringelsesreformens § 55, stk. 3, vedrører kommunens afgørelse om ændret anbringelsessted, behandling, uddannelse, *samvær med personer fra netværket m.v.* under opholdet.

Anbringelsesreformens § 57, stk. 2, vedrører kommunes afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kontakten. Det tilføjes som et 5. pkt., *at kommunen kan tilbyde forældre og den unge, der er fyldt 15 år, at samværet mellem forældre og barnet eller den unge skal støttes ved, at der er en 3. person til stede.*

Ændringernes betydning for de sociale nævn

De foreslåede ændringer af servicelovens § 47 har til formål at øge fokus på nævnenes kompetence til at tage sager op af egen drift. Efter forslaget får nævnene som noget nyt mulighed for at tage stilling til, om der skal foretages en samtale med barnet eller den unge, om der skal udarbejdes en handleplan, eller om en handleplan skal revideres.

Af de foreslåede ændringer i § 122, jfr. §§ 55, stk. 1 og 3, og 57, stk. 2, er den væsentligste, at også afgørelser om *det konkrete anbringelsessted* af barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, samt af forældremyndighedsindehaveren kan indbringes for det sociale nævn.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har haft lovforslaget til høring i Foreningen af Statsamtmand. Foreningen anser det som sandsynligt, at der vil blive tale om en del flere klagesager for de sociale nævn. Dette skyldes de skærpede krav til kommunernes sagsbehandling, herunder indholdet af undersøgelse og handleplan og tidsfrist for gennemførelse af undersøgelse, og at der nu vil kunne klages over kommunernes afgørelser om det konkrete anbringelsessted. Hertil kommer, at der bliver tale om et antal kommunale afgørelser efter de nye regler om netværksanbringelse og om fastholdelse af kontakt og krav på orientering m.v., og at en del af disse afgørelser må forventes at blive påklaget.

Endeligt får de sociale nævn som påpeget nu mulighed for at tage stilling til flere spørgsmål omkring kommunernes afgørelser, jfr. servicelovens § 47.

Spørgsmålet om økonomiske og administrative konsekvenser for de sociale nævn er rejst overfor Socialministeriet, der dog ikke umiddelbart har kunnet redegøre for den forventede aktivitetsforøgelse i kommunerne og i de sociale nævn. Socialministeriet har dog tilkendegivet, at der forventes en meraktivitet i de sociale nævn, og at de økonomiske og administrative konsekvenser afspejler dette. Der skulle efter det oplyste være afsat et beløb til de sociale nævn under de samlede økonomiske og administrative konsekvenser i lovforslaget. Dog primært fra 2006 og frem, hvorfor der forventes en afklaring af de økonomiske og administrative konsekvenser for de sociale nævn på Finansloven 2006.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil naturligvis helst hurtigst muligt afklare de økonomiske og administrative konsekvenser af merbelastningen af de sociale nævn, sådan at bemærkningerne kan tages med særskilt i lovforslaget. Dette vil være gavnligt også af hensyn til planlægning og igangsætning af reformens ændrede aktiviteter.

Med venlig hilsen

Lone Krag

Børnerådets kommentarer til høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform).

Indledende bemærkninger:

Børnerådet hilser reformen velkommen og ser heri grundlag for en generel styrkelse af indsatsen overfor børn og unge med behov for særlig støtte, samt styrkelse af deres retssikkerhed.

Rådet finder det positivt, at de seneste års forskningsresultater, samt de professionelle, børneorganisationernes og tidligere anbragte børns erfaringer og synspunkter har fundet genklang på det politiske niveau.

Set fra barnets perspektiv skal vi især fremhæve følgende punkter, hvor denne reform har mulighed for at gøre en forskel for børn, den kan

- skabe større kontinuitet i det anbragte barns liv,
- styrke en tidlig opsporing af børn med særlige behov gennem øget opmærksomheden på søskende,
- øge inddragelsen af barnet,
- styrke relationer til familie og netværk,
- styrke skolegang og uddannelse,
- styrke barnets og den unges retssikkerhed,
- styrke information til barnet.

Børnerådet har på nogle punkter gerne set en yderligere styrkelse af barnets retsstilling, af dets relationer til voksne, af tidlig opsporing o.a., hvilket vi nærmere vil gøre rede for i vores konkrete kommentarer.

Kommentarer til lovforslagets generelle bemærkning.

Ad. Formål og principper.

Børnerådet er meget tilfreds med den klare markering af at, det afgørende pejlemærke for reformen er barnets bedste, samt at en anbringelse uden for eget hjem skal bidrage positivt til at hjælpe barnet videre.

Reformen markerer samlet set en erkendelse af, at kommunerne generel set ikke selv har kunnet løfte opgaven i forhold til børn og unge med særlige behov. Reformen indeholder en række initiativer i form af krav til tidsfrister, rammer for sagsbehandlingen, kontrol af sagsbehandling m.m., som Børnerådet håber, vil styrke den samlede indsats.

Børnerådet har tidligere anbefalet brug af "barndomsanbringelser", jf.

Børnerådets pjece "Anbringelse til barnets bedste" og ser frem til at denne og de andre nævnte problemstillinger bliver behandlet mere dybdegående gennem et udredningsarbejde. Vi skal her gøre opmærksom på Børnerådets forslag om, at alle anbragte børn tildeles deres egen tillidsperson, jf. notatet "Børnerådets forslag til styrkelse af anbragte børn og unges klageadgang" af 11. oktober 2003. Notatet er vedlagt, men findes også på www.boereraadet.dk/sw203.asp

I lovforslaget styrkes børn og unges klagemuligheder og Børnerådet støtter de konkrete forslag i lovforslaget. Rådet mener imidlertid at børn og unges klageadgang kan styrkes yderligere. Børnerådet foreslår bl.a. at børn bør have partsstatus fra de er 12 år. Dette og en række andre forslag til styrkelse af anbragte børns klageadgang fremgår af det vedlagte notat.

Ad. 3.1. Tidlig indsats.

Det er en stor landvinding, at kommunerne nu forpligtes til at udarbejde en sammenhængende børnepolitik. Det har Børnerådet argumenteret for gennem en årrække og ser som et vigtigt redskab til at skabe sammenhæng mellem normalsystemet og den særlige indsats.

Børnerådet vil foreslå, at der i vejledningen henvises til, at den kommunale børn og unge-politik skal leve op til FN's Børnekonvention. Danmark kan kun leve op til konventionen, hvis ikke kun regler, men implementering af regler lever op til konventionen og her spiller kommunerne en afgørende rolle. Derudover udgør konventionen i sig selv et godt redskab i udviklingsarbejdet med en børne- og unge-politik.

Tidlig og hurtig indsats er alt afgørende. Børnerådet ser imidlertid forslaget om kommunernes pligt til at kvittere for en underretning, som et forslag der alene bringer kommunerne i overensstemmelse med god forvaltningsskik. En hurtig indsats kræver hurtig handling, bl.a. som reaktion på en indberetning.

Ad. 3.2 Undersøgelser og handleplaner.

En opstilling af de områder som §38-undersøgelsen som minimum skal indeholde, vil styrke § 38 undersøgelserne. I opstillingen af punkter som § 38 undersøgelsen skal beskæftige sig med mangler imidlertid et punkt om daginstitutionen. Er barnet under skolealderen er det relevant, at §38-undersøgelsen inddrager, hvordan barnet fungerer socialt og udviklingsmæssigt i daginstitutionen.

Det er absolut en styrkelse at barnets sociale-og faglige forhold i skolen kommer mere i fokus for børn i skolealderen.

Tidlig opsporing af børn med behov for særlig støtte kan styrkes yderligere, ved at gå gennem forældrenes problemer.

Børnerådet vil foreslå, at de offentlige myndigheder forpligtes til at undersøge børnenes forhold i forbindelse med en social indsats overfor voksne med problemer af psykisk karakter, med alkohol- eller narkoproblemer, eller som er kriminelle. Vi ved at børn som vokser op i familier med disse problemer er særlig udsatte.

Endvidere vil vi benytte lejligheden til at gøre opmærksom på behovet for en aktiv tilsyns-indsats fra kommuner, hvori der er placeret fængsler.

Børnerådets oplysninger om de vilkår, hvorunder børn opholder sig i fængsler sammen med deres fængslede forældre, vækker bekymring. Det gælder både de 0-3 årige, som kan følge deres forældre i fængsel og børn som er på besøg i timer eller hele week-ender.

Ad. Måltrettet indsats for de store børn.

Børnerådet vil gøre opmærksom på at kommentarerne i lovforslaget til dette punkt, især retter sig til børn som anbringes sent i barndommen. Anbringelsen bryder også sammen i teenager årene for børn som er anbragt tidligere. Vi efterlyser her en større følsomhed fra de sociale myndigheder side overfor ændringerne i behov hos de anbragte unge, således at forholdene løbende kan ændres og tilpasses uden store brud og dramatiske kontaktbrud. Her vil lovforslagets styrkelse af kontakten mellem det anbragte barn og sagsbehandleren kunne spille en vigtig rolle.

Ad. 3.3. Inddragelse.

Lovforslaget bidrager til en forsat udvikling af inddragelse af børn i sager der vedrører dem selv. Børnerådet hilser denne udvikling velkommen.

Børnerådet støtter også et hvert initiativ, som kan bygge på resurser i familie og netværk omkring barnet. Det er vigtig for rådet at understrege at disse initiativer og metoder bør være en mulighed, så der bygges på reelle resurser og ikke fiktive resurser. Man skal ikke presse en indsats ud af en familie, hvor resurserne ikke findes. Det kan få utilsigtede virkninger for det involverede barn.

Ad. 3.4. Foranstaltninger.

Sammenhæng mellem undersøgelse af barnets forhold og handleplan er en vigtig forudsætning for etablering af en frugtbar indsats. Ligeledes er det vigtigt at viften af støttemuligheder ikke er begrænset, men alene tager udgangspunkt i det enkelte barns behov. Børnerådet støtter tankerne bag forslagene.

Ad. 3.5. Anbringelse.

Børnerådet finder det helt afgørende med et øget fokus på uddannelsen af plejefamilier og ikke mindst netværksfamilier. Det gælder også forslaget om at give kommunerne en større forpligtelse til at spille en aktiv rolle i forebyggelse og afhjælpning af problemer mellem plejefamilie og forældrene.

Ad. Klage over anbringelsessted.

Her bliver børn og unges rettigheder styrket, idet området for deres klageadgang bliver bredere og børn ned til 12 år tildeles retten til at klage. Børnerådet byder denne udvidelse af børns rettigheder velkommen. Børnerådet finder imidlertid, at børn og unge også bør kunne klage over hjemtagelse. Har et barn eller en ung f.eks. været anbragt gennem en årrække hos den samme plejefamilie og her etableret et godt liv med gode nære relationer, skal barnet/den unge kunne klage over en hjemtagelse, der ikke lever op til barnets bedst. Problemstillingen kan evt. inddrages i udvalgsarbejdet om permanent anbringelse m.m.

Ad. Netværksanbringelser og kontakt til personer fra netværket.

Børnerådet finder det positivt, at viften af anbringelsesmuligheder udvides med netværksanbringelser og Rådet vil fremhæve lovforslagets pointering af, at det konkrete valg af en netværksanbringelse skal tage udgangspunkt i barnets bedste. Udover en styrkelse af indsatsen tilsigter reformen også en styrkelse af udgiftsstyringen på området. Der vil være forskel i den kommunale udgift til en netværksanbringelse og en almindelig plejefamilieanbringelse, så i det lys er det vigtigt med en skærpet opmærksomhed på, at netværksanbringelser ikke udvikler sig til "discountanbringelser".

Børnerådet er af den overbevisning, at det for en række børn vil være positivt at styrke muligheder for at understøtte deres relationer til familie og netværk under anbringelsen.

Ad. Anbragte børns skolegang.

Børnerådet finder det i barnets interesse, at dets skolegang kommer mere i fokus, som det gør ved dette forslag. Det er imidlertid vigtigt, samtidig at have for øje, at barnets personlige problemer i anbringelsesøjeblikket kan pege på særlige behov, som efterfølgende ændres. Dette kræver fleksible ordninger.

Ad. 3.6. Udslusning og efterværn.

Børnerådet kan give sin fulde støtte til den påtænke styrkelse af efterværnet, men vil derudover henlede opmærksomheden på den gruppe af unge, som i 16-års alderen anbringes på eget værelse med støtte. Børnerådet set et behov for, at en fortsat støtte til den gruppe medtænkes i forslagene til styrkelse af efterværnet. Der kunne findes en løsning på problemet i Børnerådets forslag om tildeling af en tillidsperson til alle anbragte børn.

Ad. 3.7. Dokumentation og opfølgning.

Børnerådet er meget positiv overfor de forskellige tiltag til bedre planlægning og opfølgning i den enkelte sag. Vi skal specielt fremhæve ønsket om at skabe bedre kontakt mellem det anbragte barn og sagsbehandleren. Anbragte børn og unge har gennem egne fortællinger og gennem forskning tydeliggjort et behov for barnet og vigtigheden heraf for sagsbehandlingen.

At ændre kravet om opfølgning på anbringelsen fra hver 6. måned til en gang om året, kan Børnerådet principielt tilslutte sig på de beskrevne præmisser.

Dog ser rådet et problem, idet personale udskiftningerne i socialforvaltningerne sker så tit, at det for mange børn vil være således, at hvert besøg foretages af en ny sagsbehandler. Det er en problemstilling lovforslaget eller vejledningen må forholde sig til. Tildeling af en tillidsperson, jf. Børnerådets notat, vil kunne kompensere for dette problem.

Børnerådet har også bemærket sig initiativerne til øget opsamling og evaluering på tværs af sagerne på såvel lokalt som nationalt plan.

At. 3.8. Implementering og kontrol.

Det er et vigtigt bidrag til udvikling af kvaliteten i den kommunale sagsbehandling, at de sociale nævns og Ankestyrelsens kompetence til at tage sager op af egen drift styrkes. Ligeledes at der fremover vil blive gennemført flere praksisundersøgelser.

M.h.t. sager der tages op af egen drift mener Børnerådet imidlertid, at det er uklart hvilken form og hvilken retsvirkning en påtale fra nævnene og Ankestyrelsen vil få.

Kommentarer til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Ad. Pkt. 1.

Når det kommer til forebyggelse og tidlig opsporing har sundhedsplejersken en helt særlig rolle og bør derfor nævnes i kommentarerne til lovforslagets pkt. 1 og i den efterfølgende revision af vejledningen. Udover, at sundhedsplejersken vurderer det lille barns generelle trivsel, ser hun også forældre og barn i de hjemlige rammer. Forskning har f.eks. vist, at i en lang række af familier, hvor der foregår mishandling af børn, føler moren sig deprimeret. Ud fra et forebyggelsesperspektiv har sundhedsplejersken en vigtig rolle at spille her.

Ad. Pkt. 3.

Jf. ovenfor Børnerådets kommentarer til 3.2: Barnets sociale og udviklingsmæssige forhold i daginstitutionen mangler i opstilling af de områder, som §38-undersøgelsen, som minimum skal indehold.

Ad. Pkt. 4.

§40. Stk. 2

Da udgangspunktet for indsatsen er barnets bedst og det som følge heraf alene er det enkelte barns behov, som må være styrende for valg af indsats, foreslår Børnerådet, at udtrykket "mindst indgribende formålstjenlige foranstaltning erstattes af "mest formålstjenlige foranstaltning".

Ad. Pkt. 17.

§55. Stk. 2.

Jf. ovenfor kommentarer til 3.7 vedrørende kontakt mellem barn og sagsbehandler.

Den løbende kontakt mellem sagsbehandler og barn bør også sikre ved, at barnet har tilf. nr. til sagsbehandleren og at barnet øjeblikkelig orienteres ved ændring af sagsbehandler. Børnerådet vil også foreslå, at Socialministeriet i vejledningen om særlig støtte til børn og unge giver eksempler på emner, der som minimum bør indgå i samtalen.

Ad. Pkt. 23.

§ 58.

Børnerådet er meget positiv over for, at der ifølge forslaget, skal finde en samtale sted med barnet i forbindelse med alle afgørelser om foranstaltninger. Men er også enig i understregningen af, at barnet ikke skal tage ansvar for beslutningerne. Som en naturlig afslutning på et sådan forløb, finder rådet det naturligt, at afgørelsen forklares for barnet. Både når barnets egen holdning følges og når det ikke gør det. Børnerådet foreslår at dette indføres i bemærkningerne til lovforslaget.

Ad. Pkt. 24

§58 a.

Jf. kommentarer under pkt. Ad. Pkt. 3, bør handleplanen også forholde sig til temaet barnets forhold i daginstitution.

Ad. Pkt. 29

§60, stk.2

Børnerådet har tidligere overfor socialministeren påpeget det ulogiske i, at unge med partsstatus ikke fik tilbudt gratis advokatbistand i alle sager, hvor der træffes tvangsmæssige afgørelser. Rådet hilser derfor forslaget velkommen.

Under forudsætning af, at loven ikke allerede giver de 15. årige gratis advokatbistand i forbindelse med hjemtagelse mod den unges ønske, bør de have samme ret i disse sager.

Ad. Pkt. 44.

Børnerådet er positive over for forslaget, der giver store børn på 12 år og derover ret til at klage over valg af anbringelsessted og ændring af anbringelsessted. Rådet mener imidlertid, at de også bør have ret til at klage over hjemtagelse, jf. kommentarer ovenfor under pkt. Ad. 3.5 Anbringelse. Rådet har også bemærket fremhævelsen af, at barnet skal kunne rejse klagen for sagsbehandleren. Det er helt i overensstemmelse med Børnerådets forslag til styrkelse af børns muligheder for at udøve deres klageret jf. det vedlagte notat.

Ad. lovforslagets §3 om ikrafttrædelse m.m.

Ad. Stk. 3

Ved ikke at stille krav om revision af handleplaner udarbejdet før 1. januar 2006, finder Børnerådet at mange børn ikke vil få glæde af de påtænkte forbedringer. En stor gruppe børn vil i mange år køre med svage handleplaner eller ingen. Børnerådet foreslår derfor, at alle handleplaner udarbejdet efter 1. januar 2005 skal revideres. Og for igangsatte foranstaltninger i 2005 skal der udarbejdes handleplaner. Så snart loven er vedtaget, vil kommunerne kende reglerne, som træder i kraft 1. januar 2006, og vil allerede i løbet af 2005 kunne starte tilpasningen til de kommende regler.

Afslutningsvis skal Børnerådet understrege, at en vigtig forudsætning for, at styrkelsen af børn og unges retssikkerhed og øget inddragelse skal fungere, er at børn og unge selv er vel informeret.

Med venlig hilsen

Klaus Wilmann, formand

Bente Ingvarsen, sekretariatschef

Socialministeriet
Att.: Kirsten á Rogvi
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato 6. august 2004
Vor ref. 056.15.5/HK/cpe
Deres ref
Afdeling Formanden

Vedr.: Anbringelsesreformen.

PTU har med interesse gennemgået lovforslaget med tilhørende bemærkninger.

Regelforbedringen og den øgede retssikkerhed kan PTU kun tilslutte sig med tilfredshed.

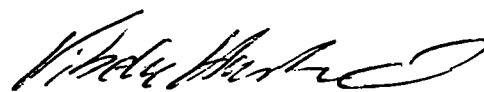
PTU er enig med DSI i, at det er dybt betænkeligt og yderst beklageligt, at hele handicapaspektet synes at være forbigået. Dette bør der gøres noget ved.

Uanset om anbringelse uden for hjemmet af et barn med handicap sker med eller uden forældrenes samtykke, har barnet krav på ikke at blive stillet ringere, end hvis forældrene selv havde kunnet magte opgaven. Hovedhensynet i alle anbringelsessager er jo hensynet til barnets tarv, dets sundhed og udvikling, jf. Børnekonventionens artikel 23 og FN's Standardregler om lige muligheder for mennesker med handicap. Reglerne og vejledningen bør gennemskrives på ny med dette hensyn for øje.

PTU kan i den forbindelse både tilslutte sig og henholde sig til DSI's hørings svar.

Med venlig hilsen

Holger Kallehaug
Landsdommer
Formand

Vibeke Haslund
Direktør

- 9 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

Fra: Socialministeriet
Sendt: 5. august 2004 12:24
Til: Kt. for Børn, Unge & familie, Socialministeriet
Emne: VS: Høringssvar vedr. anbringelsesreformen

Høringssvar
edrørende udkast ..

-----Oprindelig meddelelse-----
Fra: Lotte Pihl Andersen, LOA [mailto:LOA@ARF.DK]
Sendt: 5. august 2004 09:13
Til: Socialministeriet
Emne: Høringssvar vedr. anbringelsesreformen

Til Socialministeriet

Vedlagt Amtsrådsforeningens høringssvar vedr. lovforslag om anbringelsesreformen.

Med venlig hilsen

Lotte Pihl Andersen

Amtsrådsforeningen
Dampfærgevej 22
2100 København Ø

Telefon direkte 3529 8216
Telefon omstilling 3529 8100
Fax 3529 8300
www.arf.dk

Officiel post bedes sendt til arf@arf.dk

<<Høringssvar vedrørende udkast til lovfor.DOC>>

- 5 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

05-08-2004
J.nr. 156-328817
Sagsbehandler
Lotte Pihl Andersen
Tel. 3529 8216
E-mail: loa@arf.dk

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform)

Amtsrådsforeningen har modtaget lovforslag om Anbringelsesreformen til høring med svarfrist den 05-08-2004.

Amtsrådsforeningen har gennemgået materialet og har følgende bemærkninger:

- Foreningen er positiv overfor indholdet i lovforslaget om Anbringelsesreformen. Amtsrådsforeningen har særligt hæftet sig ved intentionerne bag de nye krav til § 38 undersøgelsen, samt at disse krav videreføres til handleplanen. Amtsrådsforeningen har også hæftet sig ved sammenkoblingen til undervisningsområdet i forbindelse med en beslutning om anbringelse udenfor hjemmet.
- Reformforslaget retter sig i høj grad mod sagsbehandlingen i kommunerne samt mod børn og unge fra familier med sociale- og adfærdsmæssige problemer. Det bør overvejes om reformforslaget i tilstrækkeligt omfang tager højde for de problemer, som relaterer sig til børn og unge med alvorlige handicaps samt børn og unge med psykiske problemer/lidelser.

Det har ikke været muligt at behandle lovforslaget politisk inden høringssvaret afgives. Der tages derfor forbehold for eventuelle yderligere bemærkninger. Der tages også forbehold for sædvanlig DUT-forhandling.

Amtsrådsforeningen har ikke yderligere bemærkninger.

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø
E-post: arf@arf.dk
Tlf. 3529 8100
Fax 3529 8300

Med venlig hilsen

Lotte Pihl Andersen

157

Grethe Håkansson

Fra: Socialministeriet
Sendt: 5. august 2004 12:24
Til: Kt. for Børn, Unge & familie, Socialministeriet
Emne: VS: Høring om udkast til anbringelsesreform

—Oprindelig meddelelse—

Fra: sgn@bupl.dk [mailto:sgn@bupl.dk]
Sendt: 5. august 2004 09:57
Til: Socialministeriet
Cc: guv@bupl.dk
Emne: Høring om udkast til anbringelsesreform

Hermed fremsendes høringssvar fra Børne- & Ungdomspædagogernes Landsforbund - Forbundet for pædagoger og klubfolk jf. brev af den 11. juni 2004.

Med venlig hilsen
Susanne Gerner Nielsen
BUPL sekretariatet, Blegdamsvej 124
2100 København Ø
sgn@bupl.dk tlf. 35465152 mobil 21214159
fax 35465041

- 5 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 05-08-2004

Deres ref.: 217-512 /Neh

Vor ref.: 78-IT05/20001

Sagsbehandler: GUV/-

Politiske, økonomiske og styringsmæssige forhold (PØS)

Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (anbringelsesreform)

BUPL ønsker at takke for Socialministeriets høring vedrørende forslaget om en anbringelsesreform. BUPL er overordnet enig med Satspuljepartierne i nødvendigheden af en forstærket indsats på dette område og finder generelt, at der er tale om en række gode initiativer.

BUPL har imidlertid hæftet sig ved, at der i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1 er anført, at det bl.a. er vigtigt, at normalsystemet er tilstrækkelig rummeligt til, at der ikke sker en u hensigtsmæssig udstødelse af børn og unge med vanskeligheder.

BUPL vil anbefale, at der i stedet lægges vægt på, at normalsystemet, både formelt og reelt, er udrustet ressourcemæssigt og kompetencemæssigt til at rumme børn og unge med vanskeligheder.

BUPL ønsker i den forbindelse at understrege behovet for, at også personalet i daginstitutionerne får del i de midler, der er afsat til undervisningsinitiativer i forbindelse med reformens gennemførelse. Det fremgår af de almindelige bemærkninger til forslaget under pkt. 3.8, at der er behov for bedre uddannelse og mere viden. For at sikre helhed og kvaliteten i barnets sammenhængende forløb, vil det derfor være afgørende at visse kurser tilrettelægges specifikt i forhold til det personale, der konkret arbejder med det enkelte udsatte barn og deres familier i dagtilbuddene.

I de almindelige bemærkninger er det tillige anført, at dagtilbuddene aktivt skal være med til at forberede barnet på overgangen til skolen.

BUPL er enig i disse betragtninger. BUPL skal i den forbindelse understrege vigtigheden af, at de enkelte kommunale strukturer sikrer en facilitering af denne indsats. Der tænkes her på mulighederne for at præcisere de enkelte daginstitutioners tilhørsforhold til et antal afgrænsede skoler i et lokalområde. Det vil fremme de enkelte institutioners muligheder for et tæt

samarbejde med relevante skoler. Visse kommuner har allerede gode erfaringerne med en sådan praksis.

Videre i afsnittet peges der på behovet for at formidle viden og erfaringer om et barns situation fra dagtilbud til dagtilbud, eller fra dagtilbud til skole. BUPL skal her pege på vigtigheden af, at disse oplysninger generelt set bruges på sammenhænge og kontinuitet og helst forudsætter viden om barnets særlige ressourcer, potentialer og kompetencer.

BUPL ønsker således at pege på den faldgrube der ligger i, at barnet belastes af en relativ tung og negativ institutionel bagage, som kan medvirke til en stigmatisering af barnet. Oplysningerne fra daginstitutionerne skal derfor bygge på de gode egenskaber og karakteristika, som barnet er i besiddelse af, og som en ny institution med fordel kan bygge videre på.

Udover disse mere generelle kommentarer ønsker BUPL at pege på, at der i bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 10, stk. 4 er angivet, at det følger af formålsbestemmelserne, at en revision af en handleplan så vidt muligt skal ske i samarbejde med barnet/den unge og forældremyndighedsindehaveren. BUPL skal foreslå, at dette mere udtrykkeligt fremgår af den foreslåede bestemmelse, idet man ellers kan frygte, at opmærksomheden overfor dette formål ikke iagttages og efterleves i det ønskede omfang.

Vedrørende forslagets § 2, nr. 1 åbnes der nu for muligheden for at indhente oplysninger hos myndigheder, også uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, i forbindelse med undersøgelser af barnet og familiens forhold. BUPL skal blot gøre opmærksom på, at pædagoger i sådanne situationer optræder i en dobbeltrolle – dels som tillidspersoner og rådgivere for forældre i forhold til deres børn, og dels som kontrollanter. Når og vis en kommune vælger at indhente disse oplysninger uden samtykke, bør dette skisma have for øje.

Ifølge forslagets § 3, nr. 1, stk. 2 pålægges kommunerne først at udarbejde en sammenhængende børnepolitik et år efter lovens ikrafttræden. Børnepolitikken er tænkt at øge fokus på den rolle, som fx dagtilbud og skole spiller i den tidlige indsats og at sikre sammenhængen mellem normalsystemet og den særlige sociale indsats.

BUPL finder således, at der er forudsat så stor overensstemmelse mellem kommunes børnepolitik, og den administration og praksis der skal etableres i disse sager, at det må være afgørende, at børnepolitikken hurtigst muligt kommer på plads. BUPL skal derfor opfordre til, at kommunerne efter omstændighederne tildeles kortere tid til at udarbejde denne politik fx 6 måneder.

Med venlig hilsen

Gudrun Vinde
Konsulent

Grethe Håkansson

153

Fra: Socialministeriet
Sendt: 5. august 2004 12:26
Til: Kt. for Børn, Unge & familie, Socialministeriet
Emne: VS: Høringssvar fra FOA

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Karen Halling-Illum [mailto:khi001@foa.dk]
Sendt: 5. august 2004 11:41
Til: Socialministeriet
Emne: Høringssvar fra FOA

Hermed høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform).

Med venlig hilsen
Karen Halling-Illum
FOA- <<anbringelsesreform endelig høringssvar.doc>> Pædagogisk sektor

5 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

5.8.2004

Socialministeriet

Bemærkninger til udkast til ændringer af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (anbringelsesreform)

Indledningsvis skal Forbundet af offentligt ansatte udtrykke generel tilfredshed med de foreslåede ændringer. Vi kan tilslutte os lovændringerne, men har dog et par generelle og konkrete bemærkninger.

En stor del af de foreslåede ændringer opstiller nye mere præcise krav til kommunernes håndtering af anbringelsessagerne. Dette kan vi tilslutte os, men vi mener også lovgivningen skal være opmærksom på, om kommunerne har de nødvendige ressourcer og kvalifikationer til at udføre opgaverne. Det har tidligere vist sig, at opstramninger af lovgivningen på dette område ikke har haft den store effekt i kommunerne. Derfor håber vi, at der med de foreslåede ændringer, ikke alene sendes signaler til kommunerne om at øge kvaliteten i anbringelsessagerne, men at det rent faktisk også kommer til at ske.

Lovforslaget fokuserer primært på den forvaltningsmæssige del af indsatsen overfor børn og unge med problemer, her primært i forbindelse med anbringelsessager. Et andet væsentligt element i anbringelsessagerne, er kvaliteten af det arbejde der udføres på anbringelsesstederne.

Vi kunne ønske os, at der også lovgivningsmæssigt, blev stillet mere præcise krav til anbringelsesstedernes virksomhed.

Vi skal blot kort nævne, at der efter vor opfattelse, er et stort behov for at styrke sammenhængen mellem uddannelse, forskning og praksis. Anbringelsesstederne er generelt ikke gearret til, at opsamle de mange gode praksisrelaterede erfaringer og kompetencer, og via forskning og uddannelse, at videreformidle disse til deres kollegaer. Mindre projekter i KABU regi vil styrke området, men der mangler fokus på strategier, der i langt højere grad kan sikre et kvalitetsløft af selve anbringelsesforløbet.

Vi skal endvidere foreslå, at der ses nærmere på muligheden af at anbringe børn/unge i en vis årrække, med henblik på at sikre kontinuiteten i visse anbringelsesforløb.

I forbindelse med anbringelse af små børn – herunder nyfødte – af forældre med massive misbrugsproblemer, og f.eks. psykiske syge, er der i Københavns Kommune, delvist en tradition for, at disse anbringes i familiepleje, med henblik på at varetage deres behov for omsorg og kontinuitet.

I en del af disse sager, hvor der vurderes et behov for at overveje en tvangsadoption, skal vi i stedet foreslå, at der åbnes mulighed for at gennemføre en anbringelse i en vis årrække, således at såvel barnet som anbringelsesstedet har sikkerhed for at anbringelsesforholdet, ikke skal vurderes hvert år.

Konkrete bemærkninger

Punkt 1: § 4, stk. 2

I forhold til bestemmelsen om at der skal udfærdiges en sammenhængende børnepolitik, vil vi gerne have præciseret, at dette bør ske i dialog og samarbejde med de lokale parter, herunder forældreorganisationer, institutioner (skoler/daginstitutioner m.v.) og de relevante faglige organisationer. Dette vil øge muligheden for, at børnepolitikken bliver konkret og handlingsrettet, og vil sikre et ejerskab for alle de parter der skal sikre udførelsen af politikken.

Punkt 10: § 40, stk. 5

Vi kan tilslutte os lovændringen, men kan have tvivl om, i hvilket omfang den vil få praktisk betydning. Det er positivt at der skal tages stilling til det videre forløb **6 måneder før** den unge fylder 18, men vi kan frygte at det, blandt andet på grund af de administrative forhold i kommunerne, vil være vanskeligt at følge op på beslutningerne. Oftest vil indsatsen for en ung over 18 år, foregå i en anden forvaltningsenhed, end der hvor "børnesagen" blev behandlet, ligesom de unge oftest flytter, hvorfor vi kan frygte at "børneakterne" oftest ikke vil være tilgængelig i den nye handleenhed/kommune. Vi skal derfor foreslå at administrationen af denne nye bestemmelse, er et af de områder, som den kommende evaluering af reformen, herunder Ankestyrelsens praksisundersøgelser, vil være meget opmærksom på.

Punkt 13: § 49

Generelt mener vi ikke der er behov for at lave særskilte regler for netværksplejefamilier. Vi skal gøre opmærksom på, at de sparsomme erfaringer med anbringelse i egen familie, peger på at der i disse anbringelsesforløb, også er behov for særlig støtte og supervision.

Vedr. de uledsagede flygtningebørn og unge, der i dag bliver anbragt efter § 64 i serviceloven, mener vi, at det ville være væsentligt bedre, såfremt de også kunne anbringes som en netværksanbringelse efter § 49, da de på den måde sikres et tilsyn.

De uledsagede børn som anbringes hos familie, bliver anbragt efter § 64 i Serviceloven. Dette betyder, at anbringelsen ikke er nogen foranstaltning og efter en godkendelse vil der ikke være noget lovpligtigt tilsyn med disse børn og unge. Det virker uhensigtsmæssigt, fordi nogle af disse familier har så mange egne problemer, og i visse situationer i virkeligheden heller ikke ønsker at få ansvar for en slægtning, at man med rimelighed kan sætte stort spørgsmålstejn ved, om disse familier er egnede til opgaven. Det kan f.eks. være hjemlandets forventninger til dem om at tage sig af en slægtning - som forvaltningerne/kommunerne har svært ved at sige nej til, da en anden anbringelse end hos familien, bliver opfattet som illoyalt overfor den kultur og traditioner, de repræsenterer.

Punkt 17: § 55, stk. 2

Den foreslåede præcisering af, at kommunen "mindst én gang om året" skal tale med barnet/den unge under besøg på anbringelsesstedet, er ikke tilstrækkelig, hvis kvaliteten i anbringelsessagerne skal forbedres. Vi forventer at kommunerne i dag har en tættere kontakt, - til såvel anbringelsessted, som de børn/unge der er anbragt der. Vi skal derfor foreslå at bestemmelsen ændres, således at kommunen skal tale med barnet/den unge mindst én gang halvårligt.

Punkt 42: § 62 a, stk. 6

Vi er enige i forslaget intentioner om at den unge, får mulighed for at bibeholde kontakten til et tidligere anbringelsessted, for eksempel i forbindelse med højtider m.v. Vi mener dog også at der er en risiko for, at bestemmelsen ikke vil have den store virkning, da der ikke i bemærkningerne er taget stilling til hvorvidt det er en ret den unge har, samt under hvilke rammer (herunder økonomiske) det skal foregå. Vi vil foreslå at det præciseres, hvorledes der kan indgås aftaler, såfremt den unge og anbringelsesstedet ønsker at opretholde kontakten.

Punkt 44, § 122

Det bør måske præciseres, at der i forhold til en afgørelse om, at et barns anbringelsessted skal ændres på baggrund af, at forældremyndighedsindehaveren ikke kan samarbejde med anbringelsesstedet, altid skal tages specielt hensyn til barnets tarv. Barnet kan jo have det rigtigt godt i døgninstitutionen/plejefamilien. Barnet må således være i centrum.

Med venlig hilsen

Ruth Nielsen
Sektorformand
FOA Pædagogisk sektor

Papirudgave sendes pr. post.

152

Grethe Håkansson

Fra: Socialministeriet**Sendt:** 5. august 2004 12:24**Til:** Kt. for Børn, Unge & familie, Socialministeriet**Emne:** VS: Høringssvar fra LFS

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Niels Andersen [mailto:na004@FOA.DK]**Sendt:** 5. august 2004 11:31**Til:** Socialministeriet**Emne:** Høringssvar fra LFS

<<endelig høringssvar.doc>> Herved følger høringssvar fra LFS til udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform). Ønsker ministeriet en uddybning af vore synspunkter, står vi naturligvis til rådighed. LFS organiserer blandt andet pædagoger på børne-unge institutioner, Hjemme Hos pædagoger og Børne Unge konsulenter i Københavns kommune.

Med venlig hilsen

Ulla Baggesgaard Niels Andersen

- 5 AUG. 2004

2. Kt. J.nr

5.8.2004

Socialministeriet

Bemærkninger til udkast til ændringer af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (anbringelsesreform)

Indledningsvis skal LFS udtrykke generel tilfredshed med de foreslåede ændringer. Vi kan tilslutte os lovændringerne, men har dog et par generelle og konkrete bemærkninger.

En stor del af de foreslåede ændringer, opstiller nye mere præcise krav til kommunernes håndtering af anbringelsessagerne. Dette kan vi tilslutte os, men vi mener også lovgivningen skal være opmærksom på, om kommunerne har de nødvendige ressourcer og kvalifikationer til at udføre opgaverne. Det har tidligere vist sig, at opstramninger af lovgivningen på dette område, ikke har haft den store effekt i kommunerne. Derfor håber vi, at der med de foreslåede ændringer, ikke alene sendes signaler til kommunerne om at øge kvaliteten i anbringelsessagerne, men at det rent faktisk også kommer til at ske.

Lovforslaget fokuserer primært på den forvaltningsmæssige del af indsatsen overfor børn og unge med problemer, her primært i forbindelse med anbringelsessager. Et andet væsentligt element i anbringelsessagerne, er kvaliteten af det arbejde der udføres på anbringelsesstederne.

Vi kunne ønske os, at der også lovgivningsmæssigt, blev stillet mere præcise krav til anbringelsesstedernes virksomhed.

Vi skal blot kort nævne, at der efter vor opfattelse, er et stort behov for at styrke sammenhængen mellem uddannelse, forskning og praksis. Anbringelsesstederne er generelt ikke gearret til, at opsamle de mange gode praksisrelaterede erfaringer og kompetencer, og via forskning og uddannelse, at videreformidle disse til deres kollegaer. Mindre projekter i KABU regi styrke selvfølgelig området, men der mangler fokus på strategier, der i langt højere grad kan sikre et kvalitetsløft af selve anbringelsesforløbet.

Vi skal endvidere foreslå, at der ses nærmere på muligheden af at anbringe børn/unge i en vis årrække, med henblik på at sikre kontinuiteten i visse anbringelsesforløb.

I forbindelse med anbringelse af små børn – herunder nyfødte – af forældre med massive misbrugsproblemer, og f.eks. psykiske syge, er der i Københavns kommune, delvist en tradition for, at disse anbringes i familiepleje, med henblik på at varetage deres behov for omsorg og kontinuitet.

I en del af disse sager, hvor der vurderes et behov for at overveje en tvangsadoption, skal vi i stedet foreslå, at der åbnes mulighed for at gennemføre en anbringelse i en vis årrække, således at såvel barnet som anbringelsesstedet har sikkerhed for at anbringelsesforholdet, ikke skal vurderes hvert år.

Konkrete bemærkninger

Punkt 1: § 4, stk. 2

I forhold til bestemmelsen om at der skal udfærdiges en sammenhængende børnepolitik, vil vi gerne have præciseret, at dette bør ske i dialog og samarbejde med de lokale parter, herunder forældreorganisationer, institutioner (skoler/daginstitutioner m.v.) og de relevante faglige organisationer. Dette vil øge muligheden for, at børnepolitikken bliver konkret og handlingsrettet, og vil sikre et ejerskab for alle de parter der skal sikre udførelsen af politikken.

Punkt 10: § 40, stk. 5

Vi kan tilslutte os lovændringen, men kan have tvivl om, i hvilket omfang den vil få praktisk betydning. Det er positivt at der skal tages stilling til det videre forløb **6 måneder før** den unge fylder 18, men vi kan frygte at det, blandt andet på grund af de administrative forhold i kommunerne, vil være vanskeligt at følge op på beslutningerne. Oftest vil indsatsen for en ung over 18 år, foregå i en anden forvaltningsenhed, end der hvor "børnesagen" blev behandlet, ligesom de unge oftest flytter, hvorfor vi kan frygte at "børneakterne" oftest ikke vil være tilgængelig i den nye handleenhed/kommune. Vi skal derfor foreslå at administrationen af denne nye bestemmelse, er et af de områder, som den kommende evaluering af reformen, herunder Ankestyrelsens praksisundersøgelser, vil være meget opmærksom på.

Punkt 13: § 49

Generelt mener vi ikke der er behov for at lave særskilte regler for netværksplejefamilier. Vi skal gøre opmærksom på, at de sparsomme erfaringer med anbringelse i egen familie, peger på at der i disse anbringelsesforløb, også er behov for særlig støtte og supervision.

Vedr. de uledsagede flygtningebørn og unge, der i dag bliver anbragt efter § 64 i serviceloven, mener vi, at det ville være væsentligt bedre, såfremt de også kunne anbringes som en netværksanbringelse efter § 49, da de på den måde sikres et tilsyn.

De uledsagede børn som anbringes hos familie, bliver anbragt efter § 64 i Serviceloven. Dette betyder, at anbringelsen ikke er nogen foranstaltning og efter en godkendelse vil der ikke være noget lovpligtigt tilsyn med disse børn og unge. Det virker uhensigtsmæssigt, fordi nogle af disse familier har så mange egne problemer, og i visse situationer i virkeligheden heller ikke ønsker at få ansvar for en slægtning, at man med rimelighed kan sætte stort spørgsmålstejn ved, om disse familier er egnede til opgaven. Det kan f.eks. være hjemlandets forventninger til dem om at tage sig af en slægtning - som forvaltningerne/kommunerne har svært ved at sige nej til, da en anden anbringelse end hos familien, bliver opfattet som illoyalt overfor den kultur og traditioner, de repræsenterer.

Punkt 17: § 55, stk. 2

Den foreslåede præcisering af, at kommunen "mindst én gang om året" skal tale med barnet/den unge under besøg på anbringelsesstedet, er ikke tilstrækkelig, hvis kvaliteten i anbringelsessagerne skal forbedres. Vi forventer at kommunerne i dag har en tættere kontakt, - til såvel anbringelsessted, som de børn/unge der er anbragt der. Vi skal derfor foreslå at bestemmelsen ændres, således at kommunen skal tale med barnet/den unge mindst én gang halvårligt.

Punkt 42: § 62 a, stk. 6

Vi er enige i forslaget intentioner om at den unge, får mulighed for at bibeholde kontakten til et tidligere anbringelsessted, for eksempel i forbindelse med højtider m.v. Vi mener dog også at der er en risiko for, at bestemmelsen ikke vil have den store virkning, da der ikke i bemærkningerne er taget stilling til hvorvidt det er en ret den unge har, samt under hvilke rammer (herunder økonomiske) det skal foregå. Vi vil foreslå at det præciseres, hvorledes der kan indgås aftaler, såfremt den unge og anbringelsesstedet ønsker at opretholde kontakten.

Punkt 44, § 122

Det bør måske præciseres, at der i forhold til en afgørelse om, at et barns anbringelsessted skal ændres på baggrund af, at forældremyndighedsindehaveren ikke kan samarbejde med anbringelsesstedet, altid skal tages specielt hensyn til barnets tarv. Barnet kan jo have det rigtigt godt i døgninstitutionen/plejefamilien. Barnet må således være i centrum.

Med venlig hilsen

Ulla Baggesgaard
LFS

Socialministeriet, Departementet
Kirsten a' Rogvi og Nina Eg Hansen
Holmens Kanal 22
1060 København K

Vedrørende høring om lovforslag (anbringelsesreform).

2. august 2004

Hermed følger Ankestyrelsens svar på Socialministeriets høring af 11. juni 2004 over udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (anbringelsesreform). Der henvises til j.nr. 217-512.

J.nr. 0000351-04

Indledningsvis skal Ankestyrelsen bemærke, at forslaget indeholder en række præciseringer i forhold til gældende lov, som Ankestyrelsen kan tilslutte sig. Herudover er der sket flere justeringer af regelsættet, som Ankestyrelsen finder positive: Styrkelsen af, at indsatsen/foranstaltningen skal være mere målrettet end efter nugældende, fokus på helhedsvurderingen og indførelsen af flere tidsfrister i sagsbehandlingen. Der er endvidere sat større fokus på inddragelse af forældre, familien, netværket, barnet og den unge. Der bliver ligeledes mulighed for hjælp og støtte under samvær, hvor overvåget samvær ikke er nødvendigt af hensyn til barnet eller den unge. Endelig bliver efterværnet for de unge fra 18-22 år væsentligt styrket.

Ankestyrelsen
Amaliegade 25
Postboks 9080
1022 København K

Tel +45 3341 1200
Fax +45 3341 1400
ast@ast.dk
www.ast.dk

Eksp.tid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Ankestyrelsen finder det ligeledes positivt, at der nu gives hjemmel til betaling af transportudgifter i forbindelse med møder i Ankestyrelsen, samt at de 15-årige får ret til advokatbistand i alle sager, samt at klageretten om anbringelsessted/ændring af anbringelsessted udvides, idet det konkrete anbringelsessted er af stor betydning for forældrene og barnet/den unge.

Ankestyrelsen er enig i vigtigheden af, at sagsbehandlingen styrkes og at der iværksættes en målrettet uddannelsesindsats for sagsbehandlere i børnesager.

Ankestyrelsen kan ligeledes tilslutte sig behovet for en sammenhængende børnepolitik i kommunerne, herunder behovet for at fastsætte standarder for sagsbehandlingen.

- 3 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

217-512

Ankestyrelsen finder det samtidigt vigtigt, at der i forbindelse med godkendelsen som plejefamilie stilles krav om uddannelse til både plejefamilier og netværksfamilier for herved at sikre det bedst mulige anbringelsesforløb.

Ankestyrelsen finder det desuden positivt, at lovforslaget lægger op til at øge de sociale nævns og Ankestyrelsens kompetence til at tage sager op af egen drift, og at Ankestyrelsen gives mulighed for at gennemføre målrettede undersøgelser af sagsbehandlingen i kommunerne.

Bemærkninger til forslagets almindelige bemærkninger :

1. Ad lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 3.8: Implementering og kontrol, sidste afsnit under Øget egen drift-kompetence og flere praksisundersøgelser:

Ankestyrelsen foreslår, at i overskriften erstattes: "praksisundersøgelser" med "målrettede undersøgelser".

hvorfor

Ankestyrelsen foreslår desuden, at 3. afsnit formuleres således:

"Samtidig er det aftalt, at Ankestyrelsen indtil videre følger reformen tæt gennem en øget kontrol med den kommunale varetægtelse af børneområdet ved hjælp af målrettede undersøgelser – herunder især praksisundersøgelser og stikprøveundersøgelser, der sammen med etablering af en anbringelsesstatistik vil udgøre et dynamisk redskab til en hurtig indsats, når uhensigtsmæssigheder afdækkes i den kommunale sagsbehandling. Desuden vil et sådant beredskab give muligheder for en hurtig tilvejebringelse af data af høj faglighed til minister og Folketing. Det vil for eksempel kunne afdækkes i en undersøgelse, hvor mange sager den enkelte kommunale sagsbehandler har ansvaret for på børneområdet."

2. Ad lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Ankestyrelsen foreslår, at det fremgår af de økonomiske bemærkninger, at der afsættes midler til Ankestyrelsens øgede tilsyn og kontrol fra 2005 og derefter.

Bemærkninger til de enkelte lovforslag:

Til nr. 3, § 38

Ankestyrelsen vil fremhæve det positive i at der i regelsættet stilles specifikke krav både i indhold og den tidsmæssige udstrækning til en undersøgelse efter lovens § 38, samt at undersøgelsen skal være et redskab for den støtte, der eventuelt iværksættes. Det er ligeledes positivt, at det i § 38, stk. 9 fremgår hvorledes undersøgelsen kan foretages, hvis der ikke gives samtykke til undersøgelsen.

Til nr. 3, § 38, stk. 6

Det foreslås, at der i stedet for "begrundet stillingtagen til" skrives "afgørelse om", da der kan klages over afslag på foranstaltninger.

Til nr. 4, § 40, stk. 3

I de forebyggende foranstaltninger under § 40 findes det positivt, at kommunerne i højere grad kan tilpasse støtten efter behovet og således ikke er bundet af specifikke foranstaltninger.

Til nr. 4, § 40, stk. 4 og 5

Det foreslås, at der i lovtæksten, lovbemærkningerne eller i vejledningen nærmere præciseres, hvilken transgvurdering der foretages efter stk. 4 (mild trang) samt at det præciseres, at støtten ikke er transbestemt efter stk. 5.

Til nr. 9, § 42 a, stk. 1 og stk. 2

Ankestyrelsen foreslår, at formuleringen "beslutte" i 3. linje erstattes med "træffer afgørelse om", og at formuleringen "En sådan beslutning" i 4. linje erstattes med " En sådan afgørelse".

Det bør overvejes om en henvisning til § 42 a skal indøjes i § 48 om fuldbyrdelse af afgørelse og politiets bistand, fordi samtykket kan tilbagekaldes under barnet ophold i hjemmet (week-end, ferie).

Det bør desuden overvejes, om der som en konsekvens af ændringen bør foreslås en ændring vedrørende § 45, stk. 4, 3. pkt, om gyldighedsperioden for foreløbige afgørelser vedrørende § 42 a.

I lovbemærkninger om stk. 2 foreslås at "anbringelsesgrundlaget bortfalder pludseligt" ændres til "anbringelsesgrundlaget ikke længere er til stede"

Til nr. 10, § 46

Ankestyrelsen finder det ligeledes positivt, at muligheden for behandling af en sag om hjemgivelse begrænses, når sagen verserer i Ankestyrelsen eller i Landsretten, da det er u hensigtsmæssigt at samme sag behandles samtidigt i flere instanser.

Til nr. 10, § 46, stk. 4 og stk. 5

I stk. 4 bør det fremgå, at handleplanen så vidt muligt bør udarbejdes i samarbejde med forældremyndighedens indehaver og barnet eller den unge.

I stk. 5 bør det fremgå, at kommunen i samarbejde med den unge og eventuelt anden kommune skal revidere handleplanen.

Til nr. 13, § 47

Ankestyrelsen finder, at når nævnet og Ankestyrelsen får udvidede beføjelser efter denne bestemmelse bør beføjelserne også omfatte § 55, stk. 2 om kommunens tilsyn med barnet/den unge mindst én gang om året.

Til nr. 13, § 49

Der bør i lovbemærkninger eller i vejledning også nævnes efterskoler og kostskoler.

Til nr. 17, § 55, stk. 2

Det bør tilføjes, at kommunen løbende, dog mindst én gang om året skal tale med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet.

Til nr. 17, § 55, stk. 3, jf. nr. 44, § 122, stk. 2

Ankestyrelsen foreslår, at det klart fremgår, om der kun kan klages over afgørelser, der er truffet under hensyn til formålet med anbringelsen, eller om der kan klages over alle afgørelser vedrørende barnet/den unge under anbringelsen.

Ankestyrelsen foreslår, at der i bemærkningerne redegøres for en eventuel forskel på afgørelser, der er truffet under hensyn til formålet med anbringelsen og faktisk forvaltningsvirksomhed. (Tidligere bistandsudøvelse og forsorgens udøvelse).

Til nr. 17, § 55, stk. 5

Næstsidste linje, foreslås, at afgørelse om valg af anbringelsessted træffes herefter af kommunen ...

Barnet/den unge kan ikke flyttes før sagen er behandlet efter § 42, med mindre der gives samtykke til, at sagen ikke skal behandles af børn og unge-udvalget.

Det foreslås, at der i bemærkningerne eller i en vejledning gøres rede for, hvordan det forholder sig, hvis anbringelsesstedet lukker eller plejefamilien ophører. Hidtil har

dette været betragtet som faktisk forvaltningsvirksomhed og ikke som en flyttesituation, der skulle forelægges for børn og unge-udvalget.

Til 17, § 55, stk. 2 og nr. 18, § 56 stk. 1

Ankestyrelsen kan have betænkeligheder ved fastsættelsen af mindstekravene vedrørende revision af handleplan med 12 måneders mellemrum mod nugældende 6 måneder samt fastsættelsen af tilsyn med barnet eller den unge mindst én gang årligt, idet disse minimumsregler kan risikere at blive hovedreglen. Ankestyrelsens målrettede undersøgelser jf. de generelle bemærkninger under 3.8 vil kunne afklare om dette bliver tilfældet.

Til nr. 18, § 56

Det foreslås, at det fremgår, at kommunen skal træffe afgørelse om, hvorvidt handleplanen skal revideres, jf. også sidste punktum i § 56, stk. 1.

Til nr. 20

I lovbemærkningerne fremgår, at overvåget samvær har karakter af kontrol. Overvåget samvær skal sikre barnets behov og er ikke kontrol. Det foreslås at ordlyden erstattes med: kan føles som kontrol.

Det foreslås, at det tydeliggøres, at kommunen træffer en afgørelse med samtykke fra forældrene og den unge, der er fyldt 15 år om, at samværet skal støttes, således at det klart fremgår, at forældrene og den unge, der er fyldt 15 år, kan klage til det sociale nævn over et afslag på støttet samvær.

Til nr. 21

Vedrørende: ” at afbryde forbindelsen i form af samvær, brev, mail eller telefonforbindelsen” bør det fremgå af lovbemærkningerne eller en vejledning, at der kan træffes specifikke afgørelser om de enkelte former for forbindelsen.

Til nr. 23, § 58

Det bør uddybes i lovbemærkningerne, hvorledes det forholder sig ved akutte afgørelser, hvis samtalen ikke kan tilbydes, idet den ikke kan nå at blive ført, eller hvis barnet/den unge ikke kan findes/kontaktes.

I lovbemærkningerne er anført, at pligten omfatter alle afgørelser i forbindelse med foranstaltninger over for børn og unge. Ordet foranstaltninger er misvisende. Det foreslås ændret til: forbindelse med særlig støtte over for børn og unge eller støtte efter lovens kapitel 8.

Til nr. 24, § 58 a

Da der i forordet er lagt vægt på inddragelse bør det skrives, at handleplanen så vidt muligt skal udarbejdes i samarbejde / i forståelse med forældremyndighedsinderhaveren og den unge.

Til nr. 28

Det foreslås, at den ændrede henvisning bliver til § 58 a og ikke til § 58 a, stk. 3.

Til § 61, stk. 1

Som følge af ændringen af § 60 bør der i § 61, stk.1, efter "indehavern af forældremyndigheden" indføres "og den unge, der er fyldt 15 år".

Til nr. 38-42, § 62

Ankestyrelsen kan endvidere tilslutte sig den øgede mulighed for fleksibelt efterværn for de 18-22-årige, samt at det bliver præciseret, at der skal træffes en egentlig afgørelse herom.

Til nr. 44, § 122, stk. 2, jf. nr. 17, § 55

Ankestyrelsen foreslår, at klageadgangen tydeliggøres.

Til nr. 46, § 123, stk. 5

Ankestyrelsen foreslår, at betalingshjælpen indbefatter de parter, der bliver indkaldt til møde i Ankestyrelsen eller der skrives: I forbindelse med behandlingen af sagen i Ankestyrelsen, har den afgørelsen er truffet overfor samt forældremyndighedens indehaver, barnet eller den unge, der er fyldt 12 år samt plejeforældre i sager efter § 64, stk. 4.

I sager efter § 64, stk. 4 er plejeforældrene parter og bliver indkaldt til møde i Ankestyrelsen. I sager om samvær efter § 57, stk. 3 kan der træffes afgørelse overfor biologisk forældre uden forældremyndighed, og disse vil også blive indkaldt til møde i Ankestyrelsen.

Til nr. 48, § 129, stk. 3 og nr. 49, § 133, stk. 2.

Det bør overvejes, om der også skal henvises til § 62 a, stk. 6.

Ændringer til lov om retssikkerhed:

Til nr. 2, § 72, stk. 2

Det foreslås, at det præciseres, at klage over valg af anbringelsessted og ændret anbringelsessted har opsættende virkning.

§ 122, stk. 1 og 2, bør ændres til § 122, stk. 1.

Det foreslås, at der skrives: Hvis særlige forhold gør det påkrævet kan kommunen samtidig med afgørelsen om valg af anbringelsessted eller ændret anbringelsessted træffe afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks.

Det foreslås, at " Afgørelse om at ophæve en opsættende virkning" ændres til "Afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks".

I lovbemærkningerne til § 72, stk. 2, sidste afsnit " for eksempel ved akutte førstegangsanbringelser" foreslås at " akutte" udelades.

Til § 3, stk. 3

Ankestyrelsen finder det u hensigtsmæssigt, at afgørelser, der er truffet efter de gamle regler om handleplaner fortsætter med at følge disse, således at der fortsat arbejdes med 2 regelsæt. Som minimum bør revision af handleplaner for anbragte børn og unge være omfattet af det nye regelsæt.

I slutningsvis skal Ankestyrelsen henvisе til, at Ankestyrelsen den 1. april 2004 ændrede navn til "Ankestyrelsen".

Med venlig hilsen

Jette Hjømer
fuldmægtig

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K
e-mail: sm@sm.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 04-08-2004
J.NR.: 04-012402-04-1331
REF.: uwk

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform)

Ved brev af 11. juni 2004 har Socialministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Forslaget har været forelagt Advokatrådets Privatretsudvalg, hvorefter Advokatrådet skal udtale følgende:

Overordnet finder Advokatrådet, at lovforslaget vil medføre en generel forbedring for de implicerede i anbringelsessituationer. Da der imidlertid ofte er tale om ressourcetsvage familier, finder Advokatrådet, at der bør være en større adgang til at benytte sig af advokatbistand, som kan betales af det offentlige.

Det nye lovforslag giver således såvel forældre som unge en lang række nye rettigheder, ligesom lovforslaget forpligter kommunerne til at være meget omhyggelige med deres arbejde. For at kunne sikre, at lovforslagets forbedringer bliver en realitet og familiens interesser varetages under de temmelig indgribende undersøgelser, som kan initieres uden samtykke, finder Advokatrådet, at det bør være muligt for familier at få en bedre støtte og rådgivning udenfor kommunens regi. Da der i disse sager hverken kan ydes offentlig retshjælp eller retshjælp gennem privattegnede forsikringer, har familierne ofte ikke råd til at få udenforstående bistand og er derfor overladt til den rådgivning, som sagsbehandleren yder – en person, som tillige skal varetage sagen for kommunen. Det er derfor Advokatrådets opfattelse, at det ville være et retssikkerhedsmæssigt fremskridt, hvis der i de situationer, som er berørt af lovforslaget, kan ydes advokatbistand allerede på et tidspunkt, før der bliver tale om tvangsmæssige indgreb.

Advokatrådet har i øvrigt følgende bemærkninger:

ad forslagets nr. 3:

§ 38: Advokatrådet finder, at det af bemærkningerne bør fremgå, at et samtykke til at gennemgå de i § 38 omfattende undersøgelser bør indhentes skriftligt.

§ 38 stk. 8: Advokatrådet finder, at det af bemærkningerne bør fremgå, at kommunen har pligt til at underrette forældrene om, at en undersøgelse af det enkelte barn endvidere inkluderer en pligt for kommunen til også at vurdere, om andre børn i familien kan trænge til særlig støtte.

§ 38 stk. 9: Det bør af lovbestemmelsen fremgå, at samtykket skal forsøges indhentet fra forældrene eller den unge. Det bør ligeledes fremgå, at såfremt samtykke ikke bliver indhentet, skal partshøring finde sted.

Ad forslagets nr. 9,

§ 42 a stk. 1 og 2: Det foreslås her, at udslusningsperioden fastsættes til at kan vare op til 6 måneder for et barn eller en ung, som er anbragt udenfor hjemmet. Da en sådan periode kan virke meget lang for såvel det barn, der skal hjemgives som for forældrene, foreslås det, at det af loven fremgår, at udslusningsperioden kun i særlige tilfælde kan vare op til 6 måneder. Advokatrådet finder således, at der bør gives en særlig begrundelse for en hjemgivelsesstid på 6 måneder.

Ad forslagets nr. 10,

§ 46: Advokatrådet finder, at der bør tilbydes såvel forældremyndighedsindehavere som unge over 15 år advokatbistand i situationer, hvor kommunen ikke umiddelbart kan imødekomme en begæring om hjemgivelse. I praksis har det vist sig, at det er vanskeligt for de involverede parter at gå videre med sådanne sager uden advokatbistand, fordi forældrene eller den unge selv ikke er bekendt med deres rettigheder. Det er Advokatrådets erfaring, at kommunen ofte først tager sagen alvorligt, når henvendelse sker gennem advokat med henvisning til lovgivningen. Da der sædvanligvis er tale om økonomisk ressourcetsvage personer, som ikke er dækket af retshjælp, bør en sådan anmodning betales af kommunen og dermed være dækket på lige fod med de øvrige bestemmelser, som er nævnt i lovens § 60.

Ad forslagets nr. 11,

§ 47: Det bør af § 47 stk. 4 fremgå, at der ikke er nogen begrænsninger med hensyn til, hvem der kan rette henvendelse til ankestyrelsen.

Ad forslagets nr. 15,

§ 53: Bestemmelsen bør formuleres således, at der skal ydes støtte til udgifter til forældrenes transport. Som bestemmelsen er udformet kan kommunens skøn

medføre, at det kan variere fra opholdskommune til opholdskommune, hvorvidt forældrene kan få dækket transportudgifter.

Ad forslagens nr. 22,

§ 57 a: I mange anbringelsessager viser det sig ofte, at der er et netværk bag barnet, som det vil være gavnligt at trække på for at få en helhedsorienteret indsats overfor barnet. Det bør af kommunens materiale fremgå, hvilke personer i netværket, man har forsøgt at inddrage i sagen.

Med venlig hilsen

Henrik Rothe

Grethe Håkansson

Fra: Socialministeriet
Sendt: 5. august 2004 12:26
Til: Kt. for Børn, Unge & familie, Socialministeriet
Emne: VS: Høringssvar

Anbringelsesreform
høringssvar...

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Laila Walther [mailto:lrw@mail.dk]
Sendt: 5. august 2004 10:01
Til: Socialministeriet
Cc: Per Støve; Aase Madsen; Henrik Egelund Nielsen
Emne: Høringssvar

Til Socialministeriet

Dansk Socailrådgiverforening og HK/kommunal afgiver hermed fælles høringssvar til udkast til anbringelsesreform.

Med venlig hilsen

Laila Walther
Næstformand
Dansk Socialrådgiverforening

- 5 AUG. 2004

2. Kt. J.nr.

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19 A
1003 København K

HK/Kommunal
Weidekampsgade 8
0900 København C

3.08.2004

HEN

Socialministeriet
Att. Kirsten a' Rogvi/Nina Eg Hansen

Hørings svar til udkast til anbringelsesreform

Dansk Socialrådgiverforening (DS) og HK/Kommunal (HK/K) skal takke for tilsendelsen af udkast til anbringelsesreform. Vi finder, at forslaget indeholder en række forbedringer af reglerne om særlig bistand til udsatte familier og børn. Der er også i lovforslaget en række ændringer, som især berører sagsbehandlernes arbejde. Det er ændringer, som vi stort set er enige i, og vi vil medvirke konstruktivt til at gennemføre dem.

Overordnede bemærkninger:

Vi tilslutter os det menneske- og familiesyn, der ligger bag en række af ændringerne. Vi mener, at forslaget styrker en ressourcerorienteret tænkning, både ved sit syn på familien og netværket og på barnet selv. Vi finder, at det er vigtigt, at barnets rolle styrkes ved at udvide kravene til inddragelse og høring af børnene, og ved at udvide børns og unges ret til at klage. Vi mener ikke, at ændringerne vedr. klageadgang går langt nok, som det fremgår nedenfor, men de foreslåede ændringer er forbedringer. Vi finder det også vigtigt, at man søger at afdække og trække på de muligheder, der er i barnets familie og netværk. Det offentlige må styrke alle de konstruktive bånd, der kan skabes omkring barnet fra familien og netværket. Man må herunder søge at aktivere de muligheder, familie og netværk kan give for barnet her og nu. En styrkelse af båndene til familien kan ydermere få betydning på længere sigt, fordi familien er det primære netværk, som de fleste anbragte børn skal leve i som voksne. Hvis indsatsen svækker relevante netværk for børnene, så vil de stå endnu svagere senere i livet. Et centralt element i netværkstænkningen er forslaget om at nævne netværksanbringelser eksplicit i loven. Vi mener, at det er et godt forslag, men det svækkes meget af, at det ikke er muligt at honorere disse plejeforældre. Det er en alvorlig fejl, der vil give den omstilling af indsats og tænkning, der er lagt op til, en dårlig start. Vi skal vende tilbage til dette nedenfor.

HK/K og DS er også enige i bestræbelsen på at styrke indsatsen i forvaltningen. Vi ved, at der er problemer med at leve op til lovens krav nogle steder, eller at nogle kommuner fastlægger standarder, som ikke lever op til lovgivningen. Vi tilslutter os derfor en række af de konkrete forslag om større detaljeringsgrad og strammere regler for forvaltningsarbejdet. Men vi har tre bemærkninger til disse ændringer.

Den ene er, at vi mener, at forslaget er præget af en forestilling om, at anbringelsessystemets problemer primært ligger i forvaltningen. Det nævnes både i de indledende bemærkninger og fremgår af vægtningen i forslagene. Forvaltningsarbejdet er forskningsmæssigt blevet nøje undersøgt i de senere år. Med en nærmest søvngængeragtig sikkerhed er det netop forvaltningen og sagsbehandlingen, de bevilgende myndigheder har peget på, når der har skullet laves undersøgelser af børneområdet. Derfor ved vi detaljeret, at der er problemer med børnesamtalen, undersøgelser og handleplaner - men stort set ikke noget om sammenbrud i familieplejen, problemerne med skoleplaceringer af anbragte børn, usikker indsats efter anbringelsen osv. Når vi ved, at der er problemer i forvaltningen, så skal indsatsen selvfølgelig